

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
سال دوم - شماره نوزدهم - مرداد ماه ۱۳۹۷
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

Jahane Madan

جهان معدن

WWW.JAHANEMADAN.COM

شماره ویژه
چالش
قیمت گذاری
در بازار فولاد

سازمان تولیدکنندگان فولاد و پرورش فولاد

ایرانول

روغن موتورهای ایرانول با بالاترین سطح کیفی
و پیشرفته ترین فرمولاسیون جهانی

ایرانول کیفیت برتر

www.iranol.ir

واحد فروش (خط ویژه): ۸۸۲۱۲۹۹۹

همین امروز، در آینده‌ای روشن
سرمایه‌گذاری کنید!

صندوق سرمایه‌گذاری گسترش فردای ایرانیان

تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار

جهت کسب اطلاعات بیشتر به پیشخوان مجازی بانک آینده به آدرس www.abplus.ir
و جهت دریافت کد کاربری پیشخوان مجازی به شعب بانک آینده مراجعه فرمایید.

WWW.BA24.IR

بانک آینده
AYANDEH BANK

بهای مواد اولیه به چالشی برای صنعت تبدیل شده است
قیمت گذاری؛ یکی از محورهای اصلی طرح استیضاح شریعتمداری

مدیرعامل بورس کالای ایران:
مبنای قیمت محصولات در بورس کالا باید نرخ ارز بازار ثانویه باشد

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت:
خریداران فولاد از بورس ملزم به عرضه ۷۵ درصد محصول تولیدی در بورس شدند

در یک مناظره و با حضور مدیران ارشد دولتی، بورس کالا، تولیدکنندگان و سندیکای لوله و پروفیل صورت گرفت:

رانت پولادین چالش صنایع بالادستی و پایین دستی

مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان اعلام کرد:
رشد ۲۳ درصدی عرضه ورق مبارکه در بهار سال جاری در بورس

دبیر سندیکای لوله و پروفیل مدعی شد:
تمرد شرکت های فولادسازی شبه دولتی از دستوالعمل وزیر برای عرضه محصولات

سلیمی عضو اتاق بازرگانی تهران:
با تولد بورس کالای ایران امضای طلایی و معامله پشت درهای بسته از بین رفت

راهنمای

جهان معادن

Jahane Madan

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری

شماره نوزدهم / مرداد ماه ۱۳۹۷

رئیس شورای سیاست گذاری و علمی:

مسلم دریه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

نعمت اله شهبازی

مشاور مدیر مسئول:

نوید رضا احمدی

شورای مشورتی:

شهناز نوایی، سعید صمدی، هوشنگ اسدی
 مهدی رحمانپور، مرتضی شناور، حسین اصلی، شهرام هاشمی

دبیر تحریریه:

معصومه صالحی

تحریریه:

طاهره گودرزی، جواد فلاح، سارا سعیدی فرزانی

مصطفی قدم خیر، فهیمه الوندی

امور هنری و گرافیک:

مرتضی طهوری

ویراستار:

ماهر مهرولی

امور اداری و بازرگانی:

طاهره گودرزی

ارتباطات:

منیره سادات گلابگیر

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک ۵

تلفن: ۸۸۸۲۹۲۲۲ - ۸۶۰۷۳۶۶۲

پست الکترونیک: jahanemadmonthly@gmail.com

وب سایت: www.jahanemad.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: ضیاء فاطمی

اخبار معدن و صنایع معدنی را

در سایت «جهان معدن» بخوانید

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی می توانند اخبار مهم مرتبط با واحد متبوع خود را برای درج در سایت خبری جهان معدن ارسال کنند. علاقمندان می توانند اخبار و گزارش های خود را به آدرس تلگرامی @jahanemadmonthly ارسال و در صورت لزوم برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۸۶۰۷۳۶۶۲ تماس بگیرند. آدرس سایت خبری جهان معدن WWW.JAHANEMADAN.COM است.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس تاکید کرد:

**نقش بورس کالا
در جلوگیری از
رانت خواری**

۲۱

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس:

**نرخ های دستوری به نام
مصرف کنندگان نهایی
و به کام رانت خواران است**

۶

کامران ندیری اقتصاددان:

**قیمت گذاری
دستوری محکوم به
شکست است**

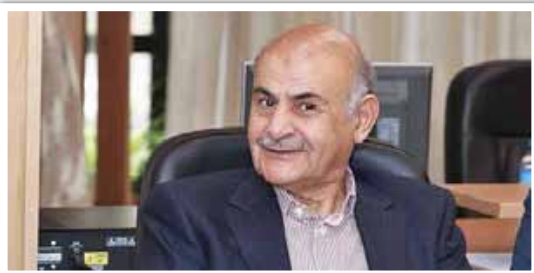
۳۷

اختصاص جلسه کمیسیون ویژه مجلس به بررسی نرخ گذاری محصولات فولادی

**قاضی پور: سندیکای لوله و پروفیل
هم گرانفروشی می کند، هم شلوغ کاری**

۶

عضو شورای عالی بورس عنوان کرد:

**قیمت گذاری دستوری به جای کاهش تورم و
کنترل قیمت، رانت را افزایش می دهد**

۳۶

رئیس کمیته فقهی
سازمان بورس و اوراق بهادار:

**رانت خواران از شفافیت
بورس کالا احساس
خطر می کنند**

۲۲

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور:

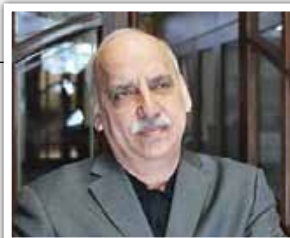
**دلالت و سوداگران درباره بورس کالا
آدرس غلط می دهند**

تولد بورس کالا در اقتصاد ایران، کار دولت
در تنظیم بازار کالاهای راحت کرده است

۱۴

رئیس اتحادیه آهن فروشان تاکید کرد:
**بورس کالا بازاری شفاف برای کشف
قیمت واقعی آهن و فولاد**

۱۸

عبدالله تبریزی مطرح کرد:

**حمایت از صنایع با تغییر سیاست ارزی
در کشف قیمت مواد اولیه در بورس کالا**

۱۷

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد:

**قیمت پایه محصولات
در بورس کالا باید بر اساس
نرخ ارز در بازار ثانویه باشد**

۲۲

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد مطرح کرد:

**پیامدهای منفی
دستورالعمل های دولتی برای
تنظیم بازار محصولات فولادی**

۴۴

نعمت‌اله شهبازی
مدیرمسئول

مدیریت بحران در بازارها با ابزار بورس کالا

۱- با خروج آمریکا از برجام و فشار دولت ترامپ به سایر دولت‌های عضو برجام از یک سو و اعلام برنامه زمان‌بندی از سوی دولت آمریکا برای اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران از سوی دیگر، موجب شکل‌گیری دوباره فضای تحریم‌های اقتصادی، تجاری و مالی علیه کشورمان (حتی در ابعادی شدیدتر و وسیع‌تر از قبل) شده است. به گونه‌ای که به سرعت و حتی پیش از برنامه زمان‌بندی دولت ترامپ، شاهد آثار و تبعات این رفتار ظالمانه و غیرعادلانه در کل اوضاع اقتصادی کشور، به ویژه دشوار شدن امکان نقل و انتقال مالی با بانک‌های خارجی و اوج‌گیری بی‌سابقه نوسانات نرخ ارز و طلا و به تبع آن تأثیر مستقیم بر قیمت و بازار سایر کالاها و خدمات بودیم. در واقع می‌توان گفت که نوسانات کم‌سابقه و یا بی‌سابقه نرخ ارز و بهای بسیاری از کالاها، به تعبیری «لحظه‌ای» شد و نگرانی نسبت به آینده اقتصاد کشور و انتظارات تورمی، فضای ملتهب و ناآرامی را برای جامعه رقم زد.

۲- با انتخاب دولت دونالد ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور جدید آمریکا و با توجه به موضع‌گیری‌های صریح وی در ایام کارزار انتخاباتی و حتی پس از انتخابات و ترکیب اعضای کابینه وی، از مدتها قبل نشانه‌های خصومت دولت جدید آمریکا علیه ایران به ویژه برای خروج از برجام و حتی اعمال تحریم‌های جدید و سخت‌تر، تا حدودی قابل پیش‌بینی بود. از این رو انتظار می‌رفت ارکان اصلی حاکمیت و بخش‌های مختلف در حیطه مأموریت و وظایف خود، برای مقابله با شرایط بحرانی احتمالی، چاره‌جویی جدی و عملی (نه شعاری) نمایند. اما متأسفانه تاریخ یکبار دیگر تکرار شد و همانند چند سال قبل که «تحریم» ورق پاره‌ای بیش نبود، این بار نیز تعلق در اتخاذ سیاست‌ها و تصمیمات مناسب، کشور را به ویژه به لحاظ اقتصادی در شرایطی به مراتب دشوارتر و سخت‌تر از قبل قرار داد که البته پرداختن به دلایل و چرایی این موضوع در حوصله این نوشتار نیست.

۳- با عنایت به شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جامعه، قابل پیش‌بینی بود که پس از بروز نابسامانی در اقتصاد کشور و به ویژه بازار محصولات همانند تجارب گذشته، قبل از چاره‌جویی و تعامل و همکاری برای رفع مشکل پیش آمده، برنامه ریزی و تلاش برای متهم کردن یکدیگر به عنوان عامل گرانی و به اصطلاح «انداختن توپ گرانی به زمین دیگران» در سرلوحه رفتار برخی از بخش‌ها و دستگاه‌ها قرار گیرد.

۴- تأسف بار تر آنکه به لحاظ تضعیف باورهای ملی و دینی و فقر فرهنگی در کشور (که مدام در حال افزایش است) طیف وسیعی از فعالان اقتصادی در شرایط بحرانی کنونی به جای منافع ملی، به دنبال سودجویی و منافع شخصی و به اصطلاح «هایه‌گرفتن از آب گل آلود» هستند. طی ماه‌های اخیر به کرات اخبار و اطلاعاتی در خصوص سودجویان از ما به التفاوت نرخ ارز رسمی، نیمه رسمی و بازار آزاد در رسانه‌ها دیده و شنیده شده و حاکی از آن است که کم نیستند کسانی که محصولی را بر مبنای نرخ ارز دولتی خریداری یا وارد کرده، اما کالای خود را بر مبنای ارز آزاد در بازار به مردم عرضه کرده‌اند.

۵- در دو دهه قبل، عده‌ای سودجو و فرصت‌طلب در بخش فلزات (اعم از آهنی و غیر آهنی) همواره از تفاوت قیمت حواله‌ای و آزاد این کالاها منتفع بودند و سالانه صدها و هزاران میلیارد ریال مابه‌التفاوت قیمت را که جز «رانت» هیچ لفظی برای آن نمی‌توان بکار برد، به جیب‌های خود سرازیر و بخش تولید و صنعت را ضعیف و تضعیف‌تر می‌کردند. اما با راه‌اندازی بورس فلزات تهران بر اساس بند (ج) ماده (۹۵) قانون برنامه سوم توسعه و سپس شکل‌گیری بورس کالای ایران (مطابق با قانون جدید بورس و اوراق بهادار) عملاً بازاری قانونمند، شفاف و قابل نظارت برای کشف واقعی قیمت‌های محصولات فولادی ایجاد شد که موجب گردید درآمد حاصل از بازار این محصولات که تا پیش از آن به دلیل اختلاف شدید قیمت‌های مصوب با بازار، عاید عده‌ای واسطه و سودجو می‌شد، روانه بخش تولید و صنعت شده و موجب افزایش انگیزه برای سرمایه‌گذاری و رشد ظرفیت‌های تولیدی در کشور شود. این سودجویان که در سال‌های اخیر از درآمدهای بادآورده گذشته، خود را محروم می‌دیدند همواره منتظر و مترصد فرصتی بودند تا به اصطلاح با آدرس غلط دادن و هجوم به بورس کالای ایران و زیر سؤال بردن آن، بتوانند شرایط گذشته را دوباره بازگردانند. متأسفانه نوسانات شدید نرخ ارز طی ماه‌های اخیر و التهاب در بازار بسیاری از کالاها از جمله محصولات فولادی، این فرصت را به این قبیل افراد داده تا با ارائه تحلیل‌های غلط و به بهانه مبارزه با گرانی، برخی از مسئولین را نسبت به اتخاذ و اجرای برخی سیاست‌های دستوری برای کنترل قیمت و تنظیم بازار متقاعد کنند. حال آنکه بر اساس تجارب تلخ دوره‌های گذشته، این سیاست‌ها هیچ حاصلی جز ترویج رانت‌خواری و سودجویی عده‌ای اندک و محروم کردن بخش تولید و صنعت از درآمد واقعی خود نداشته است. ضمن آنکه طبق ماده (۱۸) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی که در تاریخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید «دولت مکلف است کالای پذیرفته شده در بورس را از نظام قیمت‌گذاری خارج کند». اما در اثر برخی جو سازی‌ها، می‌بینیم که این روزها دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی برای کنترل قیمت و تنظیم بازار محصولات فولادی صادر می‌شود که نقض صریح این قانون است.

بر اساس اصول اولیه علم اقتصاد، در بورس‌ها قیمت از محل تلاقی عرضه و تقاضا و در اثر مدیریت این دو، حاصل و به اصطلاح فعالان بورس «کشف» می‌شود. به همین دلیل نیز صاحب‌نظران و آگاهان اقتصادی به خوبی می‌دانند که بورس تنها و تنها به مثابه «آینه»‌ای برای نشان دادن وضعیت عرضه و تقاضا در بازار عمل می‌کند که شرایط بازار و عوامل نوسان قیمت را به طور شفاف نشان می‌دهد. به واقع بورس کالای ایران هیچ نقشی در نوسانات عرضه و تقاضا در بازار و به تبع آن افزایش قیمت و گرانی‌های اخیر نداشته و ندارد و تنها یک بازار قانونمند، شفاف، قابل نظارت و ردیابی برای کمک به کلیه دستگاه‌های نظارتی نظیر وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان به منظور عبور از شرایط بحرانی اقتصادی و مدیریت کارآمد و موثر عرضه و تقاضا در بازار و به تبع آن کنترل نوسانات قیمت محصولات می‌باشد.

از این رو امید است مسئولان و سیاست‌گذاران اصلی اقتصادی کشور (به ویژه در دولت و مجلس) با درس گرفتن از تجارب تلخ گذشته و نتایج حاصل از اتخاذ و اعمال سیاست‌های دستوری برای کنترل قیمت و تنظیم بازار محصولات فولادی و استفاده از ابزار قانونی بورس کالا، شرایط بحرانی فعلی را با تعامل، هم‌اندیشی و همفکری و پرهیز از رفتارهای احساسی، پوپولیستی و غیر منطقی، مدیریت کرده تا با کمترین هزینه و زیان پشت سر گذاشته شود.

دستور العمل های جنجالی وزارت صمت برای کنترل قیمت و تنظیم بازار محصولات فولادی

این دستور العمل ها که با موجی از موافقت و مخالفت از سوی فعالان صنعت فولاد، کارشناسان اقتصادی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی مواجه شد را در ادامه می خوانید:

تجارت و دکتر سرفینی معاون امور معدنی و صنایع معدنی این وزارتخانه با ابلاغ دستور العمل هایی در صدد کنترل قیمت و تنظیم بازار محصولات فولادی بر آمدند. متن کامل

با نوسانات شدید نرخ ارز و ناآرامی و ناپسامانی در قیمت و بازار بسیاری از محصولات از جمله آهن و فولاد؛ دکتر شریعتمداری وزیر صمت، معدن و

دستور العمل های معاون امور معدنی و صنایع معدنی صمت

شماره: 60/120402
تاریخ: 1397/05/09
پیوست: ندارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

مدیران محترم کلیه شرکت های فولادی

با سلام،
با توجه به دستور العمل شماره ۲۷۹۷۵۸۵ مورخ ۲۷/۵/۹۷ مقام عالی وزارت صنایع و معادن جهت تولید کنندگان محصولات فولادی موظف گردید بر اساس سنجش نیازهای محصولات خود را در بورس عرضه کنند و گزینش کنند آن ها خارج از شبکه محسوب و به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند.

- ۱- شرایط: ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ ریال بر تن
- ۲- مدت: ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ ریال بر تن
- ۳- روزی گرم: ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ ریال بر تن
- ۴- روزی سرد: ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ ریال بر تن
- ۵- معافیت: مطابق جدول ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ ریال بر تن

تذکره: این دستور العمل جهت اطلاع و آگاهی است و لازم نیست که در صورت لزوم به آن عمل شود.
بر اساس دستور العمل شماره ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ مورخ ۲۷/۵/۹۷ مقام عالی وزارت صنایع و معادن و تجارت کلیه شرکت های فولادی موظف گردید بر اساس سنجش نیازهای محصولات خود را در بورس عرضه کنند و گزینش کنند آن ها خارج از شبکه محسوب و به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند.

تذکره: این دستور العمل جهت اطلاع و آگاهی است و لازم نیست که در صورت لزوم به آن عمل شود.
بر اساس دستور العمل شماره ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ مورخ ۲۷/۵/۹۷ مقام عالی وزارت صنایع و معادن و تجارت کلیه شرکت های فولادی موظف گردید بر اساس سنجش نیازهای محصولات خود را در بورس عرضه کنند و گزینش کنند آن ها خارج از شبکه محسوب و به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند.

تذکره: این دستور العمل جهت اطلاع و آگاهی است و لازم نیست که در صورت لزوم به آن عمل شود.
بر اساس دستور العمل شماره ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ مورخ ۲۷/۵/۹۷ مقام عالی وزارت صنایع و معادن و تجارت کلیه شرکت های فولادی موظف گردید بر اساس سنجش نیازهای محصولات خود را در بورس عرضه کنند و گزینش کنند آن ها خارج از شبکه محسوب و به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند.

شماره: ۶۰/۱۵۳۰۹۸
تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۰
پیوست: ندارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

جناب آقای راز جانی

سرپرست محترم روابط عمومی

با سلام،
با توجه به اینکه ملاحک خرید فولاد و فولاد غیر آهنی در بورس کالا فعلاً فقط لیست خریداران سال جاری گذشته می باشد و صلاح ممکن است تعدادی از این امروز جزو مصرف کنندگان واقعی باشند و به عکس واحد های تولیدی مصرف کننده واقعی قرارند به دلیل عدم خرید در سنوات گذشته از بورس کالا امروز نتوانند از بورس خرید نمایند لذا مقرر گردیده کلیه واحد های صنعتی مصرف کننده محصولات فولادی و فولاد غیر آهنی صرفاً با ثبت نام در سامانه پهن پاب بتوانند از بورس خرید نمایند. مهلت ثبت نام در سامانه مذکور تا ۹۷/۵/۹۷ می باشد و پس از آن تاریخ صرفاً لیست های سامانه پهن پاب ملاحک فعل بوده و هیچ استثنایی وجود نخواهد داشت.

لذا تقاضا دارد طی اطلاعیه رسمی به مصرف کنندگان فولاد اعلام شود سربا و تا به پهن پاب شهرور ماه سال جاری آخرین وضعیت خود را در سامانه پهن پاب وارد تا پس از بررسی های استانی و رسانی آرمایی اطلاعات و پس از ارزیابی دفتر تخصصی در ستاد وزارت صنایع برای خرید به بورس معرفی شوند. لذا

تذکره: این دستور العمل جهت اطلاع و آگاهی است و لازم نیست که در صورت لزوم به آن عمل شود.
بر اساس دستور العمل شماره ۲۷۹۷۵۸۵۰۰ مورخ ۲۷/۵/۹۷ مقام عالی وزارت صنایع و معادن و تجارت کلیه شرکت های فولادی موظف گردید بر اساس سنجش نیازهای محصولات خود را در بورس عرضه کنند و گزینش کنند آن ها خارج از شبکه محسوب و به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند. لذا مقتضای امر است که اطلاعیه های عرضه خود را در شبکه های داخلی و وبسایت های ذیل صادرات قبل از عرضه به سازمان امور صادرات معترض می شوند.

دستور العمل وزیر صنعت، معدن و تجارت

شماره: ۶۰/۱۱۲۵۸۵
تاریخ: ۱۳۹۷/۵/۱۰
پیوست: ندارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

موضوع: ابلاغ دستور العمل تنظیم بازار محصولات فولادی

با سلام

در راستای تنظیم بازار محصولات فولادی و ایجاد ثبات و آرامش در بازار محصولات مذکور، به پوست دستور العمل تنظیم بازار محصولات فولادی مطابق تصمیمات جلسه مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹ کار گروه تنظیم بازار، با محوریت مفاد ذیل جهت اجرا ابلاغ می گردد:

۱. الزام عرضه کنندگان نسبت به عرضه مستمر و مکنی (در مبنای کف عرضه) در هر مرحله به صورت میانگین هفتگی و در تراز اصلی
۲. مقادیر کف عرضه محصولات فولادی مطابق ۱۲۰ درصد نیاز کشور (تقاضای واقعی سال ۱۳۹۶ در بورس) با پیشنهاد معاونت امور معدن و صنایع معدنی و تصویب کمیته تخصصی تنظیم بازار تعیین خواهد گردید.
۳. ضرورت نظارت دستگاه های نظارتی بر فرایند عرضه در بورس و کنترل رعایت مقادیر کف عرضه، نحوه مصرف محصولات فولادی در چرخه تولید پس از بورس کالا و منوط نمودن صادرات به رعایت کف عرضه و اقدام جهت جلوگیری از صادرات تولید کنندگان متخلف و مسدود نمودن کف بورس واحد های صنایع پایین دستی متخلف و غیر فعال
۴. تعیین ساز و کار تعیین قیمت پایه محصولات فولادی قابل عرضه در بورس کالایی (معادل قیمت جهانی یا نرخ محموله های صادراتی در منطقه CIS و درباری سیاه محله مثال بولتن میانگین این دو) خرید نرخ تسعیر ارز رسمی بانک مرکزی ج ۱۱ با سقف رقابت در معاملات بورس کالا. حداکثر ۵ درصد
۵. لزوم اعمال قیمت پایه در بورس کالا بر اساس فرمول بند ۱ و کنترل تاثیر افزایش نرخ جهانی حداکثر در سقف ۱۰ درصد (تأثیر از نرخ تسعیر ارز رسمی) و الزام به اخذ تاییدیه توسط بورس کالا در صورت دریافت پیشنهاد بالاتر از درصد مذکور با استعلام از کار گروه تنظیم بازار
۶. اولویت قرار دادن تأمین نیاز داخلی بر صادرات و حفظ ارزش افزوده تبدیل محصولات فولادی در سقف ظرفیت های نصب شده و صادرات آنها پس از فراوری
۷. منوط شدن صادرات به رعایت کف عرضه محصولات فولادی
۸. الزام کنترل و مدیریت تقاضا از طریق راستی آزمایی، تکمیل و به روز رسانی اطلاعات منسجم در سامانه پهن پاب
۹. ممنوعیت انجام صادرات با هدف بهره مندی از معافیت مالیاتی توسط تولید کنندگان و ورود مجدد آن به هر شیوعی
۱۰. ممنوعیت انجام واردات توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به قصد صادرات مجدد برای بهره مندی از مابه التفاوت نرخ ارز
۱۱. مشمول نرخ گذاری بودن محصولات فولادی خریداری شده از بورس برای فروش به حلقه های بعدی زنجیره ارزش و محصولاتی که مشمول عرضه در بورس نمی باشند (لوله و پروفیل)
۱۲. الزام خریداران ورق نه لیست شده خریداران محصولات فولادی که به عنوان مصرف کننده نهایی می باشند در بورس کالا به عرضه حداقل ۷۵ درصد محصول تولیدی خود در داخل کشور و تکلیف به ارائه گزارش مصرفی خود به سامانه پهن پاب بر اساس نرخ ارز رسمی مبنای قیمت پایه در صورت هر گونه صادرات لوله و پروفیل
۱۳. ممنوعیت خرید و فروش محصولات فولادی توسط کارگزاران بورس کالا به نحوی که کارگزار عرضه کننده اجازه خرید همان کالا را برای خود یا به وکالت ندارد.
۱۴. ضرورت عرضه محصولات خاص در قالب قراردادهای بلند مدت در بورس در روزهای غیر از عرضه عمومی با شرایط پیشنهادی معاونت امور معدن و صنایع معدنی این وزارتخانه نظیر مدت ۱۰ روز پس از ابلاغ این دستور العمل و ارائه و تصویب در کمیته تخصصی تنظیم بازار با نرخ کارمزدهای یک دهم کارمزد معاملات عمومی.

محمد شریعتمداری

جلسه کمیسیون ویژه مجلس به بررسی نرخ گذاری محصولات فولادی اختصاص یافت؛

قاضی پور: سندیکای لوله و پروفیل هم گرانفروشی می کند، هم شلوغ کاری

فولادگر: مبنای قیمت گذاری فولاد نباید ارز ۴۲۰۰ تومانی باشد

حمیدرضا فولادگر نماینده مجلس نیز در این خصوص گفت: در این نشست دلیل افزایش قیمت فولاد پیگیری شد و تولیدکنندگان فولاد مطالبی را ارائه کردند.

وی با بیان اینکه تولیدکنندگان داخلی می توانند علاوه بر تأمین نیاز بازار داخلی صادرات نیز داشته باشند، تصریح کرد: در حال حاضر سیاست جدید ارزی ابلاغ شده و باید صادرکنندگان و واردکنندگان به نرخ توافقی ارز دست پیدا کنند و مبنای دیگر ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی نیست.

فولادگر با بیان اینکه رصد موجودی انبار خریداران محصولات فولادی آغاز شده و باید تداوم داشته باشد تا احتکار صورت نگیرد، گفت: از سامانه های بهین یاب یا سامانه های ارزش افزوده استفاده کنند تا تقاضای واقعی تولیدکنندگان رصد شود و تقاضای کاذب نداشته باشیم؛ چراکه احتمال دارد موجب حرکت نقدینگی مخرب به سمت فولاد شود.

وی با اشاره به اینکه بورس کالا باید ممنوعیت باز فروش محصولات خریداری شده در بورس را اعمال کند، اضافه کرد: در بحث تحریم ها باید به دنبال حل مشکلات احتمالی حمل و نقل دریایی، بیمه و صادرات شرکت ها باشیم.

پورابراهیمی: نرخ های دستوری به نام مصرف کنندگان نهایی و به کام رانت خواران است

دکتر محمدرضا پورابراهیمی در این نشست گفت: باید در شرایط تحریم به تولیدکنندگان کمک کرد تا بتوانند به موضوع تولید و صادرات توجه جدی کنند؛ اما در این مسیر باید از هرگونه رانت و فساد اقتصادی جلوگیری شود. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: همزمان باید

جلسه کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس شورای اسلامی به فولاد اختصاص داشت. این جلسه با حضور نمایندگان مجلس، مدیران کارخانه های بزرگ فولادی، انجمن فولاد، ایمیدرو، بورس کالا، سندیکای لوله و پروفیل و نیز معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صمت برگزار شد.

سبحانی: رشد ۲۳ درصدی عرضه ورق مبارکه در بهار سالجاری

دکتر بهرام سبحانی مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان در این جلسه با اشاره به شرایط حاکم بر صنعت فولاد در سطح جهانی گفت: جنگ دنیا، جنگ فولاد است و سلاح دفاعی کشورها در این جنگ، تعرفه است که در ایران در حداقل ممکن قرار دارد. وی ادامه داد: قیمت های داخلی در همه جای دنیا بالاتر از قیمت های جهانی است، اما در ایران برعکس است.

مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان گفت: برخی تصمیمات اخیر به جای توسعه صادرات و ارزآوری فولاد در شرایط تحریم، منجر به محدودیت صادرات فولاد می شود.

وی همچنین گفت: اینکه سهمیه ای برای عرضه داخلی فولادسازان تعیین شود و اسم آن را «تعهد» بگذارند و صادرات را هم منوط به انجام این عرضه ها کنند با هیچ اصل اقتصادی سازگار نیست. وی در ادامه تأکید کرد: فولاد مبارکه کل تولید خود را در تالار اصلی بورس کالا و یا به صورت میچینگ عرضه می کند و به واسطه ها نمی فروشد.

مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان ادامه داد: عرضه ورق فولاد مبارکه در بهار سالجاری در بورس کالا ۲۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است.

❖ **پور ابراهیمی:** با توجه به اصلاح قیمت ارز در بازار ثانویه و اینکه شرکت های تولیدی بخشی از محصول خود را صادر می کنند، نباید از این موضوع غافل شد که زمانی قیمت دستوری در داخل پذیرفته می شود که مصرف کننده نهایی از نرخ دستوری محصولات منتفع شود. عدم انتفاع مصرف کننده نهایی از نرخ دستوری، بیانگر وجود رانت و فساد در اقتصاد است

❖ **سبحانی:** اینکه سهمیه ای برای عرضه داخلی فولادسازان تعیین شود و اسم آن را «تعهد» بگذارند و صادرات را هم منوط به انجام این عرضه ها کنند با هیچ اصل اقتصادی سازگار نیست. فولاد مبارکه کل تولید خود را در تالار اصلی بورس کالا و یا به صورت میچینگ عرضه می کند و به واسطه ها نمی فروشد

❖ **فولادگر:** کنترل موجودی انبار خریداران محصولات فولادی آغاز شده و باید تداوم داشته باشد تا احتکار صورت نگیرد. باید از سامانه های بهین یاب یا سامانه های ارزش افزوده استفاده کنند تا تقاضای واقعی تولیدکنندگان رصد شود و تقاضای کاذب نداشته باشیم؛ چرا که احتمال دارد موجب حرکت نقدینگی مخرب به سمت فولاد شود

❖ **قاضی پور:** در جلسه ای که اخیراً با حضور مسئولان وزارت صمت، مدیرعامل فولاد مبارکه، سندیکای لوله و پروفیل و بورس کالا در مجلس برگزار شد، موضوع بازار ورق و لوله و پروفیل کاملاً بررسی و مشخص شد تعدادی از پروفیل سازان ورق را از بورس با قیمت بسیار پایینی خریداری و بدون فاکتور به فروشندگان و توزیع کنندگان پروفیل با قیمت بالایی می فروشند

بازار ورق و لوله و پروفیل کاملاً بررسی و مشخص شد که سندیکای لوله و پروفیل در این میان هم اضافه سود بردند و هم اضافه اعتراض می کنند؛ چراکه تعدادی از پروفیل سازان ورق را از بورس کالا با قیمت بسیار پایینی خریداری می کنند و بدون فاکتور به فروشندگان و توزیع کنندگان پروفیل با قیمت بالایی می فروشند. وی افزود: این در حالی است که من همان روز پروفیل را به قیمت کیلویی ۷ هزار تومان از بازار خریداری کردم؛ در صورتیکه در بورس کالا ورق فولاد با قیمت بسیار ارزانه تری به فروش رفته بود. بنابراین کسانی که ورق خریداری کرده و لوله پروفیل تولید کردند، باید اعلام کنند به چه قیمتی محصول را می خردند و می فروشند؛ چراکه من از کسانی هستم که به عینه پروفیل را به قیمت کیلویی ۷ هزار تومان خریدم. این نماینده مجلس اضافه کرد: اعضای سندیکای لوله و پروفیل با فولاد مبارکه خریداری می کنند و بعد از تبدیل کردن به لوله و پروفیل با سود هنگفتی محصولات خود را می فروشند؛ بنابراین اعضای سندیکا هم توزیعشان خارج از شبکه است و هم گرانفروشی می کنند. به گفته این نماینده مجلس هدف سندیکای لوله و پروفیل از این شلوغ کاری ها این است که می خواهند گرانفروشی خودشان مشخص نشود؛ این در حالی است که بر اساس قوانین تعزیرات حکومتی، جرائم سنگینی برای آنها وضع می شود.

به میزان میانگین صادرات سالانه در بخش فولاد در شرایط تحریم افزود و به عرضه داخل نیز توجه شود؛ بنابراین در این راستا باید برنامه ریزی ها و اقدامات لازم انجام شود. وی تصریح کرد: با توجه به اصلاح قیمت ارز در بازار ثانویه و اینکه شرکت های تولیدی بخشی از محصول خود را صادر می کنند، نباید از این موضوع غافل شد که زمانی قیمت دستوری در داخل پذیرفته می شود که مصرف کننده نهایی از نرخ دستوری محصولات منتفع شود. به عبارتی دیگر عدم انتفاع مصرف کننده نهایی از نرخ دستوری برای محصولات، بیانگر وجود رانت و فساد در اقتصاد است. پور ابراهیمی گفت: عرضه محصولات فولادی با قیمت دستوری، رانت و فساد اقتصادی را در پی دارد و علاوه بر اینکه مانعی بر سر راه صادرات محسوب می شود، به افزایش هزینه شرکت ها نیز منجر می شود؛ این در حالی است که در شرایط تحریم نباید بخش تولید و صادرات با مانعی رو به رو شود.

قاضی پور: سندیکای لوله و پروفیل گرانفروشی می کند

نادر قاضی پور نیز در خصوص ادعاهای مطرح شده از سوی سندیکای لوله و پروفیل نسبت به عملکرد فولاد مبارکه در گفت و گو با خبر آنلاین گفت: در جلسه ای که اخیراً با حضور مسئولان وزارت صمت، مدیرعامل فولاد مبارکه، سندیکای لوله و پروفیل و بورس کالا در مجلس برگزار شد، موضوع

در یک مناظره و با حضور مدیران ارشد دولتی، بورس کالا، تولیدکنندگان و سندیکی لوله و پروفیل صورت گرفت؛

رانت پولادین

چالش صنایع بالادستی و پایین دستی

دستورالعمل تنظیم بازار محصولات فولادی اول مردادماه سالجاری توسط دکتر محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شد. این دستورالعمل اگر چه با هدف تنظیم بازار و برای جلوگیری از افزایش قیمت محصولات فولادی در بازار صادر گردید، اما در عمل با واکنش بسیار جدی مخالفان و موافقان مواجه شد و بیش از پیش بازار فولاد را دچار سردرگمی و ابهام نمود. با توجه به نوسانات شدید نرخ آهن و فولاد در هفته ها و ماه های اخیر (به ویژه با تشدید بحران ارزی) سیاستگذاران، مدیران و فعالان بخش فولاد کشور در مناظره ای تلویزیونی به بررسی این مشکل پرداختند؛ اینکه چالش ایجاد شده ناشی از رفتار صنایع بالا دستی فولاد است یا صنایع پایین دستی؟ و یا متأثر از عملکرد بورس کالا و یا سیاستگذاری ها و بخشنامه های وزارت صمت می باشد؟

طاهری زاده نائب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد و امیر کاوه دبیر سندیکی لوله و پروفیل به صورت حضوری و دکتر سرقینی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، دکتر سلطانی نژاد مدیرعامل بورس کالای ایران، اکبری معاون فروش شرکت فولاد مبارکه و تجلی زاده معاون فروش شرکت فولاد خوزستان نیز به صورت تلفنی در این مناظره شرکت کردند که حاصل آن را در ادامه می خوانید:

معصومه صالحی

مجری: تفاوت قیمتی که هم اکنون در خصوص محصولات فولادی در بورس کالا نسبت به بازار آزاد وجود دارد؛ چقدر است؟

کاوه: در حقیقت ریشه جهش یا افزایش قیمت موجود در محصولات فولادی که چند ماهی است همگان متوجه آن شده اند، از دو سال پیش شروع شده است. سال ۹۶ تورم رسمی که در کشور اعلام شد، حدود ۱۲ درصد و افزایش نرخ دلار نیز زیر ۲۰ درصد بوده، اما فولاد با بیش از ۸۸ درصد افزایش قیمت مواجه شده است. از اردیبهشت ماه امسال به بعد تنش ها به گونه ای بود که همه آن متوجه شدند. متأسفانه هشدارهایی که ما طی شش ماه گذشته در خصوص این وضعیت نامطلوب بارها و بارها به وزارت صمت دادیم را گوش نکردند تا جایی که این وضعیت به وقوع پیوست.

مجری: چه وضعیتی؟ لطفاً بفرمایید قیمت میلگرد در داخل و بیرون بورس چه میزان بوده است؟

کاوه: تفاوت قیمتی که الان بین محصولات بورس و بازار (که یک بازار سیاه شده است) وجود دارد؛ ممکن است حدود دو تا سه هزار تومان تفاوت داشته باشد. بطور مثال تولیدات ورق های فولادی که مورد استفاده صدها مدل صنایع پایین دستی است، در بورس کالا به صورت نمادین، نقطه ای و ناخالص به قیمت ۳۰۰۰ تومان عرضه می شود، اما در بازار آزاد در حدود ۵۵۰۰ تومان است. اگر بخواهیم به علت این موضوع رسیدگی کنیم، اینگونه است کالاهایی که در بورس کالا عرضه می شود، قطره چکانی و اخیراً ذره چکانی شده است. در واقع به نسبت هر کارگر کارخانه لوله و پروفیل حدود ۷۰ گرم ورق فولادی در اختیار این بخش قرار گرفته است. این سیاستی است که متأسفانه از قبل هم وجود داشته است. یعنی تولیدکننده بالادستی با روش مهندسی عرضه ای که داشته، با عرضه کم یک التهاب و تنش در بازار درست کرده و گفته الان بین بازار آزاد و بورس تفاوت است. بنابراین یک عده ای رانت می خورند، در نتیجه باید قیمت رسمی را بالا ببریم؛ همان کاری که برای ارز صورت گرفت.

مجری: جناب طاهری زاده به نمایندگی از تولیدکنندگان فولاد پاسخ بدهید.

طاهری زاده: پیرو مصوبه اول مرداد ماه ۹۷ از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ مقرر شد تمامی تولیدکنندگان عرضه خود را در بورس کالا انجام دهند و با پایه دلار ۴۲۰۰ تومان محاسبه و آن را توزیع کنند. ابتدا این توضیح را بدهم که برنامه صنعت فولاد کشور در سال ۹۷ تولید ۲۴ میلیون تن است؛ در حالی که سال گذشته ۲۱/۵ میلیون تن فولاد در کشور تولید شد که این میزان در دو مسیر توزیع قرار می گیرد؛ یکی بحث صادرات است که برنامه ریزی دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت این بوده که برای ارزآوری کشور روز به روز صادرات را افزایش دهیم؛ لذا سال گذشته توانستیم حدود ۸/۵ میلیون تن انواع و اقسام شمش، ورق و حتی محصولات فولادی را به کشورهای مختلف اعم از اروپا، افغانستان، عراق و برخی از کشورهای منطقه صادر کنیم.

مجری: اول نیاز داخل را تأمین و بعد اقدام به صادرات کردید؟

طاهری زاده: بله، اول نیاز داخل را تأمین کردیم.

کاوه: البته نیاز داخل تأمین نشده بود.

طاهری زاده: به این مطلب می رسمیم که چرا نیاز داخل تأمین نشده، اما ۸/۵ میلیون تن به هر حال صادر کردیم؛ چرا که هدف صادرات بوده است.

کاوه: باید بگوییم متأسفانه.

طاهری زاده: در صنایع پایین دستی، رکود در کشور وجود داشت و اگر می خواستیم نیازهای صنایع پایین دستی را بیشتر از این تأمین کنیم، احتمال رکود بیشتر در داخل کشور وجود داشت؛ چرا که سال گذشته ساخت و ساز رونقی نداشته و برای زیرساخت ها هم هزینه ای نشده بود، اما سال ۹۷...

مجری: نکته ای که آقای کاوه گفتند که قطره چکانی و ذره چکانی بوده؛ درست است یا خیر؟

طاهری زاده: این دو بخش کاملاً متفاوت است. برای اینکه مهندس کاوه از منظر مصرف ورق های گرم صحبت می کند؛ چرا که مصرف سندیکی لوله پروفیل ورق گرم است، اما ما هم در مورد ورق گرم و هم سایر محصولات فولادی صحبت می کنیم؛ چرا که ما امروز نماینده ۲۴ میلیون تن تولید انواع محصولات فولادی در کشور هستیم. در سال ۹۷ هدفی که برای فولاد تعیین شده، چیزی معادل ۱۰ تا ۱۱ میلیون تن صادرات است که می دانیم صادراتمان را...

کاوه: این چیزی که آقای طاهری زاده می گویند؛ نقطه ضعف برنامه ریزی کشور محسوب می شود. ما امروز به دلیل عدم تأمین مواد اولیه در صنایع پایین دستی و صنایع بالادستی با یکدیگر در جنگ هستیم. همانگونه که می بینیم در بورس کالا سهمیه بندی است. می گویند دلال های خرد و رانت ایجاد شده است. چرا؟ چون مواد اولیه به وفور از کشور خارج می شود. بسیار بد است که بگوییم ۹ میلیون تن فولاد خام با ارزش بسیار کم از کشور خارج شده؛ آنهم موادی که مورد نیاز داخل است.

طاهری زاده: ما آماری داریم که توزیع در داخل کشور به چه میزان بوده است.

مجری: بحث ما سر قیمتی است که ورق و محصولات فولادی به دست صنایع پایین دست می رسد. برای ما مهم است که این زنجیره فعال و اشتغالزا باشد و بتواند بچرخد.

طاهری زاده: کاملاً.

مجری: این افزایش قیمت ناشی از چیست؟ آقای کاوه گفتند که عرضه کم است، توضیح شما چیست؟

طاهری زاده: می خواستیم آن بخش را تکمیل و بعد در مورد عرضه صحبت کنیم. همانطور که آقای مهندس کاوه فرمودند؛ ما از این ۲۴ میلیون تنی که برنامه تولید امسال داریم برای صادرات قطعاً با این تحریم هایی که به وجود می آید و پیش رو است؛ اگر چه تا به حال

اتفاقی نیفتاده است، اما از این به بعد کشتیرانی، بیمه و بانک با مشکل مواجه خواهد شد؛ لذا باید تمهیداتی را قبل از اینکه رکودی در کشور داشته باشیم انجام دهیم. آن تمهیدات هم این است که صادرات را روز به روز افزایش دهیم؛ در غیر این صورت اگر همانگونه که آقای کاوه می گویند بخواهیم کل این ۲۴ میلیون تن را در داخل کشور عرضه کنیم؛ دقت کنید که صحبت از ۴ میلیون تن است؛ بحث یک کیلو یا دو کیلو نیست. این موضوع را اول در نظر بگیریم بعد برمی گردیم داخل کشور ...

مجری: الان شما قبول دارید که قیمت های محصولات فولادی برای مصرف کننده نهایی خیلی بالا رفته است؟

طاهری زاده: آنهم دلیل دارد. اجازه دهید توضیح می دهم ...

مجری: بله یا خیر؟ اگر قبول دارید توضیح بدهید؟

طاهری زاده: این موضوع دو بحث است؛ یکی بحث بورس است که واقعاً قیمت ها را مصنوعی نگه داشتند و این قیمت های واقعی فولاد امروز نیست؛ این رفتار نمی تواند بیش از حد ادامه داشته باشد.

مجری: در بورس چه کسی قیمت را تعیین می کند؟

طاهری زاده: متأسفانه الان قیمت فولاد در بورس کالا دستوری است. امروز ورقی که مورد استفاده سندیکای لوله و پروفیل است؛ کیلویی ۲۴۰۰ تومان قیمت خورد، البته بدون ارزش افزوده ...

کاوه: آخرین قیمت کیلویی ۳۰۰۰ تومان است.

طاهری زاده: نه ۲۴۰۰ تومان بدون ارزش افزوده.

کاوه: نه ۳۰۰۰ تومان.

طاهری زاده: حالا به فرض ۳۰۰۰ تومان؛ در صورتی که لوله و پروفیل در همین بازار کیلویی ۷۰۰۰ تومان می باشد؛ یعنی این میزان تفاوت بین ورق گرم و لوله و پروفیل است. **کاوه:** اتفاقاً این بحث جالبی است که می گویند. آن لوله ای که ۷۰۰۰ تومان است، گالوانیزه می باشد. از اول مرداد ماه دستورالعمل بسیار خوبی را وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اولین بار ارائه داده و گفته می خواهم تنظیم بازار کنم. هیچ دستوری هم نداده است. این دستورالعمل ۱۴ بند دارد و به تمام موارد اشاره کرده است؛ اینکه عرضه باید مستمر باشد، میزان عرضه ۱۲۰ درصد تقاضا باشد، ساز و کار تعیین قیمت بر اساس قیمت های جهانی باشد، اولویت تأمین داخل باشد و ... لذا هیچ دستوری نداده است ...

طاهری زاده: همین بحث را نگه دارید؛ در این دستورالعمل نوشته است که میزان عرضه ۱۲۰ درصد مصرف چه زمانی باشد؟ مصرف پارسال! در حقیقت اصلاً تولید فولاد کشور مان نمی تواند به این صورت ۲۰ درصد افزایش یابد ...

کاوه: باید ببینیم ریشه گرانی چیست؟

طاهری زاده: اجازه بدید میزان عرضه امسال و پارسال را بگویم ...

مجری: نه، ما می رویم سراغ دکتر سلطانی نژاد! الان قیمت هایی که در تابلوی بورس کالا برای محصولات فولادی تعیین می شود با بیرون از بورس چقدر تفاوت دارد؟ شما مقایسه ای کنید و دلیل آن را توضیح دهید؟

کاوه: من این دلیل را از جانب خودم می گویم؛ در بورس کالا عرضه مستمری نبوده است.

از روزی که دستورالعمل ابلاغ شده سه شرکت دولتی و شبه دولتی فولاد مبارکه، ذوب آهن و فولاد خوزستان علیه دولت قیام کردند و دستورالعمل را اجرا نکردند. در واقع طی این مدت ۶۰ هزار تن کلاً ورق گرم عرضه شده است.

مجری: جواب این مطلب را از آقای اکبری می گیرم، اما الان آقای دکتر سلطانی نژاد پشت خط ما هستند. سوال را تکرار می کنم؛ علت تفاوت قیمت در بورس کالا و بیرون از آن چیست و سود حاصل از این اختلاف به جیب چه کسانی می رود؟

سلطانی نژاد: وقتی در مورد بازار یک محصول می خواهیم قضاوت کنیم، باید به سه سوال جواب دهیم؛ یکی اینکه در آن بازار چه کسانی محصول را می خرند؟ دوم اینکه در آن بازار چه کسانی محصول را می فروشند؟ سوم اینکه قیمتی که در آن بازار استخراج می شود، حاصل چه معاملاتی است و چگونه استخراج شده است؟ در مورد بورس کالا که بازار شفافیت است، می توانم کامل این موضوع را برای شما توضیح دهم. ما حتی روزانه این اطلاعات را در اختیار مراجعی قرار می دهیم تا بررسی کنند چه کسانی محصول را خریدند، فروختند و با چه قیمتی معامله شده است. اما در مورد بسیاری از محصولات نهایی که مردم مصرف می کنند، این اطلاعات وجود ندارد. همانطور که آقای طاهری زاده نیز فرمودند به فرض در مورد لوله و پروفیل ماده اولیه این کالا بین ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان در هر کیلو در بورس عرضه می شود، اما محصول نهایی که دوستان می فروشند به قول یکی از نماینده های مجلس که چند روز پیش گفته بود این محصول را کیلویی ۷۰۰۰ تومان خریده است.

چطور می این قیمت تعیین می شود؟ یعنی قیمت کالای نهایی که بیرون از بورس دست مصرف کننده می رسد، چگونه تعیین می شود؟ این عرضه ها و این قیمت ها و این شفافیت در مورد محصول نهایی وجود ندارد و مردم نمی دانند کالا را باید با چه قیمتی بخرند؟ بحث شفافیت را باید در صنایع پایین دستی هم پیگیری کنیم. اینکه دوستان می گویند اینقدر مصرف داریم و این میزان باید عرضه شود، باید بگویم میزان عرضه های ورق فولادی در بورس کالا سال هاست ثابت می باشد و نوسان آنچنانی نداشته است. حتی در سال ۹۶ نیز همان ورق گرم B که مورد مصرف صنایع لوله و پروفیل می باشد، حدود ۴۰۰ صد هزار تن افزایش عرضه داشته است. بنابراین عرضه ها کاهش پیدا نکرده؛ بلکه آنچه که میل به خرید را افزایش می دهد، بعضاً تفاوت قیمت هایی است که در بازار فولاد وجود دارد و متأسفانه تفاوت قیمت ...

مجری: این تفاوت قیمت به جیب چه کسانی می رود؟

سلطانی نژاد: متأسفانه خیلی اوقات این تفاوت قیمت ها به جیب مصرف کنندگان نهایی نمی رود. یک نمونه برای شما مثال زدم. قیمت ورق که کیلویی ۳۰۰۰ تومان است را با قیمت پروفیل که کیلویی ۷۰۰۰ تومان است مقایسه کنید؛ اینجا می توانید پرتقال فروش را پیدا کنید!

مجری: آقای دکتر سلطانی نژاد اجازه دهید آقای کاوه نکته ای دارند.

کاوه: آقای سلطانی نژاد متأسفم که جنابعالی از معاملات بورس کالا خبر ندارید؛ در حالی که سمت شما در بورس کالا مدیرعامل است. مثل اینکه متوجه نمی شوید در بورس کالا پروفیل عرضه شده به قیمت ۳۲۰۰ تومان است. پس شما تابلوی خودتان را قبول ندارید؟

سلطانی نژاد: خیر. میزان پروفیلی که عرضه شده، کم است و نمی تواند معیار قیمت گذاری قرار بگیرد.

تجلی زاده معاون فولاد
خوزستان: از تیر ماه به طور شفاهی
به فولاد خوزستان گفتند ۱۵۰
هزار تن عرضه کند و صادرات را
پایین بیاورد. ماهم مطیع دولت
هستیم و اجرا کردیم؛ لذا در تیر
ماه ۱۶۰ هزار تن عرضه کردیم و تا
اواسط مرداد ماه ۱۴۰ هزار تن که
با عرضه های بعدی یقیناً به بالای
۱۵۰ هزار تن می رسانیم

اکبری معاون فولاد
مبارک: در خصوص دلیل
اصلی اختلاف شدید قیمت
فولاد در بازار آزاد و بورس،
ما کل محصولان را از طریق
بورس کالا به صنایع پایین
دستی تحویل می دهیم، لذا
قیمت های بازار آزاد متأسفانه
توسط برخی از همین دوستان
در بازار شکل می گیرد

در بورس عرضه کردند! کدام یک قطره چکانی است؟ ضمن اینکه به این نکته باید توجه کنیم که فولاد مبارک که محصول خود را بطور کامل در بورس می فروشد و سهامدارانش مردم دارندگان سهام عدالت هستند. اصلاً روانیست فولاد مبارک که محصول خود را به قیمتی بفروشد که منافع سهامداران نصیب عده دیگری شود که بعضاً (من توهین نمی کنم به همه صنایع پایین دستی برخی از صنایع پایین دستی اینگونه هستند) فقط نام صنعت پایین دستی را یدک می کشند. اینها کسانی هستند که همواره نقش علیل و کسی را بازی می کنند که شرکشان زیانده است، اما همواره مطالبه مواد اولیه برای تولید کالا دارند؛ حتی کالایی که تولید می کنند هم معلوم نیست با چه قیمتی به دست مردم می رسد. خواهش می کنم آدرس های درست به مردم بدهید و آنها را گمراه نکنید. مردم نگاه می کنند قیمت میلگرد در بازار چقدر است؟ در بازاری که همین صنایع پایین دستی آن را مدیریت می کنند؛ اما در بورس کالا قیمت میلگرد چقدر است؟

مجری: اتفاقاً می خواهم به همین موضوع اشاره کنم. آقای پور حاجت گفتند که در هر متر ۳۰۰ هزار تومان مردم ضرر می کنند.

طاهری زاده: البته اینهم اغراق است، اما بالاخره قیمت ها بالا است.

مجری: شما چقدر افزایش قیمت را قبول دارید؟ همین قدر به مردم ضرر می رساند.
طاهری زاده: من آماری از بورس تهیه کردم. عرضه ای که در بورس کالای سالیانه صورت گرفته در مقایسه با مدت مشابه سال قبل؛ در واقع سال گذشته ۱۵۷ هزار تن شمش در بورس عرضه شده، اما امسال ۳۳۵ هزار تن شمش در بورس عرضه شده است. می بینیم عرضه در بورس نسبتاً رشد داشته است. انواع و اقسام میلگرد و مقاطع سال گذشته به میزان ۲۸۵۰۰ تن عرضه شده و امسال ۱۰۸ هزار تن عرضه در بورس داشته ایم که ۱۲۴ درصد رشد داشته است.

مجری: همه را هم که بگویید افزایش عرضه داشته، سوال من چیز دیگری است. می گویم چرا مردم ضرر می کنند؟

طاهری زاده: می خواهیم به همان جا برسیم، چرا مردم ضرر می کنند؟ اینجا انتقادی که به دکتر سلطانی نژاد و بورس کالا است چیست؟ این است که متأسفانه به دست مصرف کننده واقعی نمی رسد؛ بلکه یکسری شرکت های بازرگانی و سوداگر و دلال یک شرکت بازرگانی و واسطه ای زدند و در بورس کالا می خرند. این سود نه به جیب فولاد مبارک می رود، نه به جیب فولاد خوزستان، نه جیب سندیکا لوله و پروفیل، نه به جیب انجمن تولید کنندگان فولاد می رود...

مجری: به جیب چه کسانی می رود؟

طاهری زاده: به جیب واسطه ها می رود.

کاوه: کسانی که اجازه می دهند بیایند در بورس خرید کنند.

طاهری زاده: این گپی که این وسط است؛ ساختمان ساز درست می گوید، اما قیمت دستوری که فولاد مبارک اجرا می کند ۲۵۰۰ یا ۳۰۰۰ تومان است، این هم صحیح نیست...

کاوه: این قیمت هم به دست ما نمی رسد...

طاهری زاده: اگر قیمت های دستوری را از بورس بردارند، قطعاً تولید کننده تشویق به عرضه بیشتری در بورس خواهد شد.

کاوه: احسن.

طاهری زاده: وقتی عرضه بیشتر شد، قیمت ها قطعاً افت می کند.

کاوه: چون قیمت ها تعیین شده، تولید کننده عرضه نمی کند.

کاوه: چطور ورق معیار قیمت گذاری است؟

سلطانی نژاد: اینکه عرضه نمادینی در بازار فرعی بورس کالا صورت گیرد، برای اینکه ثابت کنیم مثلاً قیمتی کشف شده است، اصلاً کار درستی نیست؛ گمراه کردن اصلاً کار درستی نیست...

کاوه: یعنی شما قیمت ورق را به عنوان معیار در بورس قبول دارید، اما پروفیل را قبول ندارید؟
سلطانی نژاد: ورق فولادی به میزان کافی در بورس عرضه می شود. اتفاقاً عرضه قطره چکانی، عرضه پروفیل در بورس است نه عرضه ورق. چندین میلیون تن ورق فولادی در بورس عرضه می شود، اما چه میزان پروفیل در بورس کالا عرضه می شود؟

مجری: عرضه پروفیل را شما در بورس باید انجام دهید؟

کاوه: بله، ما موظف به عرضه هستیم.

مجری: خب پس الان توپ افتاد در زمین شما!

کاوه: خیر. از اول مرداد تاکنون چند کیلوگرم ورق گرم در بورس کالا عرضه کردید؟ ۶۰ هزار تن؛ یعنی به اندازه هر کارگر ۷۰ گرم ورق عرضه شده است.

سلطانی نژاد: فرقی نکرده است. شما چقدر پروفیل عرضه کردید؟

کاوه: فرق که نکرده، کم هم شده است. کسی دستورالعمل ابلاغی را اجرا نکرده است. قیمت رسمی پروفیل در بورس کالا حدود ۳۲۰۰ تومان است. حال چه کسی گران فروشی می کند؟
سلطانی نژاد: شما چقدر پروفیل عرضه کردید؟ پروفیلی در بورس عرضه نکردید. اگر هم عرضه کردید در حد کمتر از چند صد تن بوده است. فکر نمی کنم این میزان بتواند معیار قرار بگیرد؟ عرضه قطره چکانی در کالای نهایی صورت می گیرد؛ در محصولی صورت می گیرد که مردم استفاده می کنند. خواهش می کنم این است که مردم را گمراه نکنید و به آنها آدرس غلط ندهید.

مجری: قبل از برنامه با آقای پور حاجت از انجمن انبوه سازان و مهندس نجفی منش از انجمن قطعه سازان خودرو گفتگوی تلفنی کوتاهی داشتیم و برای شما توضیح می دهند که تأثیر افزایش قیمت فولاد در صنعت ساختمان سازی و قطعه سازی چه میزان است.

پور حاجت: ما باید ۴۰۰ هزار تومان برای تأمین فولاد جهت ساخت مسکن هزینه کنیم که یک عدد حدود ۳۰۰ هزار تومان افزایش قیمت را مشاهده می کنیم؛ در حالی که بازار مسکن کشش و توان پرداخت این هزینه ها را برای تولید مسکن ندارد.

مجری: برویم سراغ محور بعدی. اگر نکته ای دارید بگویید؟

کاوه: بورس کالا یک کاریکاتوری از بورس است. همانطور که دیدید مدیرعامل بورس کالا گفت کالایی که در بورس کالا قیمت گذاری شده ملاک نیست. در مورد ورق نیز همینطور است، چرا؟ چون گفت عرضه کم بوده است. جالب است بدانید اولین پایه بورس کالا این است همانطور که آقای طاهری زاده فرمودند عرضه کننده و تقاضا کننده متعدد باشد، اما زمانی که تنها یک عرضه کننده ورق وجود دارد، در نتیجه قیمت ها به دلخواه آن تأمین می شود؛ به خصوص اینکه بورس کالا تماماً در اختیار عرضه کنندگان است.

مجری: شما مقداری صبری کنید، پاسختان را آقای دکتر سلطانی نژاد می دهند. اشکالی که ندارد؟

سلطانی نژاد: در مورد محصولات فولادی باید بگویم بالغ بر ۲ تا ۳ میلیون تن ورق در سال در بورس کالا عرضه می شود، اما عرضه ای که دوستان در پروفیل داشتند کمتر از چند صد تن است. بین این دو عدد قضاوت کنید؛ آیا چند میلیون تن عرضه ورق قطره چکانی است یا چند صد تن پروفیلی که حتی دوستان عرضه نداشتند و فکر کنم کمتر از ۱۰ تن پروفیل

کاوه دبیر سندیکی
لوله و پروفیل:
دستور العمل بسیار خوبی
وزارت صمت برای اجرا
ابلاغ کرده است، اما
متأسفیم که سه شرکت
شبه دولتی مثل فولاد
مبارکه، فولاد خوزستان و
ذوب آهن اصفهان از آن
تمرد کردند

طاهری زاده نایب رئیس
انجمن تولیدکنندگان فولاد:
طی سالجاری تا کنون ۳۳۵ هزار
تن شمش فولاد در بورس کالا
عرضه شده که در مدت مشابه
سال قبل ۱۵۷ هزار تن بوده
است. انواع مقاطع فولادی نیز
از ۴۸ هزار تن به ۱۰۸ هزار تن
رسیده که حاکی از بیش از دو
برابر رشد عرضه می باشد

بورس کالا نشده است؟

دکتر سرقینی: من اول در مورد دستورالعمل که از اول مرداد امسال ابلاغ و عملاً از هفتم مرداد ماه اجرایی شده است، توضیح دهم. به عبارتی دیگر از اجرای این دستورالعمل مدت اندکی می گذرد و برای ارزیابی آن بسیار زود است. اگر این دستورالعمل کامل اجرا شود، مطمئن باشید بازار تنظیم خواهد شد. البته این دستورالعمل از دو ناحیه مورد هجوم واقع شده است؛ یکی از ناحیه دلال هایی که در بازار وجود دارد (همانطور که دوستان توضیح دادند) که به جای مصرف آهن آلات در صنعت و ساختمان آن را وسیله دلالی و کسب درآمد غیر واقعی قرار داده اند. یک عده نیز فولادسازان هستند؛ در واقع فولادسازها بهترین زمان را پیدا کردند برای اینکه به درآمد غیر قابل قبول برسند. ما هرگز اجازه نمی دهیم درآمدهای این طوری را که دیگران از جیب مردم داشته باشند. هیچ دلیلی برای اینکه فولاد در کشور با قیمت ۸۰۰۰ تومان عرضه شود، وجود ندارد. سنگ آهن، گاز و برق مورد نیاز تولیدکنندگان از داخل تامین می شود. اگر زمانی دولت تصمیم گرفت قیمت پایه فولاد را با ۸۰۰۰ تومان تعیین کند، حتماً باید گاز، آب، برق و سنگ آهن و مواد اولیه مورد نیاز هم باید با قیمت ۸۰۰۰ تومان عرضه شود. تفاوت قیمتی که امروز در بازار وجود دارد، از دو ناحیه است. یکی هجوم دلال ها و حتی مردم عادی، برای اینکه احساس می کنند برای حفظ ارزش پول خود می توانند فولاد بخرند؛ در حالی که اشتباه می کنند؛ چراکه فولاد از نیمه دوم سال سقوط غیر قابل پیش بینی خواهد داشت. مطمئناً از نیمه دوم سال به دو دلیل قیمت فولاد بسیار پایین خواهد آمد. دلیل اول اینکه کل عرضه ای که پس از این دستورالعمل انجام خواهد شد، محصولات آن مهر ماه به بازار می آید. اینکه می گویند در بورس از زمان اجرای این دستورالعمل تاکنون رانت توزیع شده است، باید بگویم حتی یک کیلو آهن آلات به دست مصرف کننده؛ چه تولید کننده و چه بازار نرسیده است. اینکه می گویند فولادسازها خود بخشی از تقصیر را بر عهده دارند؛ چراکه تمام عرضه فولادسازان بزرگ در بورس علیرغم فشاری که وارد کردیم برای آبان و مهر ماه تنظیم شده؛ لذا بازار تشنه است. اگر عرضه ها کافی و به موقع صورت گیرد؛ قطعاً قیمت ها پایین خواهد آمد.

مجری: شما به عنوان سیاستگذار اگر نتوانید عرضه فولادسازها را به مقدار کافی برسانید دیگر چگونه سیاستگذاری می کنید؟

سرقینی: شما اجازه ندادید من ادامه بدهم. اگر قانع نشدید، در خدمت هستیم. الآن مثل قدیم نیست که بخشی از کالا در بورس عرضه شود. از آهن اسفنجی گرفته تا میلگرد و لوله پروفیل همه وارد بورس شده است؛ لذا هیچ دلیلی وجود ندارد که کسی بخواهد از این بازار سوء استفاده کند. هر کس آهن اسفنجی از بورس بخرد، موظف است شمش تولیدی خود را نیز در همان بورس عرضه کند. هر کس شمش می خرد، موظف است میلگرد تولیدی خود را در همان بورس بیاورد که اگر نیابد به تعزیرات معرفی و جریمه و از لیست بورس حذف می شود. هر کسی ورق خریدف باید لوله و پروفیل تولیدی خود را در بورس عرضه کند. لذا دستورالعمل جدیدی که ابلاغ شده، بسیار جامع و خوب است، اما متأسفانه از دو ناحیه مورد هجوم ناجوانمردانه واقع شده و تهدید می شود. لذا اگر دوستان اجازه دهند دستورالعمل یکی دو ماه به طور کامل اجرا شود، مطمئناً همه این مشکلات حل می شود. در مورد صادرات فولاد هم که دوستان اشاره کردند، ابتدا منوط به تامین سهم داخل است و بعد فولادسازها می توانند صادرات داشته باشند.

مجری: آقای اکبری، به عنوان معاون فروش فولاد مبارکه هم پاسخ آقای سرقینی را بدهید و هم بفرمایید دلیل افزایش قیمت محصولاتتان چیست؟

مجری: آقای دکتر سلطانی نژاد این را پاسخ بدهید.

سلطانی نژاد: اینکه می فرمایند قیمت ها در بورس پایین است، ما هم قبول داریم. بر خلاف نظر آقای کاوه؛ من معتقدم که ما الآن با یک آندرپرایسینگ در قیمت های بورس کالا مواجه هستیم. فرصت کوتاهی بدهید در مورد فرآیند کشف قیمت در بورس توضیح دهم؛ در بورس کالا قیمت های پایه بر مبنای یک مضربی از قیمت های جهانی تعیین می شوند، یعنی نرخ دلار قطعاً در قیمت های پایه اینها تأثیر گذار است. زمانی دولت نرخ دلار را ۴۲۰۰ تومان تعیین کرد؛ ما این قیمت را به عنوان نرخ رسمی می شناسیم و هر نرخ دیگری غیر از این قاچاق خواهد بود؛ بنابراین هیچ نرخ غیر از ۴۲۰۰ تومان وجود ندارد و عرضه کنندگان ناگزیرند قیمت های پایه خود را بر مبنای دلار ۴۲۰۰ تومانی تنظیم کنند و در بورس رقابتی صورت می گرفته و نهایتاً کشف قیمت می شده است. این قیمت ها بعضاً در اثر رقابت ممکن بود ۱۰ تا ۲۰ درصد هر آنچه که بازار تشخیص می داد، خریداران آن را دریافت می کردند، اما از تاریخ مصوبه ای که وزارت صمت به ما ابلاغ کرد و بیشتر به منظور آرامش بخشی بازار بود، محدودیت هایی را در کشف قیمت در بورس ایجاد و سقف دامنه نوسان را تعیین کردند که همزمان با این اتفاق ای چند روز بعد مصوبه ای از سوی هیات وزیران ابلاغ شد مبنی بر اینکه نرخ رسمی ارز قیمتی است که در سامانه نیما بازار ثانویه تعیین می شود. عرض ما این است از زمانی که ارز ثانویه تعیین شده است، نرخ این ارز باید مبنای قرار گیرد ...

مجری: شما بفرمایید اختلاف زیاد قیمت در داخل و بیرون از بورس کالا را تأیید می کنید؟ در خصوص علت این اختلاف هم توضیح دهید.

سلطانی نژاد: من معتقدم آنچه عدم شفافیت را دامن می زند، اتفاقاتی است که خارج از بورس کالا روی می دهد. آنچه که در بورس کالا اعم از شمش و ورق فروخته می شود، همه به تولید کنندگانی عرضه می شود که از وزارت صنعت، معدن و تجارت مجوز فعالیت دارند. متأسفانه عدم شفافیتی که در صنایع پایین دستی عموماً با آن مواجه هستیم، باعث می شود که از فرصت های آربترازی که در بازار برخی کالاها وجود دارد، استفاده کنند و به جای اینکه محصول نهایی را تولید کنند؛ صادرات داشته باشند. چرا آمار صادرات قراضه در سه ماهه اول امسال ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است؟ دلیل آن این است که بسیاری از صنایع پایین دستی از قیمت های پایین سوء استفاده می کنند. من بسیاری از صنایع پایین دستی که در بورس اقدام به خرید می کنند را محترم و تولید کننده می دانم و می شناسم، اما بعضاً فرصت هایی برای آنها به وجود می آید و بعضی از آنها که دنبال استفاده از فرصت های آربترازی هستند، از این فرصت ها سوء استفاده می کنند و از کالایی که عرضه می شود، بهره برداری های غیر مجاز می کنند و متأسفانه به دست مصرف کننده نمی رسد. مشکل اصلی ما برخی از صنایع پایین دستی است. بهتر بگویم ما باید شفافیت را در صنایع پایین دستی جستجو کنیم. نهادهای نظارتی باید بر اینها نظارت داشته باشند و قیمتی که محصول را دست مردم می رسانند (چون آنها خط مقدم هستند) باید کنترل و نظارت شود تا شاهد این نباشیم قیمت ماده اولیه کیلویی ۲۵۰۰ تومان باشد، اما محصول نهایی با کیلویی ۷ هزار تومان در بازار عرضه شود.

مجری: تا اینجا بحث به این موضوع رسیدیم که به هر حال قیمت گذاری محصولات فولادی مشکل دارد و این وسط یک اتفاق هایی می افتد که بعضی ها می گویند عرضه قطره چکانی افزایش دارد و این وسط یک اتفاق هایی می افتد که بعضی ها می گویند عرضه قطره چکانی است، برخی می گویند صنایع پایین دستی و بحث هایی که شد. اینجا وظیفه سیاستگذار چیست؟ آیا اینکه شما با قیمت ۴۲۰۰ تومان قیمت گذاری کردید، باعث این رانت ها در

اکبری: ابتدا یک اشاره کلی دارم به وضعیت فروش فولاد مبار که طی سه سال گذشته ...
مجرى: نه نه، این موضوع دیگر از بحث ما خارج است. اگر می خواهید وارد این بحث شوید،

با شما خداحافظی می کنم ...
اکبری: اجازه دهید سریع می گویم. ما رشد ۷۲ درصدی فروش طی سه سال گذشته در بازار داخلی را داشتیم. همچنین رشد ۷۰ درصدی فروش به صنایع لوله و پروفیل را؛ اینها همه مزیتی را برای فولاد مبار که و مشتری ایجاد کرده است که امکان خرید از مبار که را داشتند. اما برگردیم به موضوع قیمت ها. به طور خاص به ورق فولادی اشاره می کنم. قیمت ورق فولادی بدون ارزش افزوده در بورس کالا کیلویی ۲۶۹۶ تومان است. این قیمت در سال ۹۲ مبلغ ۱۷۰۰ تومان بوده است؛ یعنی طی پنج سال گذشته سالانه به طور متوسط حدود ۱۰ درصد به قیمت این محصول اضافه شده و قیمت در مجموع ۵۰ درصد رشد داشته است. در خصوص دلیل اصلی اختلاف شدید قیمت های بازار آزاد و قیمت های فروشندگان در بورس (که این روزها می بینیم قیمت های بازار به مراتب بالاتر از قیمت فروشندگان است به خصوص در مورد ورق فولادی) می خواهم اشاره کنم که ما کلاً کالاهای فولاد مبار که را به تولیدکنندگان تحویل می دهیم؛ یعنی صنایع پایین دستی از ما کالا می خرند. اگر قیمتی در بازار آزاد رقم می خورد، متأسفانه توسط برخی از همین دوستان در بازار رد و بدل می شود، به اضافه اینکه مورد بعدی که من می خواهم اشاره کنم ...

مجرى: الان قیمتی که محصولات شما به دست مصرف کننده نهایی و تولیدکننده می رسد بالا است یا خیر؟

اکبری: به هیچ وجه.

کاوه: خیلی بالا است.

مجرى: یعنی قبول ندارید قیمت ها بالاست؟

اکبری: به هیچ وجه.

کاوه: خیلی گران است. متأسفانه مثل اینکه در ایران زندگی نمی کنند یا حقوق های آنها حقوقی است که قیمت گرانی را درک نمی کنند.

اکبری: قیمت های ما به هیچ وجه بالاست نیست؛ قیمت بازار دو برابر قیمت های ماست.

مجرى: شما قیمت بورس را قبول دارید؟

اکبری: این قیمت بورس را من به شما می گویم.

مجرى: نه، قیمت مصرف کننده نهایی؛ یعنی خارج از بورس که دو تا بازار شده است؟
اکبری: من خارج از بورس را عرض کردم. ما کالای خود را به تولیدکنندگان تحویل می دهیم. در اینجا اتفاقاً اشاره می کنم به صنایع لوله و پروفیل؛ در سالجاری ۴۲ درصد رشد تحویل ورق به صنایع لوله و پروفیل داشتیم.

مجرى: آقای سرقینی اشاره کردند که شما عرضه را کم کردید.

اکبری: به هیچ وجه.

مجرى: شما قیمت بورس کالا را قبول دارید؟

اکبری: بله، قیمت بورس کالا را قبول داریم؛ بالاخره قانونی است و ما هم باید طبق قانون عمل کنیم.

طاهری زاده: قیمت ها در بورس کالا پایین است. قیمت بورس کالا واقعی نیست. قیمت بورس کالا را بر اساس قیمت دلار ۴۲۰۰ تومان تعیین کردند؛ در حالی که قیمت ها در بورس باید بر اساس عرضه و تقاضا باشد.

مجرى: چند نکته را دکتر سرقینی گفتند؛ یکی انرژی بسیار ارزانی که استفاده می کنید و سایر مواد اولیه و سنگ آهن ...

طاهری زاده: این موضوع مبحث دیگری است. اما اگر بخواهیم کالایی را در بورس عرضه کنیم، نمی توانیم به هیچوجه دستوری بگوییم این کالا را فلان قیمت بگذارید؛ بلکه قیمت ها باید بر مبنای عرضه و تقاضا تعیین شود. از اول مرداد آمار داریم بلافاصله پس از اینکه دستوری عمل شده، در خارج از بورس همه قیمت ها رو به رشد بوده است ...

کاوه: چون به میزان کافی عرضه نشده است.

طاهری زاده: نه اتفاقاً، میزان عرضه را هم گفتیم.

مجرى: قیمت انرژی شما رشد کرده است؟

طاهری زاده: نه اصلاً. اما الان ما برای فولادسازی الکتروگرافیتی می آوریم که قبلاً ارز دولتی به آن تعلق می گرفت، اما طبق بند پنج بخشنامه جدید اگر فولادسازها، خودروسازها، قطعه سازها و ... بخواهند جنسی را از گمرک بیاورند، بر اساس اختلاف ارز ۴۲۰۰ تا ۹۰۰۰ تومان سامانه نیما باید عمل کنند که تفاوت قیمت بسیار است.

مجرى: آقای سرقینی پاسخ آقای طاهری زاده را بفرمایید.

سرقینی: ما قبلاً بحث های زیادی با همدیگر داشتیم. شما نمی توانید انتظار داشته باشید در این کشور فولاد کنترل نشود. دلیل اصلی گرانی را هم عرض کردم، قرار بود فولادسازها تا هفته سوم مرداد ماه مجموعاً ۴ میلیون تن عرضه در بورس داشته باشند، اما متأسفانه فقط ۲/۵ میلیون تن عرضه صورت گرفت. در یک روز که یکی از شرکت های بزرگ فولادی ۵۰ هزار تن محصول یکجا عرضه کرد؛ حدود هزار تومان قیمت میلگرد افتاد، اما به محض اینکه بدنبال آن مجدد عرضه نشد، دوباره هزار تومان قیمت ها بالا رفت. به نظر من تمام مطالب مربوط به عرضه است؛ چرا که مصرف واقعی آهن آلات رشد نداشته است. من در مسئولیتی که دارم، تمامی مصالح ساختمانی را کنترل می کنم. اگر قرار بود ساختمان سازی رونق بگیرد، باید مصرف سیمان نیز افزایش پیدا می کرد، اما نه تنها افزایشی نداشته؛ بلکه کاهش هم داشته است. مصرف شیشه نیز باید افزایش پیدا می کرد، اما نکرده است؛ بلکه کاهش هم داشته است. اینها نشان می دهد که این تقاضاها کاذب است. از فولادسازان می خواهم با ما همراهی کنند تا بتوانیم عطش بازار را فروکش کنیم. اگر این عطش برطرف نشود، مطمئن باشید قیمت های بورس قیمت های عادلانه ای است. اگر آقای طاهری زاده اشاره کردند به قضیه ماده پنج، بله درست است کلیه مواد اولیه کارخانجات از این به بعد با ارز ۸۰۰۰ تومانی تأمین خواهد شد، اما از طرف دیگر صادرات فولاد با ارز ۴۲۰۰ تومانی نقد در ایران خواهد شد. تا حدود یک هفته پیش صادرات فولاد با ارز ۴۲۰۰ تومانی نقد می شد که به موجب آن درآمد صادراتی فولادی ها دو برابر شده است. در مقابل این درآمد حداقل انتظار این است که به ملت و دولت کمک کنند که تنظیم بازار درست انجام شود. الان وقت زیاده خواهی و اضافه خواهی نیست؛ بلکه بهترین فرصت برای آن است که به دولت کمک کنند تا مردم در این شرایط اذیت نشوند. اینکه ما در این شرایط دنبال درآمد بیشتر باشیم، به هیچ عنوان مورد پسند نیست و باید کمک کنند که این دستورالعمل به طور کامل اجرا شود. طاهری زاده: آقای دکتر سرقینی آن روزی که شما می فرمایید قیمت میلگرد در بازار پایین افتاد، روزی بود که دلار تا مرز ۱۲ هزار تومان رفت و برگشت روی ۸۰۰۰ تومان. آن مدت بله میلگرد دقیقاً پایین افتاد ...

سرقینی: اتفاقاً قیمت دلار بالا رفته بود ...

طاهری زاده: اجازه دهید، اما زمانی که گفتیم همه در بورس با مبنای ارز ۴۲۰۰ تومان عرضه کنند، دیدیم که نتیجه عکس نشان داد. سرمایه هوشمند است و بلافاصله از بازارهای دیگر مثل سکه و دلار حرکت کرد و به سمت فولاد آمد. اگر نگاه کرده باشید فولادخوستان ۳۰ یا ۴۰ هزار تن محصول عرضه کرد؛ اما ۴۰۰ هزار تن تقاضا آمد. این ۴۰۰ هزار تن از کجا آمد؟ آیا تولیدکننده پایین دستی این تقاضا را داده است یا دلال و سوداگر؟ تفاوت قیمت ها فضا را ملتهب کرد.

سرقینی: بینندگان به این نکته توجه کنند، صحبت از تفاوت قیمت است. اگر امروز می گویند قیمت ورق ۴۰۰۰ یا ۴۵۰۰ است، همه ورقی که به فروش رفته به این قیمت نبوده است. آقای اکبری فرمودند؛ امسال تا هفته سوم مرداد ماه حدود ۱/۷ میلیون تن ورق در بورس عرضه شده است؛ مطمئن باشید که حداکثر ۵ تا ۱۰ درصد به آن قیمتی که می گویند فروش رفته است. بقیه به دست مصرف کننده واقعی برای تولید لوازم منزل و محصولات صنعتی رسیده است. این مطلبی است که باید بینندگان توجه داشته باشند. اگر صحبت از میلگرد ۵۰۰۰ تومانی می شود همه میلگردی که عرضه شده به این قیمت نیست. علاوه بر این ما برای میلگرد نیز برنامه ریزی کرده ایم تا با استفاده از تعاونی های آهن فروشی یا استفاده از سیستم شهرداری ها و نظام مهندسی در آینده بسیار نزدیک این کالا را هم به دست مصرف کننده واقعی برسانیم.

مجرى: در همین چند دقیقه پیش بحث افزایش قیمت هر متر ساخت مسکن مطرح شد که به متقاضیان خرید مسکن فشار آورده است. بحث خودرو یا قطعه سازی را بیان کردیم، اینها همه به صنایع فشار می آورند. صنایع کوچکی هم نیستند؛ بخش مسکن یک بخش بزرگی است، یا خودروسازان بزرگ هستند، لوازم خانگی ها بزرگ هستند، اینها الان تحت فشار قرار دارند.

سرقینی: عرض کردم همه میلگردی که در صنعت ساختمان استفاده می شود، میلگرد ۵۰۰۰ تومانی نیست؛ بلکه میلگرد ۳۰۰۰ تومانی هم عرضه شده است. در هر متر مربع ساختمان ۵۰ کیلو آهن آلات مصرف می شود، اگر همه ۵۰ کیلو با ۶۰۰۰ تومان خریداری شده است بله ۳۰۰ هزار تومان را درست فرمودند اما اگر این نیاز با میلگرد ۳۰۰۰ تومانی تأمین شده باشد، ۱۵۰ هزار تومان می شود. اینکه می گویند ۳۰۰ هزار تومان سر مصرف

دکتر سرقینی:

در سیستم قبلی بورس به دلیل اینکه اختلاف قیمت نبود هر کسی می توانست خرید کند، اما الان طبق دستور العمل فقط کسانی می توانند در بورس خرید کنند که تولیدکننده هستند، آن هم مشروط بر اینکه ۷۵ درصد تولید خود را دوباره در بورس عرضه کنند، یعنی نمی توانند کالا را بگیرند و بگویند خدا حافظ

سلطانی نژاد مدیر عامل بورس

کالا: مینای قیمت محصولات در

بورس کالا باید نرخ ارز بازار ثانویه

باشد.

بالغ بر ۲ تا ۳ میلیون تن ورق

در سال در بورس کالا عرضه

می شود؛ اما عرضه ای که دوستان در

پروپیل داشتند در حد چند ده تن

است. بین این دو عدد قضاوت کنید؛

کدام یک عرضه قطره چکانی است؟!

یا جریان چرخشی، در حال بررسی است. قطعاً اگر احتکار بوده باشد با احتکار کننده برخورد می شود و مطابق قوانین در بازار میلگرد عرضه می شود، اما مطمئن باشید مشکل عمده ما از همین دلای و زیاده خواهی است. ما به هیچ عنوان کمبود فولاد در بازار نداریم و با پدیده احتکار هم به شدت برخورد می کنیم. مطمئن باشید سازمان حمایت و سازمان تعزیرات حکومتی در کمین کسانی هستند که دست به احتکار می زنند.

مجری: شما با تحلیل آقای دکتر سلطانی نژاد که صنایع پایین دستی را به نوعی دخیل در این اختلاف قیمت می دانستند مخالف هستید؟ یعنی فکر می کنید دلال ها ...

سرقینی: نه، ببینید قبلاً در بورس اجازه می دادند هر کسی که پول دارد، اقدام به خرید کند. این سیستم قبلی بورس بود؛ به خاطر اینکه اختلافی نبود، اما الان طبق دستورالعمل فقط کسانی می توانند در بورس خرید کنند که تولیدکننده هستند؛ آن هم مشروط بر اینکه ۷۵ درصد تولید خود را دوباره به بورس بیاورند. یعنی اینطور نیست که کالا را بگیرند و بگویند خدا حافظ.

مجری: الان این اتفاق نمی افتد.

سرقینی: افتاده است، تعهد گرفته شده است. اینکه دوستان فرمودند ممکن است بعضی از تولیدکنندگان محصول خود را در بازار بیاورند، اما این شامل همه تولیدکنندگان نمی شود. به خاطر اینکه بخشی از اینها اگر جنسشان را در بازار بفروشند، باید کارخانه های خود را ببندند.

کاوه: ما به سهم خودمان هر ورقی که به ما بدهید، با ۱۰ تا ۱۱ درصد کارمزد پروفیل تحویل می دهیم. اگر شما ورق را به ما کیلویی ۲۰۰۰ تومان بدهید، ما پروفیل ۲۲۰۰ تومانی به شما می دهیم.

مجری: آقای اکبری معاون فروش شرکت فولاد مبارک یک نکته ای دارند، بفرمایید؟

اکبری: در مورد بحث قیمت، ما چندین سال است با بورس کالا در بحث قیمت فعالیت می کنیم. قیمت های بورس کالا را کاملاً قبول داریم مشروط بر اینکه قوانین بورس کالا نیز کاملاً مراعات شود. یک مقدار مباحث قیمت دستوری که گفتند ...

مجری: اینجا پس مخالف دیدگاه آقای طاهری زاده هستید.

اکبری: نه، قوانین بورس کالا باید مراعات شود که مکانیزم عرضه و تقاضا تعیین کننده باشد چون اگر اختلاف قیمتی بین قیمت فروش در بورس و قیمت بازار ایجاد شود، تولیدکننده رغبتی به فروش ندارد و به دنبال دلالی و واسطه گری می رود که امروز شاهد آن هستیم. **طاهری زاده:** در تکمیل صحبت های دکتر سرقینی می خواهم بگویم چطور می شود قراضه کیلویی ۲۶۰۰ تومان باشد و شمش فولادی کیلویی ۲۴۰۰ تومان؟ این موضوع با یکدیگر همخوانی ندارد؛ در نتیجه باید قیمت ها را با یکدیگر تطبیق داد. ما همه فولادی هستیم؛ چه صنایع پایین دستی و چه صنایع بالادستی؛ مشتری ولی نعمت همه ما است. صنایع پایین دستی بیاورند و محصول خود را توزیع کنند هیچ تفاوتی ندارد. فضا را هر چه امنیتی تر و تعزیراتی تر کنیم، قطعاً قیمت ها رو به بالا خواهد رفت. اگر فضا را از این امنیتی بودن خارج کنیم؛ قول می دهم ظرف چند روز همه تشویق شوند و تولیدکننده انگیزه پیدا می کنند و کالای بیشتری توزیع می شود.

مجری: در جمع بندی باید بگویم لازم است دکتر سرقینی در وزارت صمت تدبیر ویژه ای ببینند. شرایط فعلی بازار فولاد و قیمت ها قابل قبول نیست، صنایع پایین دستی لطمه می بینند و رانت هایی توزیع می شود که در مورد آن صحبت شد. متأسفانه سیاست فعلی جواب نمی دهد انشاء الله که شاهد تدابیر بهتری باشیم.

کننده کلاه می رود درست نیست. به خاطر اینکه یک سبید است. بله یک عده به دلیل عجله ای که دارند، محصول مورد نیاز خود را از بازار آزاد تهیه می کنند. من امروز اعلام می کنم هر کسی پروانه ساختمان معتبر دارد، مطمئناً می تواند میلگرد و آهن آلات مورد نیاز خود را تامین کند. سیستم آن را با همکاری بورس تدوین می کنیم که در صورت امکان سامانه ای با همکاری نظام مهندسی، شهرداری یا آهن فروشان طراحی شود تا بتوانیم به مصرف کننده واقعی که در صنعت ساختمان سازی است عرضه کنیم.

مجری: برای صنایع لوله و پروفیل که آقای کاوه گفتند چه راهکاری دارید؟

سرقینی: آقای کاوه از یک نظر حق دارند؛ چرا که ظرفیت تولید پروفیل در ایران بسیار بالا است. دلیل آن هم این بوده که به خاطر بهره مندی از سهمیه ورق، کارخانه های زیادی احداث شد که واقعاً نباید احداث می شدند. اما همانطور که آقای اکبری فرمودند امسال به پروفیلی ها بیشتر از پارسال ورق گرم عرضه شد.

کاوه: واردات قطع شده و کمبود هنوز است.

سرقینی: مصرف بالا نرفته است.

کاوه: واردات که صفر شده است، قول دادند از طریق داخل و کالای ایرانی تامین شود.

سرقینی: اگر شما با ما همکاری های لازم را داشته باشید و لوله و پروفیل خود را به بورس بیاورید؛ ما می توانیم ورق بیشتری به شما بدهیم. اگر اجازه بدهید حالا که اینقدر زحمت کشیدید و مهمانان را دور هم جمع کردید، من یکبار دیگر تأکید می کنم سیستم بورس به کل عوض شده است (با همکاری که بورس با وزارتخانه کرد) به عنوان مثال زمانی ۵۰ هزار تن میلگرد عرضه می شد و فقط سه نفر می خریدند. طبیعی بود بعد از این احتکار و دلالی باشد، اما امروز ۵۰ هزار تن میلگرد عرضه می شود، می گویم کسی که پروانه و مشخصات دارد بیاورد، فقط ۸۰۰ تن خرید می شود و ۴۲ هزار تن بر می گردد؛ دلیل آن هم این است که سامانه راه نیفتاده است. الان ما دست دلال را از بورس کوتاه کردیم.

مجری: اسم فولاد خوزستان در این گفتگو آورده شد. این فرصت را برای آقای تجلی زاده معاون فروش آن شرکت قائل شدیم که چند لحظه خدمتشان باشیم. شما اعلام آمادگی کرده بودید که می خواهید پاسخ آقای کاوه را بدهید.

کاوه: یک دستورالعمل بسیار خوبی وزارت صمت برای اجرا ابلاغ کرده است، اما متأسف هستیم که سه شرکت شبه دولتی مثل فولاد مبارک، فولاد خوزستان و ذوب آهن اصفهان از آن تمرد کردند. البته شنیدیم که فولاد خوزستان بحمدلله طی روزهای اخیر طبق دستورالعمل عرضه کرده است. ما به شما قول می دهیم اگر محصولات طبق دستورالعمل عرضه شود، قیمت ها حداقل ۴۰ درصد کاهش پیدا می کند.

تجلی زاده: این دستورالعمل اولاً از اول مرداد نیست؛ بلکه از تیر ماه است. در واقع از اول مرداد وزیر آن را ابلاغ کرد؛ در حالی که از تیر ماه به طور شفاهی به فولاد خوزستان گفتند ۱۵۰ هزار تن عرضه کند و صادرات را پایین بیاورد. ما هم مطیع دولت هستیم و اجرا کردیم؛ لذا در تیر ماه ۱۶۰ هزار تن عرضه کردیم و تا اواسط مرداد ماه ۱۴۰ هزار تن که با عرضه های بعدی یقیناً به بالای ۱۵۰ هزار تن می رسانیم.

مجری: آقای دکتر سرقینی ما خبرهایی شنیدیم در مورد بحث احتکار در محصولات فولادی. مثلاً ۱۹۶ هزار تن من در خبرها شنیدیم که نوشتند مصرف پنج ماه کشور است. چنین ارقامی را شما تأیید می کنید؟ اگر تأیید می کنید نظارتان کجاست؟

سرقینی: البته اینکه مصرف پنج ماه است، این اغراق است. اما بله محموله های زیادی کشف شده است از میلگرد، یکی همین موردی است که می گوید. البته اینکه احتکار بوده

بهای مواد اولیه به چالشی برای صنعت تبدیل شده است

قیمت‌گذاری یکی از محورهای اصلی طرح استیضاح شریعتمداری

کارگر و مهندس شده؛ موضوع دومی است که در نامه استیضاح شریعتمداری مطرح شده است. فعالان صنایع فولادی و پتروشیمی در این رابطه با انتقاد از عملکرد وزارت صنعت در موضوع قیمت‌گذاری محصولات پایه، این روند را عامل اصلی موثر در شرایط فعلی ارزیابی کرده و می‌گویند دولت با این اقدام راه را برای فعالیت سفته‌بازان هموار کرده است؛ در نتیجه متقاضیان اصلی محصولات پایه نتوانسته‌اند محصول مورد نیاز خود را تأمین کنند. این در حالی است که بارها پیش از این بر ضرورت عبور وزارت صمت از شیوه قیمت‌گذاری دستوری تأکید شده بود.

امضاءکنندگان استیضاح وزیر معتقدند عدم پیشگیری از گران‌فروشی محصول واحدهای صنعتی بزرگ که به نوعی وابسته به دولت هستند از جمله پتروشیمی‌ها، فولادسازی‌ها و ... باعث بروز مشکلاتی در بازارها شده است. در این رابطه تولیدکنندگان معتقدند اتفاقاً دولت و وزارت صنعت در این موضوع دخالت کرده‌اند، اما دخالت آنها درست نبوده و دولت باید بازار را از حالت دستوری خارج می‌کرد، اما اکنون که این شرایط حاصل نشده هم زبان شرکت‌های بزرگ رقم خورده و هم خریداران از خرید محصولات مورد نیاز خود از این شرکت‌ها محروم شده‌اند. بر همین اساس باید گفت در حال حاضر مساله قیمت‌گذاری و نوسانات شدید قیمت محصولات در بازار یکی از موضوعات اصلی است که می‌تواند استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت را در مجلس رقم بزند.

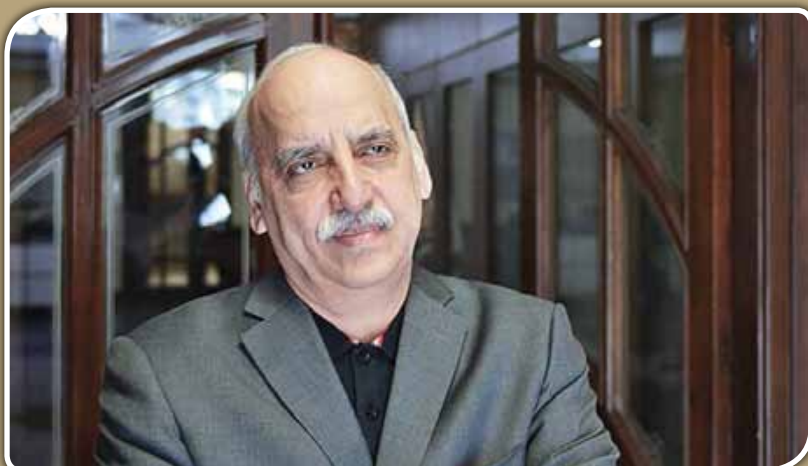
بالاخره موضوع قیمت‌گذاری محصولات پتروشیمی، فولادی و فلزات غیرآهنی و تداوم چالش‌های تأمین مواد اولیه مورد نیاز فعالان صنایع گوناگون باعث شد تا نمایندگان مجلس موضوع استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت را تقدیم هیأت رئیسه مجلس کنند.

شنیده‌ها حکایت از آن دارد که حتی در لحظه پاسخ رئیس جمهوری به سوالات نمایندگان در صحن علنی، برخی نمایندگان مشغول آماده‌سازی طرح استیضاح شریعتمداری بودند. در بین موضوعاتی که وزیر صمت باید در برابر آنها از عملکرد خود دفاع کند، سه موضوع در حوزه مواد اولیه و بورس کالا قابل ردیابی و بررسی است؛ موضوع اول عدم کنترل و مدیریت بازار و در نتیجه افزایش بی‌رویه قیمت‌ها و احتکار کالا است. این مساله طی چند هفته اخیر در بازارهای پایه به یکی از نگرانی‌های فعالان حوزه‌های بالادستی و پایین‌دستی تبدیل شده است. فعالان بازارهای فولاد و پتروشیمی می‌گویند: دولت نتوانسته تعریف دقیقی از موضوع احتکار در مورد مواد اولیه ارائه کند؛ در نتیجه حتی در برخی مواقع انبارهای کارخانه‌داران را نیز به عنوان احتکار کشف و ضبط کرده که خسارات زیادی را برای بخش تولید به همراه دارد.

عدم مدیریت صحیح بر تأمین مواد اولیه واحدهای تولیدی که منجر به تعطیلی و کاهش ظرفیت تولید هزاران واحد صنعتی و کارگاه‌های صنفی تولیدی شده و نهایتاً باعث اخراج صدها هزار

عبده تبریزی مطرح کرد:

حمایت از صنایع با تغییر سیاست ارزی در کشف قیمت مواد اولیه در بورس کالا

دبیرکل پیشین بورس اوراق بهادار گفت: سیاست ارزی دولت کالاهای اساسی ۲۵ قلم همچون غذا و دارو را شامل می‌شود؛ از این رو محصولاتی همچون فولاد را نباید براساس ارز رسمی در بورس کالا عرضه کرد تا شاهد تک قیمتی شدن نرخ محصولات و کاهش التهاب‌ها در بازار باشیم.

دکتر حسین عبده تبریزی با تأکید بر اینکه دو نرخی شدن دلار به معنای ایجاد رانت و فساد در اقتصاد کشور است گفت: دولت باید روش خود را اصلاح کند. ما نمی‌توانیم در داخل کشور یک قیمت داشته باشیم و در خارج از کشور قیمت دیگری؛ چراکه با مشکلات بسیاری مانند رانت‌های یک شبه و فسادهای بزرگ مواجه می‌شویم.

این اقتصاددان به تبعات دو نرخی شدن قیمت کالاها حاصل از ارز رسمی و غیر رسمی اشاره کرد و افزود: بسترهای رانت را اجازه می‌دهند مثلاً یک شرکتی کالای خود را به افراد خود در داخل با دلار ارزان بفروشد و آن افراد همان کالا را با نرخ آزاد صادر کنند. مساله این است تا زمانی که دو قیمت رسمی و آزاد برای ارز پابرجاست؛ رانت خواران کماکان میدان دار خواهند بود.

این عضو شورایی بورس با بیان اینکه ما در بورس کالا تجربه نوسانات ارزی و التهاب در بازارها را تجربه کرده‌ایم، یادآور شد: این قبیل مشکلات در گذشته نیز وجود داشته، اما اکنون به دلیل تفاوت قیمت دلار ۴۲۰۰ و ۱۰ هزار تومانی چالش‌ها حادتر شده است. در این بین علت مشکلات را نه در بورس؛ بلکه باید در عوامل دیگری جستجو کرد، در غیر اینصورت به بیراهه می‌رویم.

دبیرکل پیشین بورس اوراق بهادار تأکید کرد: تا وقتی نظام دو قیمتی در بازار حاکم است، فساد نیز وجود خواهد داشت و هیچ ارگانی هم قادر نخواهد بود مانع رانت خواری شود. بنابراین برای مهار فساد باید کالاها تک قیمتی شده و قیمت‌های داخلی کالاها از قیمت‌های جهانی تبعیت کند تا در نبود رانت خواری،

اساسی کم شماری مانند گندم در فهرست مشمولان تخصیص ارز باقی بمانند، ایرادی ندارد؛ اما اگر بنا باشد به طیف وسیعی از کالاها ارز ارزان تعلق گیرد، حتماً با فساد گسترده‌ای مواجه خواهیم شد.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: با همه این تفاسیر چالش رانت خواری بدون حذف نظام دو قیمتی همچنان گریبانگیر اقتصاد ایران خواهد بود. در این میان صورت مساله مشخص است؛ عده‌ای با نیت مختلف انگشت اتهام خود را به سمت بورس کالا می‌برند، در صورتی که با احتساب قیمت کالاها با دلار ارزان تنها دلیل رشد متقاضیان خرید در این بورس است.

دکتر عبده تبریزی اظهار کرد: اگر دولت اصرار به پرداخت یارانه و ارز ارزان به تولیدکنندگان دارد، می‌تواند معاملات کالاها در بورس را با قیمت ارز آزاد انجام دهد، اما مابه‌التفاوت را بعد از معاملات به تولیدکنندگان تخصیص دهد. همانطور که مشابه این تجربه را در گذشته هم داشته‌ایم و در مورد خرید محصولات کشاورزی این طراحی وجود داشت که معامله با قیمت آزاد در بورس انجام می‌شد، اما مابه‌التفاوت را بعداً دولت پرداخت می‌کرد.

رقابت واقعی در بورس شکل گیرد. دکتر عبده تبریزی افزود: دولت نگران است کالاها با قیمت گران به دست مصرف‌کننده برسد، به همین دلیل دلار ارزان به همه کالاها تخصیص داد. اما با مشاهده وضعیت بازار متوجه شد این تصمیم، ناخواسته بسترساز فساد است؛ بنابراین تخصیص ارز را به کالاهای اساسی محدود کرد. در این بین اگر کالاهای

تا وقتی نظام دو قیمتی در بازار حاکم است، فساد نیز وجود خواهد داشت و هیچ ارگانی هم قادر نخواهد بود مانع رانت خواری شود. بنابراین برای مهار فساد باید کالاها تک قیمتی شده و قیمت‌های داخلی کالاها از قیمت‌های جهانی تبعیت کند تا رقابت واقعی در بورس شکل گیرد

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهور:

دلالتان و سوداگران درباره بورس کالا آدرس غلط می دهند

تولد بورس کالا در اقتصاد ایران، کار دولت در تنظیم بازار کالاها راحت کرده است

این محصولات را به بازارهای خارجی صادر کنند. بدین ترتیب، تقاضای کاذب به ویژه برای محصولات پتروشیمی و فلزی ایجاد شد که از سویی رشد قیمت‌های پایه و از سوی دیگر کمبود مواد اولیه برای تولیدکنندگان واقعی را به همراه داشت. کارشناسان در مقابل تلاش‌ها برای خروج کالاها از بورس هشدار داده و آن را زمینه ساز گسترش رانت و فساد در اقتصاد می دانند.

راه اندازی بورس کالا با هدف مقابله با رانت

در این رابطه رضا ویسه معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری با تشریح کارکردهای بورس کالای ایران در اقتصاد کشور گفت: راه اندازی بورس کالا، تلاشی برای مقابله با سوداگری و رانت خواری در بازارهای کالایی بود.

وی با یادآوری دلایل راه اندازی بورس کالا در کشور که با تشکیل بورس فلزات در سال ۱۳۸۲ آغاز بکار کرد، گفت: بین سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ به دلیل اجرای پروژه‌های جدید در کشور به یکباره با افزایش حجم تقاضای محصولات فولادی و فلزی و سرمایه گذاری در این حوزه روبه رو شدیم.

وی افزود: در آن زمان افزایش قیمت فلزات و نقش مخرب واسطه‌ها به حدی رسید که قیمت محصول تولید شده از درب کارخانه تا رسیدن به بازار مصرف با رشد چند برابری مواجه می شد؛ به عبارتی محصول برای رسیدن به مصرف کننده چند دست میان واسطه‌ها می چرخید و سود اصلی به جیب آنها می

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری با بیان اینکه دلالتان و سوداگران از گذشته با جوسازی و ارائه آدرس‌های غلط به مسئولان، قصد تخریب بورس را داشته‌اند، گفت: بدون شک اگر محصولات در بورس کالا عرضه نشود به سرعت شاهد ایجاد انحصار در بازارهای کالای کشور خواهیم بود.

آغاز نوسان نرخ دلار در ماه‌های اخیر، بازارهای مختلف کالایی را دچار التهاب کرد و دلالتان و سوداگران نیز از این فرصت استفاده کرده و به گرانی‌ها دامن زده و حتی موجب کمبود برخی کالای مورد نیاز صنایع مختلف شدند.

در این میان، سوداگرانی که وجود بازار شفاف بورس را تهدیدی برای جولان خود می بینند، تلاش‌هایی را انجام دادند تا در کارکرد بورس کالا اختلال ایجاد کرده و حتی برخی کالاها را از چرخه معاملات بورس خارج کنند.

پس از اینکه دولت تصمیم به تک‌نرخ کردن ارز با نرخ ۴۲۰۰ تومان گرفت، بورس کالای ایران همانند همه نهادهای دیگر موظف شد قیمت پایه محصولات را براساس دلار رسمی قرار دهد و این در شرایطی بود که ارز در بازار آزاد با نرخ‌هایی بیشتر معامله می شد.

این تفاوت قیمتی بین دلار تک‌نرخ و بازار آزاد، موجب شد قیمت محصولات پتروشیمی و فلزی عرضه شده در بورس کالا با توجه به محاسبه قیمت پایه بر مبنای دلار ۴۲۰۰ تومانی حتی از کشورهای همسایه نیز کمتر باشد و دلالتان و سوداگران در قالب تولیدکننده، به خرید از بورس کالا روی آورند و

اگر امروز محصولات

در بورس کالا عرضه

نشود، انحصارگران و

واسطه ها که افراد پر

قدرتی هستند، پس از

جمع آوری محصولات از

بازار و انتقال به انبارها،

زمینه کاهش کالا را

فراهم کرده و به هر

قیمتی که بخواهند آن را

به متقاضیان می فروشند

یاد دارم در زمان راه اندازی بورس فلزات، مخالفان به مکانیسم بورس انتقاد نمی کردند بلکه با تهمت زدن به مدیران وقت، سعی در رسیدن به اهدافشان داشتند.

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری خطاب به مسئولان بورس کالا گفت: با وجود شرایط بحرانی اقتصاد کشور و فشارها، این انتظار می رود که مسئولان بورس کالا از تهمتها نترسند و خسته نشوند بلکه با پافشاری و استمرار در جهت ایجاد شفافیت در اقتصاد و حمایت از

تولید قدم بردارند.

قوانین جدید برای توسعه بورس کالا

ویسه در ادامه بر لزوم توسعه سریعتر فعالیت های بورس کالا تاکید کرد و گفت: در بین سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ به دلیل نوسانات زیاد در پست های مدیریت کشور، شاهد رفتارهای سلیقه ای با بخش های مختلف اقتصادی و آزمون و خطاهای زیادی بودیم به طوری که در تصمیم گیری ها سلاقی جای استدلال و مسایل علمی را گرفته و این سبب مغفول ماندن گسترش بورس کالا شده بود.

وی با بیان اینکه در دوره اخیر با نگاه مناسب به مباحث اقتصادی از سوی دولتمردان و مجلس، امروز بورس کالا به بلوغ خوبی رسیده است، افزود: «این کافی نیست و باید با همکاری دولت و مجلس و اصلاح قوانین جدید، شاهد توسعه معاملات در بورس کالا باشیم.»

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری اظهار داشت: هنوز بسیاری از محصولات مهم کشور در بورس کالا به طور پیوسته عرضه نمی شود؛ برای نمونه عرضه زعفران و پسته به عنوان دو محصول مهم کشور هنوز به طور شایسته در بورس کالا رونق نگرفته که این موضوع به دلیل مقاومت عده ای خاص است.

وی گفت: در شرایطی که عرضه این محصولات در بورس در راستای حفظ منافع تولیدکننده و مصرف کننده واقعی لازم است، اما سوداگران با آن مخالفند.

بورس کالا، عضای دست دولت

ویسه به ارتباط مستقیم میان اقدامات دولت و بورس کالا اشاره کرد و افزود: تولد بورس در اقتصاد ما کار دولت ها را در تنظیم بازار کالاها راحت کرده و به جرات می توان گفت امروز بدون وجود بورس کالا، دولت نمی تواند به نحو مطلوب وظیفه اش را انجام دهد.

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری ادامه داد: انحصار، رانت، احتکار، واسطه گری و قیمت های کاذب، امروز از پدیده هایی هستند که به دلیل التهاب بازارها، گسترش یافته اند.

وی، کلید حل این مساله را «ارتباط نزدیک و منسجم وزارت صنعت، معدن و تجارت با وزارت امور اقتصادی و دارایی و بورس کالا» دانست تا با هماهنگی و اتخاذ تصمیم های درست، زمینه ایجاد تعادل را فراهم کنند.

وی درباره چشم انداز بورس کالا در اقتصاد ملی نیز گفت: با وجود همه مشکلات، اقتصاد ما روز به روز بزرگتر و احتیاج به نهادی مانند بورس کالا نیز هر روز بیشتر می شود؛ پس باید بدانیم که بورس کالا همانند بورس های معتبر دنیا در مسیر رشد و توسعه قرار می گیرد.

وی خاطرنشان ساخت: این بورس باید روزی به یکی از شاخص های اصلی قیمت های بین المللی در محصولاتی همچون پسته، زعفران، مس و ... تبدیل شود تا اعتبار برای کشور باشد.

رفت.

ویسه افزود: همین عامل و وجود رانت های عظیم در بازار محصولات فلزی کشور باعث شد تا دولت به دنبال راه چاره ای جدید برای تنظیم بازار و قیمت ها بیفتد. از آن جهت که مسئولان اقتصادی وقت، اعتقادی به سهمیه بندی نداشتند و بر اصول اقتصاد بازار تکیه می کردند، بهترین روش، راه اندازی یک بازار متشکل برای تجمیع عرضه و تقاضای محصولات فلزی با عنوان بورس فلزات تهران انتخاب شد.

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری اظهار داشت: به این ترتیب نخستین بورس کالایی کشور با معاملات فلزات آغاز بکار کرد و با ایجاد فضای تعادلی ایجاد شده، بسیار سریع اثرات تشکیل بورس فلزات در قیمت محصولات و رسیدن سود اصلی به تولیدکننده مشاهده شد.

به گفته ویسه، مزایای ایجاد بورس فلزات باعث شد تا این بازار توسعه یابد و به تدریج با تشکیل بورس کالای ایران انواع محصولات در حوزه های صنعتی و معدنی، پتروشیمی و فرآورده های نفتی و کشاورزی در این بورس عرضه و معامله تا شفافیت در روند معاملات کالاهای کشور حکمفرما شود.

آدرس های غلط به مسئولان در ۱۵ سال اخیر

وی با بیان اینکه در طول این سال ها بورس کالا همواره با وجود برخی مقاومت ها در روند توسعه و تغییر ساختارهای معاملاتی کالاها از سنتی به مدرن مواجه بوده است، گفت: واسطه ها و افرادی که انحصار ایجاد و احتکار می کردند همواره با جوسازی و ارائه آدرس های غلط به مسئولان، قصد تخریب بورس کالا را داشتند.

وی اضافه کرد: بر این اساس، هر کالایی در بورس کالا پذیرش می شد امکان نداشت چالش و مقاومتی در روند عرضه آن رخ ندهد که این موارد همگی ناشی از حذف سود عده ای به دلیل ایجاد شفافیت در بازار آن محصول داشت. معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری با بیان اینکه مخالفان بورس کالا با مقاومت و نفوذ و درگیری رسانه ای همواره سعی در تخریب بورس کالا را داشته و دارند، گفت: چندسالی بحث خروج محصولات پتروشیمی از بورس کالا مطرح و این موضوع باعث آزار فعالان این بازار شد اما در پایان با اتکا به قانون و حمایت مسئولان این بحث مسکوت ماند.

تلاش دلالان برای ایجاد بازاری غیر شفاف

به گفته ویسه، افرادی که مخالف وجود بورس کالا هستند یک خواسته اصلی دارند و آن «خارج شدن معاملات کالاها از فضای شفاف و واقعی و قدرت گرفتن بازارهای غیر شفاف و کاذب» است؛ بدون شک اگر محصولات در بورس کالا عرضه نشود به سرعت شاهد ایجاد انحصار و رانت در بازار کالای کشور خواهیم بود.

معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رئیس جمهوری به فضای کنونی اقتصاد کشور و فعالیت انحصارگران و واسطه ها اشاره کرد و افزود: اگر امروز محصولات در بورس کالا عرضه نشود، انحصارگران و واسطه ها که افراد پر قدرتی هستند، پس از جمع آوری محصولات از بازار و انتقال به انبارها، زمینه کاهش کالا را فراهم کرده و به هر قیمتی که بخواهند آن را به متقاضیان می فروشند.

نباید از فشارها و تهمت های دلالان ترسید

ویسه در پاسخ به این پرسش که چه عواملی می تواند مانع از فعالیت این افراد جویای رانت و پر قدرت شود؟ گفت: «قانون» و «اقتدار مجریان قانون» دو عامل اصلی در مقابل رسیدن این افراد به خواسته هایشان است.

وی به بیان یک خاطره در زمان راه اندازی بورس فلزات پرداخت و افزود: به

رئیس اتحادیه آهن فروشان تاکید کرد؛

بورس کالا بازاری شفاف برای کشف قیمت واقعی آهن و فولاد

برخی تولیدکنندگان آهن را با قیمتی بیشتر از بورس کالا در بازار آزاد می فروشند

انتقاد از قیمت های پایه اعلامی به بورس کالا

آهن آلات این شرایط مناسب نبود؛ چراکه برخی از آهن آلات با غیر قابل استفاده است و یا در سبد موجود نیست. وی با اشاره به اینکه تعزیرات فقط به سراغ واحدهای صنفی می رود، افزود: این در حالی است که کارخانه ها تخلف می کنند، اما اعتراضی به آنها نمی شود. ضمن اینکه در بازار آهن ضعف نظارت وجود دارد. رئیس اتحادیه آهن فروشان افزود: این زنجیره ادامه دارد و کسی که آهن را با قیمتی بیشتر از بازار آزاد خریداری کرده، سودی را به محصول تولیدی خود اضافه می کند و با قیمت بیشتری به فروش می رساند.

آزاد گفت: اکنون قیمت های بازار در خارج از بورس کالا کاذب بوده و واقعی نیست و این حباب باید از آن گرفته شود. این در حالی است که در کشور ما زغالسنگ کافی، گاز با قیمت مناسب، دستمزد کم کارگر و ... در اختیار تولیدکننده قرار داشته و دلیل منطقی برای این افزایش قیمت وجود ندارد.

وی با بیان اینکه از سه سال گذشته واردات آهن به کشور نداشته ایم، اظهار کرد: تمامی زنجیره تولید فولاد و آهن در داخل کشور تامین شده و قیمت ها برای مصرف داخلی نباید با بازارهای جهانی تطبیق داده شود.

آزاد با تاکید بر اینکه صادرکننده فولاد باید حتما تولیدکننده باشد، ادامه داد: وزارت صنعت، معدن و تجارت بر اساس دستورالعملی مقرر کرده است که تاجران آهن اجازه صادرات نداشته باشند و تنها کسانی می تواند محصولات خود را صادر کنند که تولیدکننده باشند تا سودشان در اختیار خودشان قرار بگیرد.

وی افزود: اگر تولیدکنندگان آهن را با قیمت جهانی صادر کنند، ارزش حاصل از آن نیز در اختیار خودشان قرار می گیرد که می توانند آن را به صورت توافقی به فروش برسانند

رئیس اتحادیه آهن فروشان گفت: بورس کالا تنها بازار شفاف و واقعی کشور در حوزه مبادلات کالاهای به خصوص فولاد است.

محمد آزاد گفت: ارز و سکه طلا در کشور با افزایش قیمت بسیار زیاد مواجه شد و کسی برای آن دلیل منطقی ارائه نکرد؛ اما دلیل این افزایش قیمت ها نقدینگی سرگردانی بوده است که در دست مردم قرار دارد و آنها به دنبال بازاری هستند که پول خود را در آنجا سرمایه گذاری کرده و از آن سود کسب کنند؛ به همین ترتیب پس از ارز و سکه طلا، این افراد به بازار آهن هجوم آوردند و باعث افزایش تقاضای کاذب شدند.

انتقاد از عرضه فولادسازان در خارج از بورس کالا

وی با اشاره به واقعی بودن قیمت آهن در بورس کالا گفت: در خصوص قیمت آهن فقط نرخی که در بورس کالا کشف می شود، واقعی است. خریدارانی که کالای خود را از طریق بورس تهیه می کنند، می توانند اطمینان حاصل کنند که با قیمت مناسب و واقعی خرید کرده اند. این در حالی است که عده ای از تولیدکنندگان از این شرایط سوء استفاده کرده و آهن خود را در بورس کالا عرضه نمی کنند؛ بلکه با قیمت بیشتری در بازار آزاد به فروش می رسانند.

آزاد با اشاره به ایجاد دو بازار برای محصولات آهن و فولاد در کشور اظهار داشت: این رویه به دلیل تفاوت نرخ ارز ایجاد شده است که زمینه دلالتی برخی سودجویان را به همراه دارد.

وی گفت: طبق اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت فقط افراد دارای پروانه ساخت و ساز مجاز به خرید آهن از بورس کالا بودند که به دلیل ارائه یک سبد معین از انواع

و سود بیشتری کسب کنند. اما قیمت کالایی که در بازار داخلی به فروش می رسد، باید متعادل باشد؛ چراکه درآمد مردم بر اساس ریال است و خریدشان نیز باید ریالی باشد. آزاد به توافق بین تولیدکنندگان فولادی و بورس کالا نیز اشاره ای داشت و گفت: براساس این توافق تولیدکنندگان متعهد شدند که کالای خود را در بورس عرضه کنند تا با قیمت مناسب به دست مصرف کننده اصلی برسد. از سوی دیگر مقرر شد که اگر تولیدکنندگان شمش مصرفی خود را از بورس خریداری می کنند، حداقل ۷۵ درصد از آن را به کالا تبدیل کرده و از طریق بورس برای مصرف داخلی به فروش برسانند.

خریداران و فروشندگان

تعیین کننده قیمت فولاد در بورس کالا هستند

رئیس اتحادیه آهن فروشان گفت: بورس کالا در تعیین قیمت محصولات از جمله فولاد نقشی ندارد و این خریداران و فروشندگان هستند که براساس نیاز و سفارش های خود نرخ محصولات را کشف می کنند.

وی عنوان کرد: بورس کالا یک بستر شفاف برای انجام معاملات است و این بورس خود نقشی در تعیین قیمت محصولات از جمله فولاد ندارد. از طرفی فعالان بازار به خوبی می دانند که اگر بورس کالا امروز در حوزه بازار فولاد فعال نبود، فقر شفافیت عامل اصلی فساد و سوء استفاده در این بازار می شد؛ از این رو مکانیسم بورس کالا که به شفاف سازی معاملات و چگونگی کشف قیمت ها منجر می شود، به سود اقتصاد و مردم است. آزاد در ادامه گفت: در روند کشف قیمت محصولات در بورس کالا، این معامله گران هستند که وارد مزایده می شوند و با انتخاب خود کالای مورد نظر را با قیمتی کمتر یا بیشتر از قیمت پایه خریداری می کنند.

انتقاد از قیمت های پایه اعلامی در بورس کالا

رئیس اتحادیه آهن فروشان با بیان اینکه انتقاد فعلی ما به بورس کالا مربوط نمی شود؛ بلکه به نرخ های پایه اعلامی به بورس برمی گردد، افزود: ما معتقدیم قیمت های پایه که به بورس اعلام می شود، مناسب شرایط کنونی و اوضاع داخلی اقتصاد ما و تولیدکنندگان نیست؛ البته در طرف مقابل صادرات می تواند بر اساس نرخ های جهانی انجام شود و این حق تولیدکنندگان است.

سفته بازها تقاضای آهن را در بورس کالا بالا بردند

رئیس اتحادیه آهن فروشان گفت: زمانی که مکانیزم افزایش تقاضا در بازار کلید می خورد، باید بورس کالا و تولیدکنندگان به منظور حفظ تعادل بازار به سمت افزایش تولید و عرضه گام بردارند؛ ضمن آنکه نباید در بورس کالا بدون مجوز آهن فروخت. آزاد درباره علل گرانی آهن در بازار گفت: افزایش ۶۰ درصدی قیمت آهن در بازار دارای سرمنشأ خاصی نبوده و عده ای با پول های سرگردان موجود در فضای اقتصادی به بازار آهن ورود کردند.

وی ادامه داد: این افراد که به عنوان سفته باز در اقتصاد کشور نامیده می شوند؛ برخلاف اصول کسب و کار و محیط سرمایه گذاری در فضای اقتصادی فعالیت می کنند، اما وجود این افراد کاملاً به ضرر حیات اقتصادی است. وی افزود: آهن و فولاد از جمله مواد زیرساختی کشور به شمار می آید، اما مانند طلا و ارز وسیله ای برای سفته بازی نیست؛ چراکه آهن مصرف کننده واقعی در بازار داشته و نمی توان با رانت از آن سود برد.

آزاد با انتقاد از ورود سفته بازان به این بازار اظهار کرد: متأسفانه با ورود عده ای سودجو به این بازار قیمت آهن با تلاطم مواجه شده است؛ ضمن آنکه مصرف کنندگان برای مصارف داخلی و ساختمان سازی و همچنین فعالان این رشته در حوزه صادرات با مشکلات افزایش قیمت مواجه شده اند. وی درباره تأثیر این افزایش قیمت بر بورس کالا گفت: مکانیزم عرضه و تقاضا در مورد آهن در بورس کاملاً اجرایی می شود و زمانی که میزان عرضه از حد تقاضا بیشتر باشد، قیمت آهن با رشد مواجه نخواهد شد، اما زمانی که عرضه آهن در بورس کالا کاسته شود؛ افزایش قیمت کاملاً طبیعی است. آزاد در خصوص علت تفاوت قیمت ها گفت: کالاها باید ضرورتاً به عنوان مرجع نهایی در بورس عرضه شده و در این نهاد نیز قیمت گذاری شود، اما تولیدکنندگان در مواردی حاضر به همکاری نیستند و در این زمینه کم کاری از طرف تعزیرات نیست و از طرف تولیدکنندگان است که کالاهای خود را در بورس عرضه نمی کنند.

تقویت نظارت وزارت صمت بر عرضه فولاد سازان در بورس کالا

رئیس اتحادیه آهن فروشان افزود: وزارت صمت باید تمام تولیدکنندگان را موظف کند کالای خود را در بورس عرضه کنند؛ چراکه در این صورت تنها یک مرجع پاسخگو به بازار خواهد بود، اما اگر محصولات از کانال بورس کالا به بازار عرضه نشود، طبیعتاً نمی توان فردی را به عنوان پاسخگو در نظر گرفت.

وی افزود: تولیدکنندگان چندان رضایتی به نرخ های فروش فعلی ندارند؛ چراکه نرخ ارز روند افزایشی به خود گرفته است، اما تولیدکنندگان مجبورند کالای خود را با نرخ سابق به فروش برسانند. در حالی که اگر کالاها را صادر کنند، در مقابل ارزی می گیرند که آن ارز در بازار ثانویه فروخته می شود که هر دلار برای آنها به قیمت ۸۵۰۰ تومان است اما کالایی را که می خواهند در داخل بفروشند بر اساس دلار ۴۲۰۰ تومانی باید بفروشند؛ لذا تولیدکنندگان ناراضی هستند.

آزاد در مورد راهکار دولت در این خصوص گفت: وزارت صمت؛ سنگ آهن و زغالسنگ را با قیمت پایین تری می دهد، اما در مقابل از تولیدکنندگان خواهان عرضه با قیمت پایین تری است تا مصرف کننده داخلی متضرر نشود. در حال حاضر مشکل این وزارتخانه با تولیدکنندگان بر سر قیمت گذاری بوده که نیاز است به جمع بندی برسند و اتحادیه هم حاضر به نظارت و هر گونه کمک در این زمینه است.

مدیر برنامه ریزی و تنظیم بازار وزارت صمت عنوان کرد:

کاهش التهاب بازار و قیمت‌ها با تمرکز معاملات در بورس کالا

مدیر برنامه ریزی و تنظیم بازار وزارت صمت، معدن و تجارت گفت: فروکش کردن التهاب و کاهش قیمت‌ها با تمرکز معاملات در بورس کالا امکان‌پذیر است.

محمدرضا کلامی گفت: سازمان‌های تعزیرات حکومتی و حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده از همه ابزارها برای کنترل قیمت‌ها و بازار استفاده می‌کنند؛ از این رو عرضه همه جانبه محصولات در بورس کالا در دستور کار قرار دارد که با این اقدام شاهد فروکش کردن قیمت‌ها خواهیم بود.

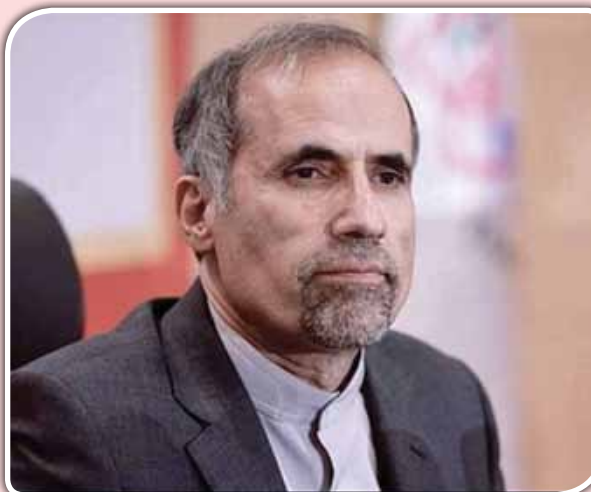
مدیر برنامه ریزی و تنظیم بازار وزارت صمت با اشاره به اینکه در خصوص گرانی باید به هزینه‌های متورم شده تولید توجه شود، گفت: گرانی فروشی از دو ناحیه ایجاد می‌شود؛ بطوریکه بخشی مربوط به تقاضای متورم شده و بخش دیگر عدم تمایل به عرضه به امید فروش بیشتر یا منتفع شدن از فاصله نرخ رسمی تا نرخ بازار است. وی ادامه داد: در هر دو صورت توپ در زمین تنظیم بازار وزارت صمت است. بر همین اساس برای حمایت از تولید مقرر شده تا مبنای عرضه در بورس کالا برابر قیمت جهانی ضرب در نرخ ارز رسمی باشد و برای اینکه تقاضای کاذب منجر به افزایش قیمت در بورس نشود، سقف رقابت نیز ۵ درصد در نظر گرفته شده است.

وی اضافه کرد: یعنی تا ۵ درصد بالاتر از قیمت پایه از تولیدکننده حمایت شده و تقاضا مدیریت می‌شود و کالا در اختیار مصرف‌کننده نهایی قرار می‌گیرد؛ به طوری که اگر حتی تاجری فولاد را از بورس خریداری کرده و در استان‌های مختلف به صورت جزء به فروش برساند، باز هم مشمول رصد، پایش و قیمت‌گذاری می‌شود.

به گفته کلامی این دستورالعمل به تازگی ابلاغ شده و همه واحدهای تولیدی مکلف شدند این موارد را رعایت کنند؛ به طوری که سازمان‌های تعزیرات حکومتی و حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده از همه ابزارها برای کنترل قیمت استفاده می‌کنند تا عرضه در بورس زیاد شود؛ چراکه با عرضه کل محصولات در بورس، قیمت‌ها فروکش می‌کند و عرضه و تقاضا مدیریت می‌شود.

رئیس سابق سازمان توسعه تجارت ایران:

قیمت کالاها باید از طریق نظام رقابتی بازار تعیین شود

رئیس سابق سازمان توسعه تجارت ایران گفت: نظام قیمت‌گذاری دستوری در خصوص محصولات تولید شده از دوران قبل از انقلاب در کشور وجود داشته و متأسفانه تا به امروز هم کشیده است.

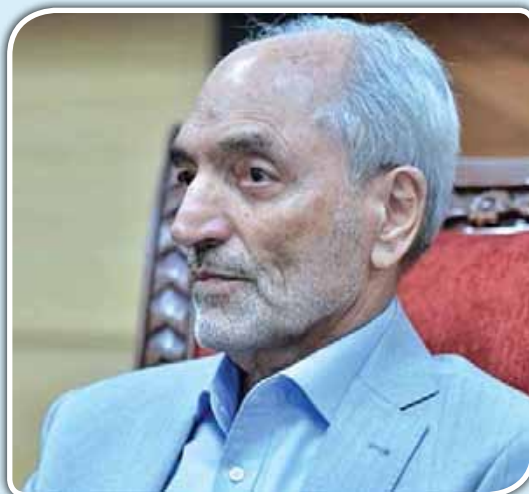
ولی الله افخمی راد طی گفتگویی افزود: آسیبی که قیمت‌گذاری دستوری به اقتصاد کشور وارد می‌کند، کند کردن روند سرمایه‌گذاری و از بین بردن رقابت است که در این زمان مردم ملزم خواهند بود تا کالا را با هر کیفیت و قیمتی که وجود دارد، خریداری کنند.

وی گفت: در صورتی که سیاستی را اتخاذ کنیم تا مشخصات کالاها تولید شده برای خریدار به صورت شفاف و مشخص قید شده باشد و اجازه دهیم تا قیمت از طریق نظام رقابتی بازار تعیین شود، باعث می‌شود تا علاقمندان به سرمایه‌گذاری منابع مالی خود را در بخش‌های مختلف به کار گیرند. رئیس سابق سازمان توسعه تجارت ایران اظهار داشت: در آن صورت در بازار رقابت ایجاد می‌شود و بازار قادر به کنترل قیمت از طریق رقابت خواهد بود، اما در صورت اعمال قیمت‌گذاری دستوری ضمن کند شدن روند سرمایه‌گذاری، کیفیت کالاها نیز کاهش می‌یابد و مردم مجبور می‌شوند تا کالا را با هر کیفیتی خریداری کنند. وی افزود: اوایل دهه ۷۰ که سرمایه‌گذاری به صورت آزاد بود، قیمت‌گذاری دستوری برداشته شد؛ در نتیجه شاهد سرمایه‌گذاری‌های کلان توسط افرادی بودیم که نسبت به تولید و بازار شناخت داشتند و زمینه ایجاد رقابت در تولید را فراهم کردند.

وی با تأکید بر اینکه قیمت‌گذاری دستوری به شدت بر پیکره تولید کشور آسیب وارد می‌کند، گفت: در هر بازاری که قیمت‌گذاری دستوری وجود نداشته باشد، فعالیت‌ها واقعی می‌شود و معامله‌گران در شرایطی مساوی و براساس برتری خود به نسبت دیگران کالاها را خرید و وارد خرجه تولید یا بازار می‌کنند. افخمی راد با بیان اینکه عدم ظرفیت‌سازی یکی از مضراتی است که به دنبال قیمت‌گذاری دستوری در بازار ایجاد می‌شود، افزود: در زمان حکمرانی قیمت‌گذاری دستوری تنها به فکر بازار داخلی خواهیم بود؛ در صورتی که اگر قواعد اقتصاد بازار را رعایت کنیم، انگیزه تولید افزایش می‌یابد و تولیدکنندگان برای افزایش رقابت؛ به فکر گسترش بازار محصولات خود از طریق صادرات خواهند افتاد. این روندی است که در کشورهای توسعه یافته طبیعی به شمار می‌رود. رئیس سابق سازمان توسعه تجارت ایران در پایان به ظرفیت‌های بورس کالا در راستای فاصله گرفتن از قیمت‌گذاری دستوری اشاره کرد و گفت: بورس کالا بازاری شفاف و قابل رصد است که قیمت کالاها، براساس عرضه و تقاضا کشف می‌شود؛ از این رو بورس کالا ابزاری مناسب برای فاصله گرفتن از قیمت‌گذاری است.

میر محمد صادقی مطرح کرد:

بهره گیری از بورس کالا راه قیمت گذاری واقعی

نبود شفافیت از اصلی ترین عوامل ایجاد پدیده های منفی اقتصادی است؛ از این رو دولت باید بر بازارها و رفتارها نظارت داشته باشد که استفاده از بازار سرمایه و بورس کالا در این زمینه راهگشا است.

قیمت گذاری دستوری، کاهش انگیزه تولید را بدنبال خواهد داشت؛ از این رو استفاده از ظرفیت های بورس کالای ایران به منظور مبادلات کالاها آن هم در بستری شفاف و با نرخ های واقعی و نظارت شده به آرامش بازار در شرایط التهاب کنونی و حمایت از تولید کمک می کند. علاءالدین میر محمد صادقی نائب رئیس اتاق بازرگانی تهران در این خصوص گفت: تاکنون نظام قیمت گذاری اثر مطلوبی را در کشور ایجاد نکرده و اقتصاد کشور را با مشکلات متعددی نیز مواجه کرده است.

وی عنوان کرد: متأسفانه در شرایط فعلی شاهد گرانی فروشی هستیم. نبود شفافیت از اصلی ترین عوامل ایجاد پدیده های منفی اقتصادی است؛ از این رو دولت باید بر بازارها و رفتارها نظارت داشته باشد که استفاده از بازار سرمایه و بورس کالا در این زمینه راهگشا است.

این عضو هیات مدیره اتاق بازرگانی تهران اظهار داشت: همفکری با اتاق اصناف، اتاق بازرگانی، انجمن ها و تشکل های اقتصادی می تواند به دولت برای اتخاذ بهترین تصمیم ها کمک کند.

میر محمد صادقی گفت: اگر دولت بخواهد به صورت دستوری کالاها را قیمت گذاری کند، میان قیمت دولتی و نرخ های آزاد اختلاف ایجاد می شود؛ در نتیجه تنها تعیین منطقی قیمت ها با نظارت دولت و رسیدن مواد به دست تولیدکنندگان می تواند راهگشا باشد.

عضو هیات رئیسه اتاق تهران با تأکید بر اینکه قیمت گذاری دستوری اثر نامطلوبی بر تولید خواهد گذاشت، اظهار کرد: قیمت گذاری دستوری، کاهش انگیزه تولید را در پی خواهد داشت؛ از این رو استفاده از ظرفیت های بورس کالای ایران به منظور مبادلات کالاها آن هم در بستری شفاف و با نرخ های واقعی و نظارت شده به آرامش بازار در شرایط التهاب کنونی و حمایت از تولید کمک می کند.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تشریح کرد:

نقش بورس کالا در جلوگیری از رانت خواری

زمانی که کالا به وفور در بازار وجود دارد، باید به طور حتم آن را در بورس عرضه کرد؛ چراکه بورس با مزیت هایی که دارد، نقش بسزایی در توسعه اقتصادی و جلوگیری از جولان رانت خواران ایفا می کند.

عزیز اکبریان رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس ضمن بیان مطلب فوق در گفتگویی به قیمت گذاری دستوری و آسیب های آن اشاره کرد و گفت: قیمت محصولات باید براساس قیمت تمام شده محصول و نیز سود متعارف تعیین شود. همچنین عرضه مواد نیز باید براساس نیاز واقعی باشد تا شاهد تعادل در قیمت ها باشیم. وی افزود: بطور قطع قیمت گذاری دستوری زمینه ایجاد رانت و فساد در بازار را فراهم می کند؛ به طوری که تعیین نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاها باعث ایجاد ناهماهنگی در بازار شده است.

اکبریان با تأکید بر اینکه بازار باید براساس عرضه و تقاضا شکل بگیرد، افزود: البته در شرایط خاص اقتصادی امروز باید چند نوع کالا مانند کالاهای اساسی مثل غذا و دارو تحت شعاع قیمت گذاری دستوری قرار گیرد که باز هم قیمت گذاری دستوری در این شرایط مشکلاتی را با خود به همراه خواهد داشت، اما این حوزه بنا به نیاز مردم باید کنترل شود. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار داشت: در صورتی که بخواهیم سایر کالاها را قیمت گذاری کنیم، بطور حتم موفق نخواهیم شد؛ چراکه در هیچ کشوری چنین اقدامی برای کالاها انجام نمی شود و اینگونه رفتارهایی که با اصول علم اقتصاد در تضاد است، در کل دنیا منسوخ می باشد. وی افزود: مشاهده می کنیم تولیدکننده در این نوع قیمت گذاری اگر دستور ارائه شده را رعایت نکند، با قانون مواجه شده و جریمه می شود، اما فعالیت دلالت و رانت خواران از قانون خاصی برخوردار نیست؛ بنابراین سود این نوع سیاست فقط نصیب دلالت می شود. اکبریان گفت: این در حالی است که ما در کشورمان بورس کالا را داریم که مسئولان کارکرد این بورس را در طول سال های گذشته مشاهده کرده و همواره از آن به عنوان بازاری شفاف، قانونمند و قابل رصد یاد کرده اند. به همین ترتیب لزومی برای قیمت گذاری دستوری و اجبار برای ارزان فروشی تولیدکننده با وجود بورس کالا نیست و قیمت کالاها و مواد اولیه در بورس باید به صورت شفاف و منطقی کشف شود. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: بنابراین زمانی که کالا به وفور در بازار وجود دارد، باید بطور حتم آن را در بورس عرضه کرد؛ چراکه بورس با مزیت هایی که دارد، نقش بسزایی در توسعه اقتصادی و جلوگیری از جولان رانت خواران ایفا می کند. با این تفاسیر تأکید می شود که عرضه کالاها خارج از بورس اصلاً جایز نیست و قیمت گذاری دستوری جوابگو نبوده و باعث رانت می شود؛ در نتیجه باید از ظرفیت های بورس کالا در کشف واقعی قیمت ها و بهبود وضعیت کشور استفاده کرد.

رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار:

رانت خواران از شفافیت بورس کالا احساس خطر می کنند

معامله کنندگان در بورس کالا همگی مشخص هستند و اطلاعات آنها ثبت می شود؛ لذا پیگیری و رهگیری هر یک از معاملات به راحتی قابل انجام است؛ بنابراین شفافیت، احساس خطر را در رانت خواران ایجاد می کند.

حجت الاسلام غلامرضا مصباحی مقدم رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار ضمن بیان مطلب فوق گفت: کالاهایی که در بورس کالا جای دارند، دارای استاندارد هستند. از این رو بهترین مکان برای ثبات بخشی به بازار کالای کشور بورس است که فعالان صنایع و مسئولان می توانند با همفکری و تبادل نظر در نشست های مشترک بهترین شیوه ها را برای مبادله محصولات در بورس انتخاب کنند.

وی با تأکید بر اینکه شفافیت حداکثری از مزیت های اصلی بورس است؛ در حالی که بازارهای دیگر فاقد آن هستند بیان کرد: اگر این شفافیت در همه داد و ستدهای کشور اعم از خصوصی و دولتی اتفاق بیفتد، می توان امید داشت جلوی ویژه خواری و فساد تا حد قابل توجهی گرفته شود؛ چراکه با شناسایی ویژه خواران و اعلام اسامی آنها به نهادهای نظارتی و مسئول هزینه منفعت طلبی آنقدر بالا می رود که افراد دیگر به راحتی به سمت فساد نمی روند. رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار تصریح کرد: بررسی افرادی که با بورس کالا مخالفت می کنند، نشان می دهد آنها خیلی با شفافیت حداکثری میانه خوبی ندارند. این موضوع طی چند سال اخیر و برخی تلاش ها در حوزه پتروشیمی مشاهده شد که البته دولت و مجلس به خوبی در برابر افرادی که به جای منافع ملی به فکر منافع شخصی خود بودند، ایستادند.

حجت الاسلام مصباحی مقدم در پایان خاطر نشان کرد: امکان تنظیم و مدیریت بازارها به جز در بستری شفاف که عرضه و تقاضا و بازیگران قابل رصد باشند، میسر نیست. همچنین کالاهایی که در بورس کالا جای دارند، دارای استاندارد هستند. از این رو بهترین مکان برای ثبات بخشی به بازار کالای کشور بورس است که فعالان صنایع و مسئولان می توانند با همفکری و تبادل نظر در نشست های مشترک بهترین شیوه ها را برای مبادله محصولات در بورس انتخاب کنند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تأکید کرد:

قیمت پایه محصولات در بورس کالا باید بر اساس نرخ ارز در بازار ثانویه باشد

بورس کالا محل مناسبی برای مبادله رقابتی کالاها است؛ بر همین اساس قیمت کالاهای عرضه شده در بورس باید به صورت رقابتی تعیین شود.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: وزارت صنعت قبل از الزام به تعیین قیمت دستوری برای فروش محصولات در بورس کالا باید مواد اولیه را با نرخ ارز دولتی در اختیار تولید کنندگان قرار دهد.

علی اکبر کریمی با تأکید بر ضرورت ایجاد ثبات در بازار ارز افزود: نحوه قیمت گذاری در بورس کالا مشخص است؛ به طور مثال قیمت گذاری محصولات فولادی، پتروشیمی و آلومینیوم با لحاظ قیمت های جهانی تعیین می شود. نماینده مردم اراک، کمیجان و خنداب در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: تا قبل از اینکه نرخ ارز با رشد اخیر روبرو شود با وجود ایراداتی که در نحوه قیمت گذاری وجود داشت؛ قیمت گذاری در بورس کالا صورت می گرفت، اما بعد از تغییرات شدید نرخ ارز موضوع قیمت های دستوری و تحکم آمیز در بورس کالا مطرح شده است.

انتقاد از تعیین قیمت محصولات در بورس کالا به صورت دستوری

کریمی در ادامه گفت و گوی خود افزود: بورس کالا در خصوص قیمت های دستوری نقشی ندارد. البته این موضوع منطقی است؛ چراکه اگر قیمت ها در بورس کالا دستوری انجام شود، دیگر نمی توان گفت قیمت ها به صورت شفاف و رقابتی تعیین می شود.

بورس کالا نباید کارایی خود را از دست دهد

وی با تأکید بر اینکه قیمت ارز باید منطقی شود، ادامه داد: قیمت هر کیلوگرم شمش آلومینیوم در حال حاضر حدود ۱۰ الی ۱۲ هزار تومان در بورس تعیین می شود؛ این در حالی است که قیمت هر کیلوگرم شمش آلومینیوم در بازار آزاد حدود ۳۰ هزار تومان است. بر همین اساس کسانی که در بورس کالا بر اساس نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی خرید انجام می دهند، می توانند به رانت دست یابند؛ بنابراین ادامه این فرآیند در بورس کالا باعث می شود عملاً این بازار بی خاصیت شود. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه باید قیمت محصولات در بورس کالا بر اساس نرخ ارز در بازار ثانویه ارز باشد، یادآور شد: کارایی و شفافیت بورس کالا باید حفظ شود، اما اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت قصد دارد فروش برخی از محصولات بر اساس قیمت های دستوری انجام شود، باید تدابیری نیز اتخاذ کند واحدهای تولیدی که مجبورند بر اساس دستور قیمت گذاری کنند، بتوانند با نرخ ارز دولتی نیز مواد اولیه خود را خریداری کنند.

مدیرعامل سرمایه گذاری صنعت و معدن:

قیمت گذاری دستوری فساد آور است

در اغلب مواقع نتایج قیمت گذاری دستوری به عنوان یک سیاست اقتصادی نتایج مطلوبی نداشته و همه می دانیم که با قیمت گذاری دستوری فساد ایجاد می شود.

قیمت گذاری دستوری علاوه بر اینکه باعث برهم خوردن نظم و تعادل بازار می شود، به شدت بازار را دچار تنش های فراوان می کند و با توجه به عملکرد بورس کالا به عنوان بازاری شفاف در کشور، نیازی به قیمت گذاری دستوری نیست و قیمت ها در بورس کالا و در مقابل دیدگان مسوولان می تواند نظارت و تنظیم شود.

امیر تقی خان تجریشی مدیرعامل سرمایه گذاری صنعت و معدن گفت: در اغلب مواقع نتایج قیمت گذاری دستوری به عنوان یک سیاست اقتصادی نتایج مطلوبی نداشته و همه می دانیم که با قیمت گذاری دستوری فساد ایجاد می شود.

مدیرعامل سرمایه گذاری صنعت و معدن، با بیان اینکه در اجرای سیاست قیمت گذاری دستوری تقاضا زیاد و عرضه کم و در تخصیص فساد ایجاد می شود، گفت: همین موضوع باعث ایجاد اختلال در عملکرد بورس کالا است. امیر تقی خان تجریشی، ادامه داد: همه می دانند که در این نوع سیاست ها اشتباهاتی پیش می آید و ما بارها و بارها نتایج منفی آن را تجربه کرده ایم. مدیرعامل سرمایه گذاری صنعت و معدن، تاکید کرد: اگر قرار بود قیمت گذاری دستوری باشد چرا بورس درست کرده ایم؟ باید حتی در این زمینه به علمای دین مراجعه کنیم! شاید این نوع سیاست اقتصادی از نظر شرعی هم ایراد داشته باشد. این نوع سیاست در بیشتر مواقع با فساد همراه است.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به نقش و اهمیت بورس کالا در قیمت گذاری افزود: من فکر می کنم بورس کالا به روشنی و بدون هیچ مشکلی فعالیت می کند و قیمت گذاری دستوری با وجود بورس کالا موضوع اشتباهی است. این بورس است که میزان واقعی عرضه و تقاضا و قیمت تعادلی را نشان می دهد ولی با قیمت گذاری دستوری قطعاً کارکرد واقعی آن را مختل می کنیم.

مدیر دفتر صنایع معدنی وزارت صمت عنوان کرد:

رانت دستآورد قیمت گذاری دستوری

مدیر دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: اگر قیمت ها را کم یا زیاد کنند رانت ایجاد می شود. یعنی دستآورد قیمت گذاری دستوری برای عده ای رانت خواهد بود.

سیف اله امیری درباره فرمول پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای قیمت گذاری محصولات فولادی، مس و آلومینیوم گفت: در حال حاضر نتیجه قطعی به دست نیامده است. ابتدا آنکه ارز مبادله ای دیگر نداریم و به طور کلی ارز متقاضی است، اما تصمیم قطعی گرفته نشده است. قرار است امروز جلسه ای با همکاران در این باره داشته باشیم.

وی ادامه داد: این نامه منتشر شده اما نکته آن است که دیگر ارز مبادله ای نداریم. با این شرایطی که بازار ارز داشته و مشکلاتی که در این باره وجود دارد، تقریباً تمامی کالاهای ما با ارز متقاضی هستند.

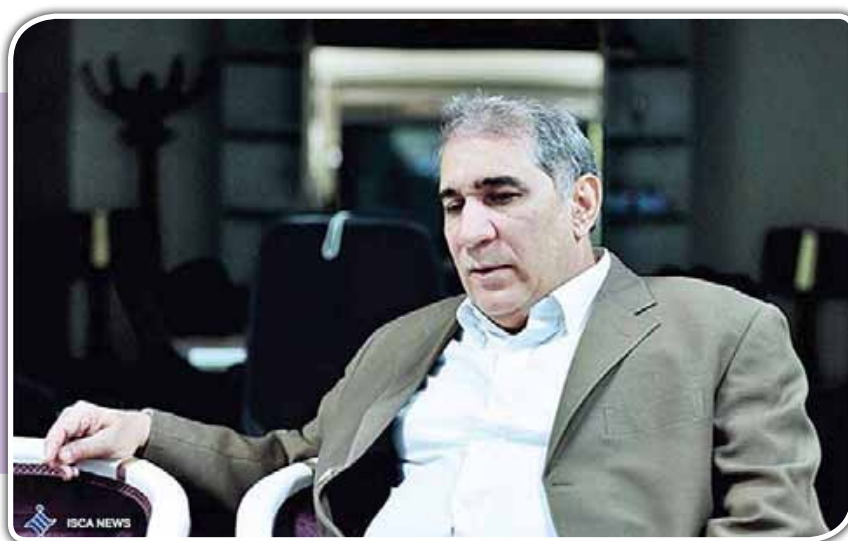
امیری ادامه داد: اگر معاملات با قیمت هایی که برای همه عادی است، انجام شود مشکلی وجود ندارد. اما اگر قیمت ها را کم یا زیاد کنند رانت ایجاد می شود. یعنی قیمت گذاری دستوری برای عده ای رانت ایجاد می کند.

به هر حال یک سرمایه گذار خصوصی علاقه دارد کالای خود را با قیمت بالایی بفروشد، ما نمی توانیم بروی کالای آن قیمت گذاشته و آن را به بورس ببریم. حتی خود سرمایه گذار هم چنین موضوعی را قبول نمی کند. این موضوع ایجاد کننده رانت است که امیدوارم بررسی کارشناسی بر روی آن انجام شود.

بر اساس این گزارش در فرمول پیشنهادی قیمت پایه محصولات فولادی در بورس، نرخ ارز مبادله ای ضریب ۹۵ درصد فوب خلیج فارس ارائه شده است و همچنین برای قیمت پایه شمش آلومینیوم و کاتد مس نیز نرخ ارز مبادله ای ضریب پرمیوم دلار به اضافه LME لندن بر مبنای دلار در نظر گرفته شده است. بدیهی است، پرمیوم مربوط به هریک از محصولات آلومینیوم و کاتد مس در جلسات هم اندیشی کارشناسی در مقاطع مختلف احصاء و در فرمول یاد شده لحاظ می شود.

عسگری مارانی کارشناس بازار سرمایه تشریح کرد؛

ماجرای اختلاف وزارت صمت و مدیران بازار سرمایه پیرامون نرخ ارز مبنای بورس کالا

شود تا با تعادل عرضه و تقاضا به تدریج طی دوره سه ماهه، قیمت‌ها به محدوده‌ای بر مبنای ارز ۶ هزار تومانی کاهش یابد.

وی گفت: منطق تفکر بورسی‌ها که بر اساس آن استدلال می‌کنند، رانت‌ها و سوء استفاده‌هایی است که به اسم کد معاملاتی و پروانه‌های دارای مجوز از وزارت صمت و با توجه به ایراد اساسی سامانه بهین یاب منجر به ایجاد فساد و سودهای باد آورده برای عده‌ای خاص شده که از فرصت زمانی مورد نظر وزارت صمت نتوانند بهره برداری کنند.

مدیرعامل اسبق شرکت سرمایه گذاری ملی ایران با بیان اینکه بر اساس منطق وزارت صمت برای تعیین قیمت‌های دستوری بر پایه ارز ۴۲۰۰ تومانی دست دولت برای حمایت از اقشار ضعیف بسته خواهد بود، عنوان کرد: در حال حاضر معاونت امور اقتصادی و بازرگانی و همچنین معاونت امور معدنی وزارت صمت بر این عقیده اند اشخاصی که از مجوز و پروانه بهره برداری برخوردار هستند، می‌توانند کالاها و محصولات مبتنی بر ارز ۴۲۰۰ تومانی را از بورس کالا دریافت کنند. این در حالی است که صاحبان نقدینگی بزرگ به روش‌های مختلف از جمله صاحبان مراکز بزرگ خرید و مال‌ها که از مجوز و پروانه نیز برخوردارند، می‌توانند آهن و میلگرد و یا مس و آلومینیوم و فولاد را از بورس کالا به قیمت ارزان خریداری کرده، اما برای پر کردن گودال‌های تجاری خود صرف کنند. به گفته وی پول‌هایی که از چنین فرآیندی در واقعیت اقتصاد امروز حاصل می‌شود، از طریق صرافی‌ها تبدیل به ارز و از کشور خارج

علیرضا عسگری مارانی کارشناس بازار سرمایه گفت: صاحبان نقدینگی بزرگ به روش‌های مختلف از جمله از طریق مراکز بزرگ خرید و مال‌ها که از مجوز و پروانه برخوردارند، می‌توانند آهن و میلگرد و یا مس و آلومینیوم و فولاد را از بورس کالا به قیمت ارزان خریداری کنند.

وی طی گفتگویی با اشاره به اختلاف نظرهای موجود میان وزارت صمت و سازمان بورس بر سر تعدیل قیمت دستوری محصولات پتروشیمی و فلزی در بورس کالا گفت: آنچه که بر سر میز مذاکره قرار گرفته، حاصل دو تفکر میان وزارت صنعت و سازمان بورس است؛ به طوری که وزارت صنعت معتقد است با هدف کمک به اقشار ضعیف طی دست کم سه ماه آینده قیمت پایه کالاها را عرضه شده در بورس کالا بر مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی تعیین می‌شود و سپس به تدریج نرخ ارز موجود در بازار توافقی افزایش یابد.

این پیشکشوت بازار سرمایه در ادامه افزود: در مقابل این تفکر، بورسی‌ها عنوان می‌کنند مبنای نرخ قیمت گذاری کالاها در بورس کالا از هم اکنون بر مبنای ارز موجود در بازار توافقی تعیین

می شود.

عسگری مارانی افزود: در حال حاضر همه فعالان بازار می دانند قیمت میلگردی که در بازار آزاد وجود دارد، آن چیزی نیست که در بورس کالا معامله می شود. چنانچه قیمت ارز موجود در بازار توافقی یا به اصطلاح بازار ثانویه در قیمت های فعلی کالاها ضرب شود، می توان دریافت که کشش لازم برای اقتصاد را ندارد؛ بنابراین باید برای به تعادل رساندن اقتصاد و تضعیف شکاف رانت در اقتصاد حتی به قیمت ضرر دیدن عده ای نسبت به تعدیل منطقی قیمت ها اقدام کرد.

وی ادامه داد: سود اتفاقی در اصطلاح حسابداری به ارقامی گفته می شود که در طول دوره عملکردی شرکت ها امکان تکرارپذیری نداشته و تنها در یک مقطع از زمان رخ می دهد.

به گفته این کارشناس دولت باید با ممانعت از تقسیم سودهایی که از این محل در بنگاه ها ایجاد شده، صاحبان این واحدها را مجبور کند تا دوباره در طرح ها و پروژه های داخل شرکت سرمایه گذاری کنند تا تصور تحلیل های عجیب و غیر منطقی در بازار سرمایه ایجاد نشود. از طرفی دیگر ضمن ایجاد آرامش در فضای سرمایه گذاری امکان حضور مردم در بازار سهام و دستیابی به سود منطقی بالاتر از سود بانکی فراهم شود.

کشف قیمت واقعی در بورس کالا الگوی موفق برای عبور از بحران

وی گفت: کالاهایی که در تولید ناخالص ملی هر کشوری بیش از یک درصد سهم داشته باشد، برای کشف قیمت واقعی در بورس های کالایی وارد می شود. بنابراین کشوری مثل نیوزلند دام زنده و کشورهای آمریکا و کانادا گندم و ذرت خود را در بورس عرضه می کنند. افتخار کشور و بورس کالای ایران نیز این بوده است که زمانی برخی محصولات تولیدی و استراتژیک را وارد بورس کردیم که برخی کشورهای منطقه و جهان هنوز این اقدام را انجام نداده بودند و پس از آن از ایران تبعیت کرده اند که یکی از مهمترین این کالاها فولاد و محصولات پتروشیمی است. وی ادامه داد: در اوایل دهه ۸۰ تاکنون به ترتیب فلزات، محصولات کشاورزی، محصولات پتروشیمی و پس از آنها نیز محصولات دیگری مثل زعفران، پسته و ... وارد بورس کالا شده اند؛ بطوریکه می توان گفت طی این مدت بورس کالا از خود عملکرد مثبتی به نمایش گذاشته که در آن جای هیچ شک و شبهه ای نیست؛ چراکه کالاهای اصلی کشور که رقم بزرگی از تولید ناخالص ملی را تشکیل می دهد، باید در یک بازار متمرکز کشف قیمت و بر اساس آن برای مصرف توسط پایین دستی ها واگذار شود.

تضعیف بورس کالا یعنی حرکت به سمت عدم شفافیت

عسگری مارانی گفت: قیمت گذاری و معامله محصولات مذکور در بورس کالا اقدامی بوده است که با علم و آگاهی کامل انجام شده و طی نزدیک به ۱۱ سال فعالیت، بورس کالا تکامل پیدا کرده است. حال آنکه هر اقدامی در راستای تضعیف آن انجام شود، حرکتی برگشت به عقب و به سمت افزایش عدم شفافیت، عدم تمرکز و اقدامی کاملاً ناپسند در اقتصاد محسوب می شود. بنابراین اینکه به بهانه های مختلف بخواهیم اقتصاد کشور را به سمت مکانیسم کوپنی و تعیین دستوری قیمت ها برده و از شفافیت خارج کنیم، کار اشتباهی است.

اصول قانون اساسی باید رعایت شود

وی تاکید کرد: اصولا یکی از وظایف و رسالت های هر دولت و هر نهاد ناظری اعم از وزارتخانه های ذیربط و همچنین سازمان بورس، رعایت قانون اساسی است؛ بطوریکه در اصول ۴۰، ۱۹ و ۲ قانون اساسی آمده در هر اتفاقی که در اقتصاد و در بستر معنویات رقم می خورد؛ نباید هیچگونه تبعیضی وجود داشته باشد و این قوانین وظیفه دولت را ایجاد اقتصادی بدون تبعیض تعیین کرده است.

وی ادامه داد: در بسیاری از قوانین پس از آن نیز همچون قانون برنامه پنج ساله توسعه و قانون بودجه سالیانه به توجه دولت و سیستمی که اقتصاد را شکل می دهد، به قیمت گذاری منصفانه و حمایت از صادرات تاکید شده است. بنابراین اگر اقدامی خلاف آن انجام شود، قوانین نقض می شود و هر فردی این عمل را انجام دهد، بر خلاف مکانیسم سرمایه گذاری کشور بوده است.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه عنوان کرد: طی روزهای اخیر سیاست های تشویقی همچون سیاست کاهش مالیات و کارمزد معاملات یا معافیت مالیاتی شرکت ها از محل افزایش سرمایه از سوی رئیس جمهور برای بازار سرمایه ابلاغ شده است. زمانی که این سیاست ها به عنوان سیاست های تشویقی مطرح شده، طرح برنامه ها و سیاست های تنبیهی مثل تلاش برای حرکت به سمت سیاست قیمت گذاری دستوری و تضعیف مکانیسم بازار در بورس کالا، اصلاً جایز نیست.

ایجاد صف های طولانی خرید به دلیل قیمت گذاری دستوری

وی پیرامون تعیین قیمت کالاها بر پایه دلار ۴۲۰۰ تومانی گفت: قیمت گذاری محصولات پتروشیمی، فولادی و فلزات رنگی اعم از مس و آلومینیوم با دلار ۴۲۰۰ تومانی با صف های طولانی خریداران روبه رو شده که علت بروز این شرایط ناشی از واقعی نبودن قیمت تولیدکنندگان بالادستی است.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه با بیان اینکه اقتصاددانان بر لزوم تمرکز عرضه محصولات در بورس کالا اما با قیمتی واقعی تاکید دارند، گفت: معامله این قبیل کالاها در بورس در حالی شفافیت را به همراه دارد که معامله آنها در بستری غیر از بورس برای کنترل تورم و برای دسترسی آسان مصرف کننده نهایی به مواد اولیه، به هیچوجه در اقتصاد امکانپذیر نیست.

عسگری مارانی در خاتمه خاطرنشان کرد: در واقع هر تصمیمی که در راستای سوق اقتصاد به سمت قیمت گذاری دستوری اتخاذ شود، صحیح نیست و بجز ایجاد مشکلات و گرفتاری های بیشتر کمکی به اقتصاد نمی کند و در نهایت این اقدامات به نفع مردم نیست.

رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد:

کارایی بالای بورس کالا در پیچ التهاب بازارها

«اقتصاد بازار» بهترین نسخه برای حذف رانت

که قادر به دستیابی به ارز ۴۲۰۰ تومانی بودند و از رانت های مربوطه برخوردارند، در فضای بازار ماندگار خواهند بود.

جلال پور خدشه دار شدن فضای تولید در کشور را نتیجه به کار گرفتن قیمت گذاری دستوری در کشور دانست و افزود: همه مردم ایران نظاره گر فسادى هستند که کل فضای اقتصادی کشور را فرا گرفته است. طی دو ماه اخیر عده ای خاص قادر به دستیابی چند صد میلیارد تومان رانت از طریق ارز ۴۲۰۰ تومانی بودند و شرکت هایی که واردکننده نبودند یا واردکننده کالای دیگری بودند، از موقعیت کنونی و نیز قیمت گذاری دستوری به خوبی استفاده کرده اند.

رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه فضای امروز اقتصاد کشور مصداق بارز قیمت گذاری دستوری است، گفت: رانت و استفاده از منابع موجود به عده ای خاص تعلق می گیرد. تولیدکننده ای که عملاً دستش از همه جا کوتاه است، باید شامل قیمت گذاری دستوری شود که این امر باعث ایجاد ضربه واقعی بر پیکره تولید خواهد شد. چنین فضایی در کشور به دنبال قیمت گذاری دستوری و ایجاد فضای اجباری به وجود می آید.

وی با توجه به وضعیت کنونی کشور، به نقش بورس کالا در اقتصاد اشاره کرد و گفت: به جای آنکه از کارایی بورس کالا در زمان های التهاب بازارها بیشتر بهره ببریم، شاهد اعمال قیمت های دستوری در این بورس هم هستیم. بورس کالا به معنای کشف قیمت ها در تقابل عرضه و تقاضا و ایجاد بستری سالم و شفاف برای مبادلات کالاها است، اما شاهد هستیم با ارائه یک قیمت خاص و تعیین کردن کف و سقف قیمت، به بورس کالا لطمه می زنیم.

جلال پور اظهار داشت: اگر دستور و اجبار را از بورس کالا دور کنیم، آن زمان می توانیم کارایی بالای بورس کالا را در تنظیم بازار و جلوگیری از رانت گسترده در مبادلات کالاها مشاهده کنیم که امیدوارم مسئولان در مسیر به کارگیری اقتصاد بازار و بهره گیری از ظرفیت بورس کالا قدم های محکم تری بردارند.

شدت بازار را دچار تنش های فراوان و تاثیرگذاری نامتعال می کند. مساله بعدی در قیمت گذاری دستوری، فراهم کردن زمینه ایجاد فساد بسیار جدی در کشور و باز کردن راه های فساد برای افراد واجد شرایط است که منجر به شکل گیری یک جریان فسادى در کشور می شود. مساله آخر وارد شدن صدمه جدی بر بازار، رقابت، اقتصاد و تولید خواهد بود.

رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه اکنون شاهد سه مساله مطرح شده در بازار هستیم، اظهار داشت: برخی معتقد بودند که ارز ۴۲۰۰ تومانی نوعی خدمت به تولید است و در واقع باعث حمایت و پشتیبانی از تولید می شود، اما در حال حاضر علیرغم صحبت های مطرح شده، شاهد بیشترین لطمه به بخش تولید هستیم. به گفته جلال پور اکنون با توجه به شرایط فعلی، تولیدکنندگان نسبت به سایر بخش ها بیشترین ضرر را متقبل شده اند و وضعیت حاکم در بازار منجر به شکایت و گله مندی تولیدکنندگان شده است.

وی خاطرنشان کرد: واردکنندگان و صادرکنندگانی که مسیر درست و واقعی کشور را طی می کردند و شرایط سالم کار را در نظر گرفته بودند، در حال حذف از چرخه فعالیت هستند و تنها عده ای

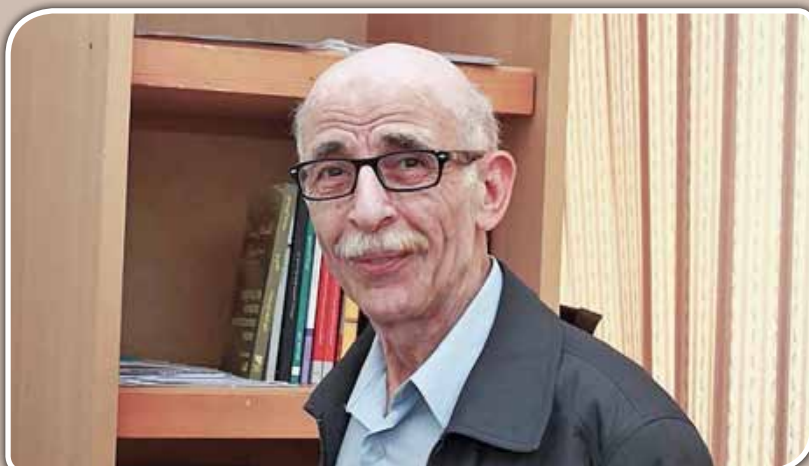
با بهره گیری از کارایی بالای بورس کالا در تنظیم واقعی بازارها و کشف قیمت کالاها؛ شاهد جلوگیری از رانت در مبادلات کالاها خواهیم بود که امیدوارم مسئولان در مسیر به کارگیری اقتصاد بازار و بهره گیری از ظرفیت بورس کالا قدم های محکم تری بردارند.

محسن جلال پور رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران ضمن بیان مطلب فوق به تبعات قیمت گذاری دستوری در کشور اشاره کرد و گفت: در حال حاضر آثار قیمت گذاری دستوری در کشور به طور کامل نمایان است. از این واضح تر نمی توان تبعات قیمت گذاری دستوری همانند دوره ای که اکنون در آن قرار داریم را در کشور ببینیم. وی در ادامه بیان کرد: با توجه به جو موجود کاملاً مشخص است که قیمت گذاری دستوری بر روی نرخ ارز چه بلایایی را بر سر بازار، فضا و بخش های اقتصادی اعم از صادرات، واردات و تولید وارد کرده است.

جلال پور با تاکید بر اینکه قیمت گذاری اجباری، بحث تعزیراتی کردن و نیز نظارت دولت باعث ایجاد سه مساله اساسی در بازار خواهد شد، افزود: در ابتدا قیمت گذاری دستوری علاوه بر اینکه باعث برهم خوردن نظم و تعادل بازار می شود، به

استاد صاحب کرسی اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی مطرح کرد:

ویرین شیشه ای بورس کالا راهکاری مناسب برای تنظیم بازارها

اقتصاددان و استاد دانشگاه علامه طباطبائی گفت: دولت باید در شرایط کنونی که بازارها دچار التهاب هستند؛ از ویرین شفاف و شیشه ای بورس کالا برای تنظیم و ثبات بخشی به بازار استفاده کند.

مهدی تقوی به کارکردهای بورس کالا در شرایط فعلی و بحرانی اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت: بورس کالا با تجمیع تولیدکنندگان و خریداران در یک محل، از پراکندگی معامله گران جلوگیری کرده و انجام معاملات و نظارت بر بازارهای کالایی را تسهیل می کند.

استاد دانشگاه علامه طباطبائی افزود: این بازار سازمان یافته در کل کشورهای دنیا و ایران دارای مزایا و جایگاه بسیار بالایی است که مسئولان ارشد اقتصادی نیز به این موضوع واقف هستند.

وی با بیان اینکه دولت باید در شرایط کنونی که بازارها دچار التهاب هستند، از ویرین شفاف و شیشه ای بورس کالا برای تنظیم و ثبات بخشی به بازار استفاده کند، ادامه داد: بورس کالا در طول سال های اخیر بازاری متشکل و متمرکز را به وجود آورده که نظام یافته است، از قواعد و قوانین خاصی پیروی می کند و بسیاری از بی قانونی های موجود در بازار خارج از خود را پوشش می دهد.

این استاد دانشگاه در ادامه به طرح چند پرسش پرداخت و گفت: اگر امروز بستری مانند بورس کالا در خدمت اقتصاد کشور نبود، محصولات چگونه قیمت می خورد؟ از کجا مشخص می شد که چه فرد با چه قیمتی محصولات را خریداری کرده است؟ اصلا معیار و ویرینی برای مشاهده بازار و گرفتن اطلاعات درست از معاملات وجود داشت؟ اما امروز به واسطه تقویت بورس کالا همه این موارد به صورت شفاف در مقابل دیدگان آحاد مردم و مسئولان قرار دارد.

تقوی اظهار داشت: امروز همسو با شرایط اقتصادی و نرخ دلار ۴۲۰۰ تومانی، نقدینگی به سمت خرید کالاها سرازیر شده که تلاقی کل عرضه و تقاضا در یک نقطه می تواند به نهادهای نظارتی در راستای پالایش متقاضیان و حمایت از تولید کمک کند.

برای تنظیم قیمت کالاها سیاستی را اجرایی کرد. به گفته وی از دیگر مزایای بورس کالا؛ کیفیت کالاها، استاندارد و تسویه معاملات است که خریداران و فروشندگان بدون دغدغه با مراجعه به بورس مواد مورد نیاز خود را تامین می کنند که این امر به تولید ملی کمک شایانی خواهد کرد.

تقوی در ادامه با بیان اینکه در پیش گرفتن قیمت گذاری دستوری در دنیا منسوخ شده است، ادامه داد: دولت در طول سال ها به این نتیجه رسید که قیمت گذاری دستوری، رانت زا بوده و هیچ حمایتی از تولیدکننده و مصرف کننده نمی کند؛ از این رو دولت ابزارهایی همچون تعزیرات، شورای رقابت و ... را در اختیار دارد که به وسیله آنها می تواند نظارت خود را بر بازار کالاها بیشتر کند. همچنین تاکید می کنم تنها بازاری که در حوزه معاملات کالاها قابل رصد و نظارت است، بورس کالا است.

استاد دانشگاه علامه طباطبائی در پایان گفت: جدای از اعلام دلار تک نرخی و تولید تقاضا برای خرید کالاها؛ دولت اکنون این شرایط را دارد که با اتخاذ سیاست های مناسب از جمله افزایش عرضه کالاها و پالایش طرف تقاضا در بورس کالا، به کشف قیمت مناسب و تعادل دست یابد.

این اقتصاددان افزود: از سوی دیگر در زمان التهاب بازارها امکان اتخاذ تصمیم درست در راستای تعادل بازار در بستر بورس کالا وجود دارد؛ به طوریکه می توان با گذاشتن حد نوسان قیمت، محدودیت در خرید و افزایش عرضه ها نبض بازار را در اختیار گرفت. اما در بازارهای خارج از بورس به دلیل اقتصاد غیر شفاف، اصلا امکان مدیریت و نظارت وجود ندارد که بتوان

**در زمان التهاب
بازارها، امکان اتخاذ
تصمیم درست در
راستای تعادل بازار در
بستر بورس کالا وجود
دارد؛ به طوریکه می توان
با گذاشتن حد نوسان
قیمت، محدودیت در
خرید و افزایش عرضه ها
نبض بازار را در اختیار
گرفت**

کامران ندری اقتصاددان:

قیمت گذاری دستوری محکوم به شکست است

لزوم تقویت معاملات در بورس کالا

قیمت گذاری دستوری و دولتی به بهانه حمایت از تولید و مردم هیچ منفعتی را عاید مصرف کننده نکرده و تنها به سود عده‌ای رانت خوار بوده است.

وی افزود: به این ترتیب با توجه به تجربه شکست خورده نرخ ارز، سیاست قیمت گذاری و سهمیه بندی کالاها به هیچ عنوان توصیه نمی‌شود. در این بین اگر دولت به جای در اختیار گذاشتن رانت‌ها و یارانه‌های پنهان اجازه تعدیل شدن قیمت را بدهد، می‌تواند به درآمد برسد و نیازی به کنترل قیمتی نخواهد داشت.

بورس کالا را تقویت کنیم

این اقتصاددان اذعان کرد: در حوزه بازار کالای کشور مسئولیت بورس کالا نظارت بر معاملات کالایی و تنظیم گری بازار است؛ به طوریکه در این بورس همه بازیگران مشخص هستند و نظارت دقیقی بر روند معاملات صورت می‌گیرد. اگر با حمایت مسئولان معاملات کالاها در این بورس تقویت شود، زمینه برای توسعه ابزارهای معاملاتی فراهم می‌شود که در نتیجه آن عمق بازارها افزایش یافته و ساز و کار بورس کالا قطعا جوابگوی شرایط اقتصادی کشور خواهد بود.

ندری گفت: در کشور ما همچنان نهادهای ناظر بر معاملات یا ایجاد نشده‌اند یا اگر ایجاد شده‌اند، نمی‌توانند وظایف خود را به نحو احسن ایفا کنند؛ بنابراین به جای اینکه از فعالیت بازارهای آزاد جلوگیری کنیم و به اقتصاد دهه ۶۰ بازگردیم، بهتر است نهادهایی مثل بورس کالا را تقویت کرده که نقش نظارت و تنظیم بر بازار را بر عهده دارند. کشورها در شرایط سخت می‌توانند پیشرفت کرده و نهادهایی را ایجاد کنند که به رشد اقتصادی آنها کمک کند. اکنون که تحریم‌ها در انتظار است و تحت فشار قرار داریم؛ می‌توانیم به این تهدیدها مانند یک فرصت نگاه کرده و نهادهای شفاف مثل بورس کالا را تقویت کنیم.

ماه اخیر در خصوص قیمت گذاری دستوری برای ارز و تعیین نرخ ۴۲۰۰ تومان نشان می‌دهد دولت نتوانسته به اهدافی که تعیین کرده بود، برسد. این تجربه حاکی از آن است که از لحاظ نظارتی بسیار ضعیف هستیم و تعداد کسانی که منتظرند کنترل قیمت از سوی دولت اتفاق بیفتد تا کالای مورد نیاز را خریداری، احتکار و با قیمت بالاتری به فروش برسانند، بسیار زیاد هستند. این افراد رانت‌جو قدرت بسیاری دارند؛ تا جایی که دولت از انتشار اسامی آنها خودداری می‌کند و علاقه‌ای به برخورد با آنها ندارد.

وی ادامه داد: علاوه بر این اقتصاد کشور هنوز به وضعیت شدیداً اضطراری نرسیده که لازم باشد دولت برنامه‌های کنترلی مثل سهمیه بندی یا قیمت گذاری دستوری را برای تنظیم بازارها اعمال کند که اگر هم اعمال کند، به دلیل ذکر شده به اهداف خود نمی‌رسد.

ندری تصریح کرد: با این تفاسیر ضعف شفافیت و سیستم‌های نظارتی موجب شده است عده‌ای در کمین ایجاد رانت و فرصتی برای بهره‌برداری از فضای التهاب بازارها باشند که در این میان تجربه نشان داده،

بهره‌گیری از سیاست قیمت گذاری دستوری در مواقع بحرانی همواره از سوی دولت‌ها آزمون شده و ترکش‌های تبعات آن به مرور بر پیکر اقتصاد وارد شده است. با نگاهی به تجربیات گذشته باید عنوان کرد که اقتصاد ایران به هیچ عنوان نمی‌تواند از توقف دستوری قیمت‌ها بهره خاصی ببرد و این سیاست محکوم به شکست است. در حال حاضر اینگونه تلقی می‌شود که دولت می‌تواند در شرایط بحرانی با اعمال سیاست قیمت گذاری از افزایش بی رویه قیمت‌ها جلوگیری کند. اینگونه تصمیمات که مورد توصیه اقتصاددانان نیست، تنها زمانی می‌تواند راهگشا باشد که با اتکاء به بانک اطلاعاتی قوی و شفافیت اقتصادی، امکان سوء استفاده از توقف دستوری قیمت‌ها وجود نداشته باشد. اما در کشور ما سیستم‌های نظارتی ناشی از فعالیت‌های غیرشفاف اقتصادی دارای ضعف است و بدون شک به محض قیمت گذاری دستوری، شاهد باز شدن مسیر رانت خواهیم بود که در شرایط فعلی شاهد این اتفاق هستیم.

کامران ندری اقتصاددان در این خصوص معتقد است: این در حالیکه تجربه چند

قائم مقام سابق وزیر صمت:

با قواعد بازار و از مسیر بورس بازار را مدیریت کنید

پس از سال ها قیمت گذاری دستوری و لمس رانت و فساد از نزدیک، نخبگان کشور تصمیم به راه اندازی بازاری متشکل برای مبادلات کالاها گرفتند تا عرضه و تقاضا قیمت محصولات را تعیین کند؛ اما امروز پس از سال ها شاهد اتخاذ تصمیمی اشتباه برای پایین نگه داشتن دستوری قیمت ها هستیم که هیچ منفعتی برای مصرف کننده و مردم ندارد.

محمد صادق مفتاح قائم مقام سابق وزیر صنعت، معدن و تجارت به قیمت گذاری دستوری و آسیب هایی که می تواند در کشور با خود به همراه داشته باشد اشاره کرد و گفت: قیمت گذاری دستوری بزرگترین اشتباه و تصمیمی است که می توان در شرایط کنونی اقتصاد کشور اتخاذ کرد. وی در ادامه بیان کرد: زمانی که قیمت گذاری دولتی در کشور رایج شود، همان لحظه قیمتی به عنوان قیمت بازار آزاد که فاصله معناداری با قیمت دولتی دارد، متولد می شود؛ در نتیجه همین دو نرخ شدن سرمنشا فساد، رانت و ذخیره سازی است.

مفتاح با تاکید بر اینکه قیمت گذاری دستوری زمینه ایجاد احتکار تجاری و خانگی را در کشور فراهم می کند، افزود: در این میان افرادی که به کالاها و خدمات با ارز یا قیمت های دولتی دسترسی دارند امکان سوء استفاده پیدا می کنند و این موضوع ناامیدی را در سطح جامعه رواج می دهد؛ بنابراین قیمت گذاری دستوری زمینه دو نرخی و چند نرخی شدن کالاها در کشور را فراهم می کند که به دنبال خود تمام فسادها در کشور را به همراه خواهد داشت.

وی با بیان اینکه تاکنون در کشور شاهد تجربه های ناموفق فراوانی در قیمت گذاری دستوری بوده ایم، گفت: طی سال های متوالی حتی در زمان جنگ و نیز فراز و نشیب های اقتصادی که بعد از دوران جنگ در کشور ایجاد شد، هیچگاه سیاستگذاری قیمت دستوری جواب نداد و با موفقیت همراه نبوده است.

وی به تاثیر قیمت گذاری دستوری بر پیکره تولید کشور تاکید و بیان کرد: در زمان وجود قیمت گذاری دستوری تولیدکننده و نیز عرضه

اشاره کرد و گفت: پس از سال ها قیمت گذاری دستوری و لمس رانت و فساد از نزدیک، نخبگان کشور تصمیم به راه اندازی بازاری متشکل برای مبادلات کالاها گرفتند تا عرضه و تقاضا قیمت محصولات را تعیین کند. در طول این سال ها نیز بورس کالا بزرگ شده و امروز مسئولانی که خود از متولیان ایجاد بورس کالا بوده اند، باید از تجربیات این بازار استفاده کرده و به آن اطمینان کنند.

به گفته مفتاح بورس کالا به عنوان مهمترین ابزار ایجاد آرامش در لایه های عمده فروشی کالاها و استراتژیک در سطوح میزان بالای توزیع شناخته می شود که البته معاملات بورس کالا بی تاثیر در خرده فروشی هم نیست.

وی در پایان اظهار داشت: عرضه کالا در بورس کالا آن هم در شرایط پر التهاب فعلی، کاملاً ضروری و لازم است؛ به طوریکه در شرایطی که باهم مولفه های تحریم بر اقتصاد ایران سایه خواهد انداخت، باید با رعایت قواعد اقتصاد بازار از ظرفیت های یکی از ابزارهای شناخته شده دنیا یعنی بورس کالا بهره ببریم. البته این امر به تنهایی کافی نیست؛ بلکه باید با شناسایی سایر عواملی که در تنظیم بازار اختلال ایجاد می کنند، حتی در بازار خرده فروشی نیز نظارت و برخورد شود.

کننده شروع به فعالیت غیرشفاف می کنند و به طور کامل شفافیت از چرخه اقتصاد کشور از بین خواهد رفت.

مفتاح افزود: با توجه به اینکه حجم تولید متاثر از برخی مولفه های خاص است؛ بنابراین قیمت گذاری دستوری ممکن است تاثیر چندانی بر روی این مقوله نداشته باشد، اما به طور حتم نقش مخربی بر شفافیت نظام توزیع خواهد داشت. معاون سابق وزیر صنعت، معدن و تجارت به قیمت گذاری دستوری در بازار ارز اشاره کرد و گفت: از زمان اعلام نرخ دولتی دلار در بازار با قیمت ۴۲۰۰ تومان زمینه فساد و دو نرخی شدن در بازار فراهم شد. همانطور که طی سه دهه اخیر شاهد هستیم، عوامل هیچ یک از فسادهایی که در کشور ایجاد می شود، به درستی کشف و شناخته نمی شود. همینطور مجازات های درستی برای کسانی که تخلف کرده اند؛ در نظر گرفته نمی شود که این مسائل در کنار یکدیگر باعث تزریق یک نوع احساس نامطلوب و سرخوردگی به تولیدکننده و مصرف کننده شود.

ایجاد آرامش با رعایت قواعد اقتصاد بازار

قائم مقام وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت در ادامه به نقش بورس کالا در اقتصاد کشور

اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس:

عرضه محصولات در بورس کالا شرط اول شفاف سازی اقتصاد است

نماینده مردم مریوان در مجلس شورای اسلامی همچنین اظهار داشت: اگر قرار است حمایتی از تولید ملی رقم بخورد، در فضای غیرشفاف که مشخص نیست حمایت از تولیدکننده است یا واسطه امکان پذیر نیست؛ از این رو استفاده از بورس کالا برای حمایت از تولید و به دور از تنش ها و نوسانات قیمتی امکانپذیر است که باید در این مسیر با قدرت بیشتری پیش رفت.

عرضه محصولات در بورس کالا شرط اول شفاف سازی اقتصاد

محمد مهدی مفتاح سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه مجلس نیز در خصوص پتانسیل های موجود در بستر معاملاتی بورس کالا برای جلوگیری از بروز رانت گفت: بورس کالا یکی از ابزارها برای رسیدن به شفافیت اقتصادی است. استفاده از این ابزار در دنیا تجربه شده و امروز نشاندهنده قدرت برخی اقتصادهای پیشرفته دنیاست.

مفتاح در ادامه افزود: در کشور ما نیز بیش از یک دهه از فعالیت بورس کالای ایران در زمینه عرضه محصولات مختلف می گذرد و این بورس با پشت سر گذاشتن موانع زیادی از جمله تبعات اقتصاد دولتی و قیمت گذاری های دستوری طی سال های گذشته، توانسته توسعه قابل توجهی پیدا کند و حتی به بازوی دولت در تنظیم بازارها مبدل شود.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با تاکید بر شفافیت عرضه محصولات در بورس کالا گفت: مکانیسم حاکم بر معاملات بورس کالا طی سال های گذشته باعث شده تا رانتهایی که پیش از این در زمینه تولید، عرضه و خرید محصولات منحصر به عده ای خاص بود، طبق روال گذشته رقم نخورد و امروز روند داد و ستد کالاها برای مسئولان شفاف شده است.

تاکید کرد: جدا از تصمیم گیری دولت در خصوص دلار تک نرخی که امروز شاهد دو نرخی شدن دلار هستیم، باید قیمت کالاها را مدیریت کرد و مانع از سودجویی عدهای از فاصله قیمتی ایجاد شده از دلار رسمی و آزاد کرد. از این رو مبادله محصولات در بستر بورس کالا که برای همگان شفاف است، بهترین روش به شمار می رود.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس ادامه داد: با توجه به اینکه در حال حاضر در بازارهای مختلف دچار نوسانات شدید هستیم؛ به طور یقین استفاده از مکانیسم بورس کالا در ایجاد تعادل در بازارها و رشد شفافیت اقتصادی تاثیرگذار خواهد بود.

مرادی درباره جایگاه بورس کالا در تنظیم بازار گفت: دولت در تلاش است تا آرامش را به بازارها بازگرداند، از این رو منطقی ترین روش برای اینکه تولیدکنندگان اصلی بتوانند از دلار ۴۲۰۰ تومانی بهره مند شوند، ابزار شفاف بورس کالا است که البته این مهم یعنی ایجاد تعادل در بازارها از این طریق در حال انجام است.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس گفت: لزوم عرضه محصولات ضروری وارداتی از طریق بورس کالا به منظور ایجاد شفافیت بحثی است که از چند سال قبل مطرح شد، اما به دلیل نبود عزمی جدی در ایجاد این شفافیت، طرح عرضه کالاهای وارداتی در بورس کالا به سرانجام نرسید؛ اما با توجه به اتفاق های اخیر امروز این نیاز بیش از هر زمان دیگری احساس می شود.

منصور مرادی گفت: نبود شفافیت در روند واردات و صادرات محصولات کشور و همچنین وجود رانت یکی از اصلی ترین معضلات کنونی اقتصادی کشور محسوب می شود؛ به طوری که دلار ۴۲۰۰ تومانی به افراد و واردات کالاهایی اختصاص یافته که اگر شفافیت در این روند وجود داشت، به هیچ یک از کالاهای منتشر شده دلار دولتی اختصاص نمی یافت.

این نماینده مجلس با تاکید بر اینکه باید در روند معاملات و واردات کالاهای ضروری کشور شفافیت حداکثری وجود داشته باشد،

آل اسحاق رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران : شفافیت و تعدیل قیمت ها در بورس کالا مددکار تنظیم بازار است

معاملات کالاها در بستر بورس کالا باعث شفافیت و تعدیل قیمت ها می شود و این بازار قانونمند می تواند نقش بسزایی در تنظیم و تعیین نرخ ها داشته باشد.

یحیی آل اسحاق رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران ضمن بیان مطلب فوق درباره آسیب های احتمالی قیمت گذاری دستوری بر بازار و اقتصاد کشور اظهار داشت: اثرات کنترل قیمت بر بازارها با توجه به شرایط مختلف اقتصادی و در زمان های مختلف، متفاوت است.

وی با تاکید بر اینکه در شرایط طبیعی اقتصاد به طور حتم عرضه و تقاضا بهترین راهکار برای قیمت گذاری و تعیین نرخ واقعی کالاها است، گفت: بر همین اساس هر گونه دخالت در شرایط عادی منجر به خروج اقتصاد از مسیر صحیح می شود.

بهترین راهکارها

وی شرایط غیرعادی و بحرانی اقتصاد را نیز به عنوان گزینه ای دیگر مطرح کرد و گفت: ممکن است بازارها با احتکار کالا توسط گروهی سودجو مواجه شوند که این رفتار مانع اجرای نظام عرضه و تقاضای واقعی است و افزایش حباب گونه نرخ ها را به دنبال دارد. در این شرایط به طور حتم نهاد ناظر باید وارد عمل شود.

آل اسحاق در تشریح مثالی به زمان وقوع جنگ در کشور اشاره کرد و ادامه داد: در زمان جنگ معمولاً بیشترین حجم احتکار کالا رخ می دهد و نمی توان گفت که عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت واقعی باید باشد؛ چراکه محتکران با عدم عرضه از شرایط موجود سوءاستفاده خواهند کرد و در نتیجه مصرف کننده متضرر می شود.

وی در ادامه مثال دیگری را مورد توجه قرار داد و گفت: ممکن است کشور در یک سال با خشکسالی یا سرمازدگی و هر نوع حادثه طبیعی که منجر به کاهش تولید محصولات کشاورزی می شود، مواجه شود. در این شرایط هم باید قیمت ها توسط نهاد ناظر کنترل شود.

آل اسحاق همچنین به احتمال وجود مشکلات ارزی در کشور که زمینه ساز کاهش حجم واردات است نیز اشاره کرد و افزود: در زمان بحران های ارزی ممکن است برخی از کالاهای اساسی مثل

و یا افزایش نرخ خرید ترجیحی محصولات در شرایط مختلف می تواند به بازار کمک کرده و همچنین قیمت گذاری دستوری هم رخ ندهد. وی بر نقش بورس کالا در اجرای نظام عرضه و تقاضای واقعی تاکید کرد و گفت: معاملات کالاها در بستر بورس کالا باعث شفافیت و تعدیل قیمت ها می شود و این بازار قانونمند می تواند نقش بسزایی در تنظیم و تعیین نرخ ها داشته باشد.

منشاء ایجاد رانت

آل اسحاق گفت: بورس کالا می تواند با ایجاد بازارهایی نظام مند و بر پایه قوانین نظارتی برای اقتصاد کشور بسیار مفید باشد، اما نظارت دقیق و منظم نهاد ناظر برای جلوگیری از دخالت های خلاف عرف قانون بسیار مهم است.

رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران به ارتباط منشاء فساد و رانت با قیمت گذاری دستوری اشاره کرد و گفت: بحث رانت یک زنجیره است که از رانت ساز، رانت خوار و فضای رانتی تشکیل می شود.

وی در ادامه بیان کرد: اگر قرار باشد در کشور با رانت خواری مبارزه شود، باید حلقه ای که باعث ایجاد رانت در کشور می شود را شناسایی و حذف کرد. با حذف فضای رانتی، دو حلقه دیگر که رانت ساز و رانت خوار هستند نیز از گردونه خارج می شوند.

دارو محدودیت های وارداتی داشته باشند که نهاد ناظر با ورود به بازار، مانع واسطه گری و افزایش قیمت غیر عادی این قبیل کالاها می شود. وی با اشاره به اینکه برای بررسی اثرات قیمت گذاری در بازارها باید شرایط روز را در نظر گرفت، تصریح کرد: البته در زمان های بحران می توان راهکارهای دیگری به جز کنترل و تعیین قیمت دستوری را اجرا کرد که یکی از آنها بررسی روند عرضه و تقاضا و تزریق کالا به بازار است. به این ترتیب طرف عرضه تقویت می شود و افزایش قیمت کاذب رخ نخواهد داد.

نقش مهم بورس کالا

رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران افزود: مناسب ترین روش برای تنظیم بازار، قیمت گذاری از طریق عرضه و تقاضا است. اما در صورتی که این راه حل با موفقیت همراه نشد و دولت مجبور به دخالت در بازار بود، بهتر است ضمن حفظ قانون در عرضه و تقاضا، در شرایط بحرانی مسائل مهم را از طریق قوه قهریه و نظارت مستقیم پیگیری کند. وی همچنین سیاست های تشویقی همچون پرداخت یارانه تولید را از دیگر راهکارهایی دانست که در شرایط بحرانی می توان اجرا کرد و گفت: اعمال سیاست های تشویقی مثل پرداخت یارانه به بنگاه های تولیدی و تعیین تخفیف های قیمتی

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس مطرح کرد:

پیروی از اقتصاد بازار با مکانیسم بورس کالا

شاهد هجوم واسطه ها در لباس تولیدکننده نخواهیم بود، از این رو تقاضای خرید مواد اولیه فروکش می کند.

حمیدرضا فولادگر عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در این خصوص گفت: بورس کالا به شفاف سازی و رقابت پذیری بازارها کمک می کند؛ در نتیجه باید اجازه پیشرفت به مکانیسم بورس کالا را بدهیم.

فولادگر با اشاره به اینکه جز در موارد خیلی خاص نباید نرخ گذاری روی محصولات انجام شود، تاکید کرد: شاید در موارد خاصی روی یک محصول خاص به دلیل شرایط بازار دولت تصمیم به قیمت گذاری بگیرد، اما در خصوص عموم کالاها این روند اتفاق نمی افتد؛ چراکه دولتی شدن بازارها نتیجه مثبتی برای اقتصاد به همراه ندارد.

این نماینده مجلس با تاکید بر اینکه باید به بورس کالا اجازه توسعه دهیم، بیان کرد: مکانیسم بورس کالا به شفاف سازی و جذب سرمایه کمک می کند؛ از این رو در جریان عرضه و معامله محصولات مختلف در این بورس نباید محدودیت ایجاد کرد؛ چراکه عرضه مواد در این بورس به افزایش رقابت پذیری بازارها کمک می کند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه نمی توانیم منکر برخی استثناها در تصمیم گیری های دولت در زمینه نرخ گذاری شویم، تصریح کرد: به دلیل آنکه این تصمیم گیری ها در شرایط خاص اتخاذ می شود، دولت باید با همفکری مجلس اقدام به تصمیم گیری کند تا نتایج موثرتری در این حوزه اتخاذ شود.

رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ مجلس با اشاره به اینکه ورود دولت به نرخ گذاری به نفع اقتصاد نیست، بیان کرد: ورود دولت به نرخ گذاری همواره با پیدایش رانت و امضاهای طلایی همراه است؛ بنابراین دولت باید در تنظیم بازارها تمام تلاش خود را برای پیروی از قواعد اقتصاد بازار به کار گیرد که استفاده از ظرفیت بورس کالا در این زمینه راهگشا خواهد بود.

از این رو اقتصاددانان بر لزوم تمرکز عرضه مواد اولیه و محصولات استراتژیک در بستر شفاف بورس کالا البته با قواعد بورس اما با نظارت دقیق نهادهای نظارتی تاکید دارند. به طوریکه اگر قیمت ها واقعی شود، دیگر

فولادگر معتقد است: دولت باید در تنظیم بازارها تمام تلاش خود را برای پیروی از قواعد اقتصاد بازار به کار گیرد که استفاده از ظرفیت بورس کالا در این زمینه راهگشا خواهد بود.

بورس های کالایی در دنیا به منظور فراهم کردن امکانی جدید و حذف محدودیت های بازارهای سنتی پدید آمده اند. در کشور ما نیز به دلیل نارسایی های مبادلات سنتی و عرفی، بازار متشکل و نظاممند بورس کالا ایجاد شد و شفافیتی که این بورس طی سال های اخیر برای مبادلات محصولات مختلف به خصوص فلزات و پتروشیمی به همراه داشته، غیر قابل انکار است.

در این میان به دلیل ایجاد التهاب در بازار کالا که از نوسانات ارزی و انتظارات تورمی به وجود آمده حاصل شده، تصمیماتی در خصوص محدود شدن وظایف اصلی بورس کالا در راستای کشف واقعی قیمت ها در تقابل عرضه و تقاضا گرفته شده که به اعتقاد کارشناسان این رویکرد نه تنها منطقی نیست؛ بلکه عواقب سنگینی برای اقتصاد به همراه دارد؛ همانند پایین نگه داشتن دستوری قیمت ارز طی سال های اخیر و آزاد شدن فنر رشد نرخ ارز که نتیجه ای جز آشفتگی بازارها به همراه نداشت.

بورس های کالایی در

دنیا به منظور فراهم کردن

امکانی جدید و حذف

محدودیت های بازارهای

سنتی پدید آمده اند. در

کشور ما نیز به دلیل

نارسایی های مبادلات سنتی

و عرفی، بازار متشکل و

نظاممند بورس کالا ایجاد شد

و شفافیتی که این بورس

طی سال های اخیر برای

مبادلات محصولات مختلف

به خصوص فلزات و

پتروشیمی به همراه

داشته، غیر قابل انکار

است

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک بورس کالای ایران:

رانت زدایی از مهمترین ویژگی های بورس کالا

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک شرکت بورس کالای ایران در تشریح نحوه انجام معاملات در این بورس، یکی از مهمترین ویژگی های این بازار را رانت زدایی عنوان کرد. جواد فلاح رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک شرکت بورس کالای ایران در کارگاه آموزشی آشنایی با نحوه انجام معاملات در بورس کالای ایران گفت: اولین مشکلی که در بازار کالای ایران وجود داشت، فقدان بازار شفاف برای کسب قیمت های عادلانه بر اساس تعادل میان عرضه و تقاضا در کشور بود. وی افزود: اوایل پیروزی انقلاب اسلامی نظام بازار جایگاه چندانی نداشت و سپس اصل ۴۴ قانون اساسی را تنظیم کردند. بر اساس این قانون بسیاری از صنایع خصوصی شدند و کنترل قیمت ها برعهده دولت بود که در این سیستم قیمت گذاری بازار به عنوان یک نهاد شکل گرفته و از مزایایی که می توانست در اقتصاد داشته باشد، محروم بودیم.

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک با اشاره به برنامه اول توسعه اظهار داشت: در این برنامه و با روی کار آمدن دولت هاشمی رفسنجانی، جهت گیری و دیدگاه اقتصادی تغییر کرد. وی تصریح کرد: مسئله دیگری که در سیستم کالایی کشور وجود داشت، عدم وجود یک سیستم ناظر در سیستم خارج از بورس بود. هنگامی که کالایی خریداری می شد و به علت همین عدم نظارت اگر هر کدام از خریدار یا فروشنده به تعهدات خود عمل نمی کرد، حقوق طرفین از بین می رفت.

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک افزود: بورس به عنوان یک نهاد واسطه در معاملات، با مکانیزم هایی تعهدات طرفین معامله را تضمین می کند. فلاح به مشکل دیگری که در بازار سنتی وجود داشت، اشاره کرد و گفت: مسئله بعدی در این بازار، فقدان ابزارهای مناسب لیست ناشی از نوسان قیمت ها بود. وی در ادامه تصریح کرد: در سیستم نظام بازار نوسان قیمت جزء جدا نشدنی از این بازار است و اگر هر کدام از اجزای عرضه و تقاضا تغییر کند، شاهد تغییر قیمت خواهیم بود و همچنین قیمت تعادلی نیز تغییر پیدا می کند.

وی افزود: متغیرهای زیادی که باعث تغییر قیمت می شوند، مصرف کننده یا تولید کننده را با ریسکی تحت عنوان ریسک تغییرات قیمت روبرو می کند. فلاح با اشاره به بورس های کالایی اظهار داشت: بورس های کالایی با ایجاد ابزارهایی که در اختیار

مصرف کننده و تولید کننده برای مدیریت نوسانات قیمت قرار می دهند، مشکلات حاصل از این نوسانات را از بین می برند. وی تصریح کرد: بر اساس بند «ج» ماده ۹۵ قانون برنامه سوم توسعه اولین بار شورای عالی بورس مکلف شد که در کشور بورس کالایی راه اندازی کند، اما این بند اجرایی نشد.

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک با بیان اینکه اولین بورس کالایی در کشور در شهریورماه سال ۸۲ راه اندازی شد، تاکید کرد: این بورس تحت عنوان سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران و در سال ۸۳ دومین بورس کالایی با نام کارگزاران بورس کالاهای کشاورزی تأسیس شد. فلاح با اشاره به تغییر قانون بازار اوراق بهادار در سال ۸۴ تصریح کرد: نتایج این تغییرات، ادغام دو بورس ذکر شده و تشکیل یک شرکت تحت عنوان بورس کالایی ایران در مهرماه سال ۸۶ شد. وی در ادامه افزود: شرکت بورس کالای ایران مسئولیت بورس های کالایی کشور را برعهده دارد؛ همچنین سال گذشته یک بورس کالایی دیگر تحت عنوان بورس انرژی نیز تأسیس شد.

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک با اشاره به کارکردهای بالقوه و بالفعل بورس کالای ایران گفت: این کارکردها شامل کشف قیمت های شفاف و منصفانه از طریق ساز و کار حراج، استانداردسازی کالاها برای عرضه در بورس، تضمین تعهدات طرفین معاملاتی از طریق ساز و کار اتاق پایاپای و ارائه اطلاعات شفاف و آتی به فعالان و ذینفعان بازار کالا است.

فلاح با بیان اینکه قیمت تمام کالاهای معامله شده و اطلاعات در سایت بورس کالای ایران وجود دارد، گفت: در این بورس ابزارهای مناسب برای تأمین مالی فعالیت های اقتصادی مانند قراردادهای سلف، سلف موازی استاندارد و همچنین ابزار مناسب به نهادهای حاکمیتی برای تأثیرگذاری بر ساز و کار بازار پایاپای مختلف ارائه می شود. وی در ادامه افزود: یکی از مهمترین مسائل، رانت زدایی از بازارهای کالایی است.

رئیس اداره مطالعات و سنجش ریسک به نحوه انجام معاملات در بازار معاملات کالاهای فیزیکی اشاره کرد و گفت: در این بازار سه تابلو با عناوین تابلوی محصولات صنعتی - معدنی، تابلوی محصولات کشاورزی و تابلوی محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی وجود دارد که معامله در این سه گروه کالایی در قالب قراردادهای نقد، سلف و نسبه انجام می شود. فلاح به فرآیندهای قبل از انجام معاملات در بازار کالای فیزیکی اشاره کرد و اظهار داشت: این فرآیندها شامل پذیرش کالاها و عرضه کنندگان و دریافت مضامین لازم از عرضه کننده، پذیرش خریداران و دریافت پیش پرداخت خرید از وی، ارسال اعلامیه عرضه توسط عرضه کننده و کارگزاری وی و انتشار آن توسط بورس در سایت بورس کالای ایران است. وی در پایان افزود: فرآیندهای حین انجام معاملات در بازار کالای فیزیکی، برگ مشخصات عرضه در تابلوی معاملات، ارسال سفارشات خرید توسط کارگزاران خرید و انجام معامله در قالب فرآیند طرح است.

عضو هیأت مدیره سندیکای صنعت برق ایران مطرح کرد:

شفافیت معاملات با الزام خریداران مس کاتد به عرضه مفتول در بورس کالا

سمت تقاضای تولیدکنندگان مس مفتول نظارت بیشتری صورت گرفته و متقاضیان را پالایش کرد.

کلاهی پیشنهاد کرد: در روند پایش متقاضیان به جای فیلترهای سخت و وقت گیر مثل بررسی فیش حقوقی کارکنان یک کارخانه، وضعیت بیمه و قبض برق می توان با بررسی مالیات بر ارزش افزوده با سرعت بیشتری متقاضیان واقعی را از متقاضیان کاذب شناسایی کرد. وی افزود: دومین فیلتری که می تواند مورد استفاده قرار گیرد، بررسی خریدهای سنواتی و میزان مصرف سال های گذشته آنهاست تا با این اقدامات شرایط فعلی در بازار مس پایدار نباشد.

این عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران بررسی مدارک مربوط به مناقصات و قراردادهای جدید کارخانه هایی که اخیرا فعال شده و قراردادهای بزرگ برای تولید محصول منعقد کرده و به خرید مواد اولیه از بورس نیازمند هستند را به عنوان دیگر فیلتر قابل اجرا عنوان کرد و گفت: اخیرا برای شناسایی تقاضاهای کاذب جلسات متعددی با بورس کالا برگزار شده که با اجرایی شدن آنها در کنار الزام خریداران مس کاتد به فروش مس مفتول در بورس کالا، می توان شاهد ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا بوده و آرامش را در بازار برقرار کرد.

کلاهی در پایان گفت: نکته حائز اهمیت در خصوص پالایش متقاضیان خرید کالا از بورس این است که تنها با ارائه پروانه بهره برداری نمی توان به افراد مواد اولیه فروخت؛ چراکه بسیاری از این واحدها فعال نبوده و تولیدی ندارند. در این خصوص تنها به کمک بررسی صورت وضعیت مالیات بر ارزش افزوده واحدهای تولیدی می توان نسبت به واقعی بودن تقاضای آنها اطمینان حاصل کرد.

بیشتری ایجاد کرده و مانع از تقاضاهای کاذب می شود.

عضو هیأت مدیره سندیکای صنعت برق ایران با تاکید بر اینکه باید پایش متقاضیان با قدرت پیش رود تا شاهد فیلتر شدن طرف تقاضای مواد اولیه باشیم، گفت: بورس کالا در حالی این اقدام مثبت را در راستای افزایش شفافیت انجام داده که نکته اصلی در روند معاملات این است که باید در

عضو هیأت مدیره سندیکای صنعت برق ایران گفت: عرضه مفتول در بورس کالا از سوی خریداران مس کاتد موثر خواهد بود و باعث می شود در روند معاملات و میزان تقاضای این کالا شفافیت بیشتری ایجاد شده و مانع از تقاضاهای کاذب شود.

بورس کالای ایران در ادامه روند پالایش متقاضیان مواد اولیه و لزوم ورود مواد به چرخه تولید اعلام کرد که از این پس خریداران مس کاتد موظف هستند مفتول تولیدی خود را در بورس کالا عرضه کنند. در همین راستا علیرضا کلاهی عضو هیأت مدیره سندیکای صنعت برق ایران از این اقدام در راستای ایجاد شفافیت و حذف تقاضای کاذب حمایت کرد و گفت: عرضه مفتول در بورس کالا از سوی خریداران مس کاتد مادامی که به دلیل نرخ ارز محاسباتی در قیمت های پایه، بین قیمت کالاها در بورس با بازار آزاد تفاوت وجود دارد، موثر خواهد بود و در روند معاملات و میزان تقاضای مس کاتد شفافیت

برای شناسایی

تقاضاهای کاذب جلسات

متعددی با بورس کالا برگزار

شده که با اجرایی شدن آنها

در کنار الزام خریداران

مس کاتد به فروش مس

مفتول در بورس کالا، می

توان شاهد ایجاد تعادل بین

عرضه و تقاضا بوده و

آرامش را در بازار

برقرار کرد

احمد پورفلاح تاکید کرد:

لزوم «کشف» به جای «تعیین» قیمت کالاها

بورس کالا ساز و کار شفاف و مناسبی برای کشف واقعی قیمت ها دارد؛ به طوریکه برای حمایت از تولیدکننده و مصرف کننده به جای رویکرد دستوری و قیمت گذاری دولتی باید از کارکردهای این بورس و مکانیسم بازار بهره برد.

احمد پورفلاح مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی ایران به اثرات قیمت گذاری دستوری بر اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت: هر پدیده ای که به حالت دستوری باشد، دارای یکسری مفاسد است که در کوتاه و میان مدت ظاهر و تاثیر دیگر کنترل ها را از بین خواهد برد.

وی با بیان اینکه امروز دنیا به این نتیجه رسیده که اقتصاد دستوری و نیز تعیین تکلیف برای فعالیت ها کاملاً مردود شده است، افزود: در حال حاضر دنیا به دنبال اقتصاد بازار است که این امر باعث ایجاد تداوم بخشی به فعالیت سالم از طریق عرضه و تقاضا می شود.

جلوگیری از رانت

پورفلاح اظهارداشت: اگر دولت هزینه ای که برای کنترل دستورات خود پرداخت می کند را به سمت مقوله مصرف درست هدایت کند؛ به طور حتم قیمت های بسیار مناسب تری از قیمت های دستوری در اختیار مصرف کنندگان قرار می گیرد.

مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: طی دهه های اخیر به کرات در ایران تجربه کردیم که هر کجا کنترل حاکم بوده و به صورت آمرانه با یک پدیده به خصوص اقتصادی برخورد شده است؛ با جواب مثبتی همراه نشده ایم.

وی افزود: از این نکته نباید غافل ماند که در شرایط خاص برخی از محدودیت ها ایجاد می کند که یکسری از کنترل ها و نظارت ها در کشور وجود داشته باشد. اما بحث دستوری در پدیده قیمتی بخش اقتصادی، صنعتی و کشاورزی مشاهده شده که منجر به نتیجه قابل قبولی نشده است؛ مگر آنکه دولت آنقدر توانمند باشد تا بتواند کم و کاستی های دستوری که برای عرضه یک کالا با قیمت ثابت می دهد را جبران کند. همچنین دولت از نظر اقتصادی باید آنقدر قدرت داشته باشد که اجازه ندهد امر و نهی دستوری موجب ایجاد رانت و یا فشار از دیگر قسمت ها به بخش مصرف کننده شود که این شرایط در اقتصاد ما مهیا نیست.

منسوخ شدن سیاست های دستوری

پورفلاح با تاکید بر اینکه به طور کلی در دنیا بحث قیمت گذاری به صورت دستوری هیچگاه نتیجه مثبتی به همراه نداشته است و همیشه یک قانون کارشناسانه با استفاده از دیدگاه مصرف کنندگان تبیین و آن قانون اعمال می شود، گفت: اگر قرار باشد هر روز به دلایل

شده بفروشد. به طور منطقی زمانی که فعالیت اقتصادی سودآور نباشد، نهایتاً از وادی اصلی خارج می شود و به کم فروشی و کاهش کیفیت روی می آورد که ضرر آن برای کشور کمتر از گران فروشی نیست.

مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی ایران افزود: دیگر کشورهای توسعه یافته مقوله ای با عنوان تعیین قیمت گذاری ندارند، اما ممکن است در برخی پدیده ها حداقل ها را در نظر بگیرند و باقی قیمت گذاری ها به عرضه و تقاضا سپرده شود. وی گفت: قیمت گذاری و سیاست اقتصاد دستوری از بالا به پایین مردود است و در دنیا جواب داده نشده، ما هم در این زمینه هزینه های زیادی کرده ایم.

جایگاه بورس در شفافیت معاملات

پورفلاح در ادامه استفاده از ساز و کار بورس کالا را مورد توجه قرار داد و گفت: بورس کالا ساز و کار شفاف و مناسبی برای کشف واقعی قیمت ها دارد؛ به طوریکه برای حمایت از تولیدکننده و مصرف کننده به جای رویکرد دستوری و قیمت گذاری دولتی باید از کارکردهای این بورس و مکانیسم بازار بهره برد.

مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی ایران در پایان گفت: به جای قیمت گذاری دستوری و هزینه کرد جهت تحقق این اجبار برای تولیدکنندگان، می توان بیش از گذشته از کارکرد بورس کالا برای شکل گیری معاملات شفاف و قابل رصد و بر اساس واقعیت های اقتصاد استفاده کرد تا شاهد شکل گیری رانت و سوء استفاده ناشی از قیمت گذاری دستوری نباشیم و سرمایه گذاران و تولیدکنندگان بالادستی و پایین دستی نیز با روالی منطقی به فعالیت خود ادامه دهند.

مختلف قوانین تغییر کند، راه به جایی نخواهیم برد و مشکلات روز به روز بیشتر می شود.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا خاطرنشان کرد: قیمت گذاری دستوری در اقتصاد کشور یک سم است و مضرات بسیار زیادی مانند فرار از قانون را با خود به همراه دارد. به گفته وی آموزش بی قانونی یکی از پدیده های ناهنجار اجتماعی است که می تواند به سایر فعالیت ها تسری پیدا کند و علاوه بر ایجاد رانت، هزینه نظارت به صورت کنترلی را برای دولت بسیار افزایش خواهد داد. وی گفت: در صورتی که نظارت شدید در چارچوب قانون نباشد و به حالت دستوری باشد، عملاً فرارکنندگان از این دستور گاهی موجب ایجاد فساد و یکسری رانت و فعالیت غیرمولد اقتصادی در کشور می شوند که هزینه آن در کوتاه مدت از نظر اجتماعی و فرهنگی برای دولت بسیار بیشتر از سودی است که به صورت موقت می توانستند به دست آورند؛ بنابراین باید ضمن فرهنگ سازی اجازه دهیم تا مصرف کننده خود تصمیم گیری کند.

وی با تاکید بر تاثیر قیمت گذاری دستوری بر پیکره تولید کشور گفت: مسلماً اگر قرار باشد هزاران کالا مورد آنالیز قیمتی قرار گیرند و قیمت به صورت دستوری برای آنها تعیین شود، پدیده های اقتصادی به دلیل شناور بودن دچار تحول می شوند.

آسیب های قیمت گذاری

پورفلاح اظهار داشت: تا نخواهیم تغییرات ایجاد شده در بخش مواد اولیه، هزینه سربار، تجهیزات و دستمزد ایجاد شده را بر محصولات اعمال کنیم؛ تولیدکننده مجبور می شود کالا را با قیمت پایین تر از نرخ تمام

عضو شورای عالی بورس عنوان کرد:

قیمت گذاری دستوری به جای کاهش تورم و کنترل قیمت، رانت را افزایش می دهد

شاهد شفافیت و واقعی شدن روند معاملات هستیم.

حقیقی مهمانداری تاکید کرد: همچنین طی سال های اخیر با اطلاع فعالان اقتصادی و مسئولان کشور نسبت به مزایا و کارکردهای مثبت بورس کالا؛ شاهد استفاده از این بستر در جریان تنظیم بازارها هستیم؛ به طوریکه همه بر لزوم تمرکز معاملات کالاها و عرضه محصولات جدید در بورس کالا تاکید دارند.

رانت تنها حاصل قیمت گذاری دستوری

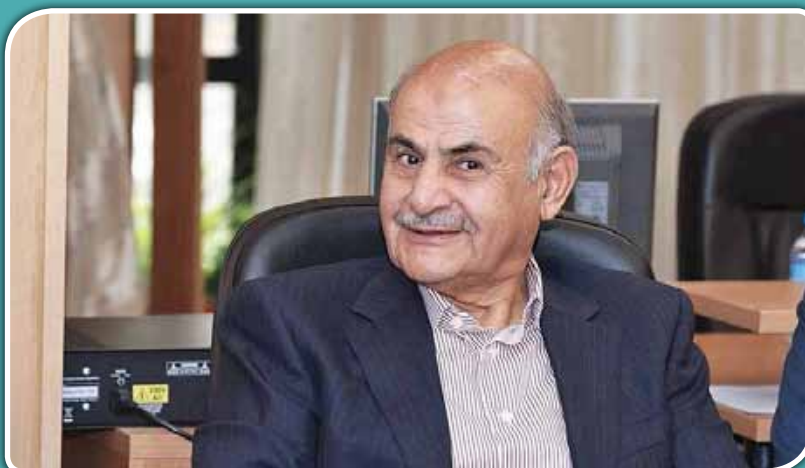
وی در ادامه به تبعات قیمت گذاری دستوری اشاره کرد و گفت: قیمت گذاری دستوری برای کاهش التهاب بازارها نه تنها مثبت نیست؛ بلکه بازگشت به عقب و قیمت گذاری به شیوه کوپنی است. این اتفاق بدون شک به ایجاد رانت بزرگ در اقتصاد کشور آن هم برای یک عده خاصی منجر خواهد شد.

حقیقی مهمانداری خاطرنشان کرد: با وجود آنکه بهانه برخی افراد سوداگر برای تحقق این موضوع کنترل تورم و جلوگیری از افزایش نرخ ها است؛ اما برعکس این رویکرد به ثبات قیمت ها و کنترل تورم منجر نمی شود؛ بلکه طبق خواسته آنها سهمیه بندی به صورت دستی و با مکانیسم مداخله ای صورت می پذیرد و فساد به طور گسترده تری ایجاد می شود.

نعمت شفافیت بورس کالا

وی با بیان اینکه تنظیم مناسب بازارها و جلوگیری از فساد تنها از طریق شفافیت میسر می شود، افزود: براساس مکانیسم حاکم بر معاملات بورس کالا، به راحتی می توان نظارت های لازم را اعمال کرد و این نعمت شفافیت را در مبادلات صنایع ایجاد کرد.

این پیشکسوت بازار سرمایه عنوان داشت: تنها دلال ها و رانت خوارها از قیمت گذاری دستوری در اقتصاد کشور سود خواهند برد و بخش واقعی تولید از فعالیت و توسعه باز خواهد ماند.

عضو شورای عالی بورس طی گفتگویی اظهارداشت: شفاف بودن معاملات در بورس کالا همواره مورد توجه همه فعالان صنایع تولیدی کشور قرار داشته است؛ این در حالی است که معامله محصولات مختلف پیش از راه اندازی بورس کالا مشکلات عدیده ای را در حوزه قیمت، شفافیت و وجود رانت به وجود آورده بود که امروز با قرار گرفتن محصولات در مکانیسم عرضه و تقاضا

تثبیت دستوری قیمت ها که در کشور ما سابقه طولانی دارد، همواره با نتایج تلخی برای صنایع همراه بوده است. این دست اقدامات که با شعار حمایت از صنایع پایین دستی انجام می گیرد، اغلب به اشاعه فساد، قاچاق و رانت منجر می شود و حتی در بلندمدت زمینه تضعیف هرچه بیشتر صنایع پایین دستی کشور را نیز به دنبال داشته است. با وجود چنین تجربه ای همچنان گاهی تحت تاثیر برخی جوسازی ها صحبت از قیمت گذاری دستوری برخی محصولات دوباره به میان می آید.

این موارد در شرایطی مطرح می شود که شفافیت معاملاتی و قیمت گذاری بر اساس نظام عرضه و تقاضا؛ همواره یکی از مهمترین کارکردهای بورس های کالایی محسوب می شود و عرضه کالاها و مختلف در این بازارهای شفاف می تواند مانع از بروز رانت شده و سلامت اقتصادی را به همراه داشته باشد.

واقعی شدن معاملات با استفاده

از بورس کالا

در همین رابطه مصطفی حقیقی مهمانداری

قیمت گذاری دستوری

برای کاهش التهاب بازارها

نه تنها مثبت نیست؛ بلکه

بازگشت به عقب و قیمت

گذاری به شیوه کوپنی

است. این اتفاق بدون

شک به ایجاد رانت بزرگ

در اقتصاد کشور آن هم

برای یک عده خاصی منجر

خواهد شد

معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل ایمیدرو:

حمایت از بورس کالا جزو سیاست‌های دولت است

نهادهای بالادست باید جسارت بیشتری به مدیران بورس کالا بدهند تا بتوانند نقش خود را در اقتصاد کشور به خوبی ایفا کنند

رئیس هیات عامل ایمیدرو و معاون وزیر صمت با بیان اینکه بورس کالا بستری شفاف برای عرضه محصولات فولادی و پتروشیمی هاست؛ مخالفان این بازار را رانت خوارانی دانست که منفعت آنها از این طریق تامین نمی شود.

دکتر مهدی کرباسیان گفت: بورس دارای مخالفانی است که از شفاف سازی مبادلات کالاها آسیب می بینند و دیگر رانتهای آنها وجود ندارد؛ از همین رو حمایت از بازار سرمایه و بورس کالا جزو سیاست های دولت است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد: مزیت های بورس کالا به عنوان بستری شفاف برای مبادلات کالاها باعث شده تا عرضه انواع محصولات از جمله فولاد و پتروشیمی ها در این بازار به نفع تولیدکننده و مصرف کننده واقعی باشد و اگر رضایتی از بورس کالا وجود ندارد، به نارضایتی عدهای رانت خوار برمی گردد.

دکتر کرباسیان به سابقه عرضه فولاد در بورس کالا و نقش آن در حذف رانت و افزایش شفافیت معاملات این صنعت اشاره کرد و گفت: محصولات فولادی از سال ۸۲ در بورس کالای ایران عرضه شد. بحث بورس کالا و به طور کلی فعالیت همه بورس ها یکی از محورهای اساسی است که می تواند در شفاف سازی، سلامت اقتصادی کشور و جلوگیری از رانت و فساد در کشور نقش مهمی ایفا کند.

دکتر کرباسیان عنوان کرد: بنده افتخار می کنم که شخصا در راه اندازی بورس کالای ایران حضور داشته و پس از آن طی سال هایی که در سمت معاونت وزیر امور اقتصادی و دارایی حضور داشتم، برای عرضه کالاهای مختلف در این بورس تلاش کردم.

دکتر کرباسیان با بیان اینکه حمایت از بازار سرمایه به ویژه بورس کالا جزو سیاست های دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی است، گفت: بورس کالای ایران به عنوان بازاری هدفمند، نقش مهمی در توسعه و رونق بخشی به صنایع مختلف ایفا کرده و می کند؛ بنابراین ما نیز در جایگاه خود در راستای این سیاست ها

کرد: بورس کالا جایگاه مهمی در اقتصاد کشور پیدا کرده و قصد داریم به منظور ایجاد شفافیت؛ محصولات جدیدی را در بورس عرضه کنیم. دکتر کرباسیان افزود: گسترش بورس کالا طی سال های اخیر و عرضه کالاهای مختلف از طریق آن نشان می دهد که بورس کالا می خواهد به بازاری بزرگ تر و حتی بین المللی تبدیل شود؛ بنابراین باید به این بازار بها داد و دستش را برای حرکت در مسیر قواعد اقتصاد آزاد و مکانیسم بازار باز گذاشت. از این رو نهادهای بالادست باید جسارت بیشتری به مدیران بورس کالا بدهند تا بتوانند نقش خود را در اقتصاد کشور به خوبی ایفا کنند.

وی گفت: اگر می خواهیم از فساد و رانت خارج شویم، باید شفاف سازی کنیم. در کشورهای پیشرفته مقررات را ساده می کنند که همین موضوع موجب می شود رانتهای وجود نداشته باشد، اما در کشور ما به دلیل مقررات پیچیده، رانت هم بیشتر است. در حقیقت به هر میزان که شفافیت و سلامت اقتصادی افزایش یابد؛ به همان میزان هم آرامش و ثبات اقتصادی رشد و فساد کاهش می یابد و زمینه جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی بیشتر فراهم می شود.

به همکاری نزدیک در حوزه معدن و صنایع معدنی به ویژه در حوزه فولاد و مس با بورس کالا ادامه می دهیم تا به رونق بخشی این صنایع کمک کنیم.

وی تصریح کرد: حمایت از تولید در فضای غیر شفاف امکانپذیر نیست و از طریق بورس کالا می توان توازن میان عرضه و تقاضا و حمایت از تولید را مهیا کرد. بر همین اساس در ابتدای راه اندازی بورس کالا؛ وزارت صنعت و معدن مجری طرح بود و در ادامه با حمایت کامل مجموعه دولت و وزارتخانه های اقتصاد و صنعت، معدن و تجارت تابلویی شفاف در مقابل همگان قرار گرفت.

دکتر کرباسیان گفت: به طور طبیعی نمی توان بر خلاف اوضاع اقتصادی کشور، انتظارات غیرمنطقی از روند معاملات بورس کالا داشته باشیم؛ چراکه این بورس آینه بخش واقعی اقتصاد است. همچنین بورس کالا به سیاست های ارزی و ریالی کشور، مبادلات مالی، مقررات واردات و صادرات و غیره مرتبط است که با این وجود عملکرد بورس کالا در راستای تنظیم بازارها و ایجاد سلامت در اقتصاد کشور مطلوب بوده است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه تاکید

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران:

التهابات بازار با واقعی شدن قیمت کالاها فروکش می کند

نیز از ارز حاصل از صادرات بخش خصوصی، پتروشیمی، فولاد و معدن و با نرخ توافقی بین صادرکنندگان و واردکنندگان تامین شود.

وی با بیان اینکه با وجود نگاه ملی بخش خصوصی و آمادگی که در خصوص تامین ارز مورد نیاز بخش واردات وجود داشت، گفت: با این وجود دولت و بانک مرکزی مسیر خود را پیش گرفتند و بر قیمت گذاری دستوری تاکید کردند. امروز نیز می بینیم که بسیاری از افراد قادر به استفاده از سامانه نیما نیستند و میزان ارز موجود در سامانه نیما قادر به تامین نیاز تمام متقاضیان نیست.

وی در ادامه افزود: این اقدامات به نفع هیچکس نیست؛ در نتیجه دولت باید اجازه دهد به استثنای ارز مورد نیاز برای کالاهای اساسی و دارو؛ ارز مربوط به سایر بخش ها در بازار شناور مورد مبادله قرار بگیرد که این اقدام راه حل خروج از مشکلات ایجاد شده است. وی گفت: دولت با قیمت گذاری دستوری در بازار تقاضای کاذب ایجاد کرد. به صورتی که اگر کسی دلار خریداری می کند، نیاز به آن ارز ندارد؛ بلکه برای حفظ ارزش پول خود دست به چنین اقداماتی می زند. این اقدام ضربه بزرگی به اقتصاد کشور وارد می کند؛ به همین دلیل دولت باید قیمت گذاری را متوقف کند.

قدیرقیافه در ادامه به احتساب قیمت محصولات در بورس کالا بر مبنای دلار رسمی اشاره کرد و گفت: این دیدگاه کارشناسی نیست و باید قیمت ها در بورس کالا بر مبنای عرضه و تقاضا کشف شود. بورس کالا بازار مدرن و شفاف و بهترین روش برای عرضه کالاهای مورد نیاز بخش صنعت و معدن است؛ از این رو اجبار عرضه کنندگان به فروش محصولات خود ارزان تر از قیمت های واقعی، باعث ایجاد التهاب و واسطه گری صنایع پایین دست به جای تولید می شود.

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران در پایان تاکید کرد: قیمت گذاری دستوری به نفع اقتصاد کشور نیست و دولت نباید برای پیاده سازی اهداف خود، به افرادی خاص فرصت استفاده از رانت های بزرگ را بدهد. از این رو در حوزه بازار کالا استفاده از ظرفیت بورس کالا می تواند التهاب ایجاد شده ناشی از قیمت های دستوری را برطرف کند.

با دستوری شدن قیمت ها و اجبار برای ارزان فروشی کالاها بر مبنای دلار رسمی، شاهد سوء استفاده عده ای غیر تولیدکننده محدود و ایجاد دور باطل گذشته و بازآفرینی امضاهای طلایی هستیم. این عضو اتاق بازرگانی ایران افزود: دولت تنها باید برای کالاهای اساسی و دارو ارز مبادلاتی یا دارای یارانه اختصاص دهد و ارز مورد نیاز سایر بخش ها

دولت با قیمت گذاری دستوری در بازار تقاضای کاذب ایجاد کرد؛ به همین دلیل دولت باید قیمت گذاری را متوقف کند.

قدیرقیافه عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران ضمن بیان مطلب فوق در خصوص قیمت گذاری دستوری کالاها گفت: از زمان آغاز قیمت گذاری دستوری برای دلار تمامی فعالان بخش خصوصی مخالفت خود را با این شیوه اعلام کردند؛ چراکه اعتقاد داشتند این نرخ نمی تواند برای مدت زمان طولانی ادامه داشته باشد.

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اینکه پیش بینی می شد یکسان سازی نرخ ارز به شیوه انجام شده ایجاد کننده فساد باشد، اظهار کرد: تمامی افراد شاهد بودند به چه کالاهایی ارز دولتی اختصاص داده و چه میزان ارز از کشور خارج شده است؛ این در حالی بود که هیچ منفعتی برای کشور به دست نیامد.

وی ادامه داد: با سیاست قیمت گذاری که در تمام بخش ها اجرا شد، فرصت بسیاری برای فساد به وجود آمد. در همین راستا برخی از واحدها برای تامین ارز مورد نیاز خود برای مواد اولیه، ارز نیمایی درخواست کردند و از همین مسیر رانت گسترده ای به افراد داده شد.

به اعتقاد عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران

با سیاست قیمت گذاری که در تمام بخش ها اجرا شد، فرصت بسیاری برای فساد به وجود آمد. در همین راستا برخی از واحدها برای تامین ارز مورد نیاز خود برای مواد اولیه، ارز نیمایی درخواست کردند و از همین مسیر رانت گسترده ای به افراد داده شد

مدیرعامل فولاد امیرکبیر کاشان:

شفافیت و ویژگی اصلی بورس کالا است

مدیرعامل فولاد امیرکبیر کاشان گفت: اصول علمی قیمت‌گذاری در دنیای اقتصاد، تابع عرضه و تقاضا است. هر جا دستور آمد، رانت به وجود می‌آید بنابراین باید اجازه بدهند تولید انجام شود بازار هم قیمت‌گذاری کند. مشروح گفت‌وگوبا عزیز قنوازی مدیرعامل فولاد امیرکبیر کاشان را در ادامه با هم می‌خوانیم:

❖ در شرایط فعلی وضعیت تولید، صادرات و فروش مجموعه شما به چه صورت است؟

تا مرداد ماه امسال نسبت به سال قبل ۱۲ درصد رشد تولید داشتیم. صادرات در این چهار ماه به اندازه کل صادرات پارسال بوده. صادرات پارسال ۱۰ درصد تولیدمان بود که امسال برنامه برای ۲۰ درصد تولید است. البته بعد از تامین نیاز داخل. الان با توجه به این تقاضای داخلی کاهش داشته استراتژی ما این است که ۵۰ درصد تولیدات را صادر کنیم.

❖ در حال حاضر چند درصد نیاز بازار داخل را تامین می‌کنید؟

فعلاً ۲۰ درصد نیاز گالوانیزه داخلی را تامین می‌کنیم که این عدد مناسبی است. اما استراتژی ما این است که صادرات هم داشته باشیم برای اینکه هم ارزآوری داشته باشیم هم استراتژی کلی کشور برای خروج از وضعیت صادرات نفت را محقق کنیم.

❖ از آنجایی که برای محصولات فولادی قیمت‌گذاری دستوری ابلاغ شده، فکر می‌کنید این تصمیم چه تبعاتی داشته باشد؟

اصول علمی قیمت‌گذاری در دنیای اقتصاد، تابع عرضه و تقاضا است. هر جا دستور آمد، رانت به وجود می‌آید بنابراین باید اجازه بدهند تولید انجام شود بازار هم قیمت‌گذاری کند. ما مکانیزمی داریم به نام بورس کالا، وقتی بورس هست، شفافتر از بورس

جایی نداریم.

❖ پس چرا در موضوع قیمت‌گذاری چرا عده‌ای تلاش می‌کنند بورس را نادیده بگیرند؟

این خلاف اصول علمی اقتصاد است و باید اقتصاددان‌ها نظر بدهند ولی من اعتقاد به این است که باید قیمت براساس عرضه و تقاضا و مکانیزم بورس قیمت‌گذاری مشخص شود اگر این اتفاق بیفتد تولید انجام خواهد

شد و تولیدکنندگان به دنبال توسعه خود خواهند رفت و حتی سرمایه‌گذاران بیرون هم ممکن است تشویق شوند برای سرمایه‌گذاری اما اگر همه شرایط دستوری باشد من معتقدم در آینده مشکل ایجاد می‌شود و به تعطیلی و کاهش تولید منجر می‌انجامد.

❖ شرکت فولاد امیرکبیر کاشان چه مقدار پرسنل مستقیم و غیر مستقیم دارد؟

۳۵۰ نفر پرسنل مستقیم داریم. ۳ هزار و ۵۰۰ نفر مستقیم و غیر مستقیم در مجموعه ما فعال هستند. البته باید بگویم در شرایط تحریمی باید به واحدهای تولیدی کمک کنیم نه اینکه خودتحریمی انجام دهیم. همچنین به هنگام تصمیم‌گیری لازم است نظر تولیدکنندگان هم پرسیده و لحاظ شود. خواهش بنده از مسئولانی که تصمیم به قیمت‌گذاری دستوری گرفته‌اند این است که در این تصمیم بازنگری انجام دهند و تصمیم‌گیری‌ها با نظر و هماهنگی تولیدکنندگان و اعضای انجمن فولاد باشد. به باور من ضروری است که مکانیزم بورس کالا را برهم نزنیم.

❖ اصول علمی

قیمت‌گذاری در دنیای

اقتصاد، تابع عرضه و

تقاضا است. هر جا دستور

آمد، رانت به وجود

می‌آید بنابراین باید اجازه

بدهند تولید انجام شود

بازار هم قیمت‌گذاری

کند. ما مکانیزمی داریم

به نام بورس کالا، وقتی

بورس هست، شفافتر از

بورس جایی نداریم

هشدار عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران :

سرکوب قیمت ها با قیمت گذاری دستوری ممکن نیست

اقتصاد کشور هزینه این تجربه های غلط را پرداخت کرده و نباید مجددا همان مسیر طی شود.

❖ در شرایط کنونی بورس کالا چه کمکی می تواند به اقتصاد کند؟

بورس کالا از طریق نظام عرضه و تقاضای واقعی و نظام مند به اقتصاد کشور کمک می کند. بررسی معاملات بازارهای مختلف بورس کالا نشان می دهد که این بستر در تمام معاملات کالایی به درستی و در مسیر صحیح حرکت کرده و در کشف قیمت واقعی موفق بوده است. حمایت و توسعه این بازار به طور حتم می تواند دستاوردهای مهمی را برای اقتصاد کشور به همراه داشته باشد. این بازار می تواند در شفافیت و رقابتی شدن معاملات تاثیر بسزایی داشته باشد و با تعریف قوانین و ضوابط مشخص معاملات را در مسیر رقابتی قرار دهد تا ضمن ایجاد شفافیت در معاملات؛ عرضه و تقاضای واقعی هم ایجاد شود.

❖ از نظر شما به عنوان یک فعال و کارشناس اقتصادی منشأ عمده فساد و رانت های موجود چه ارتباطی با قیمت گذاری و نظام کنترل قیمتی می تواند داشته باشد؟

مهمترین آسیب وعارضه قیمت گذاری دستوری، ایجاد رانت و فسادهای مختلف در بازارهاست. در صورت تعیین قیمت دستوری خارج از نرخ واقعی برای اجرای صحیح باید عوامل کنترلی متعددی وارد بازار شوند تا ضمن اجرایی کردن قیمت تعیین شده، صحت اجرا نیز سنجیده شود. علاوه بر اینها برای تعیین قیمت واقعی در یک بازار عوامل متعددی دخیل هستند و باید شرایط اقتصادی را مدنظر قرار داد. در برخی مواقع ظاهرا کنترل قیمتی بهترین راهکار است، اما این راه حل مثل فتر فشرده یا مسکن مقطعی عمل می کند؛ چراکه نمی توان همواره قیمت ها را سرکوب کرد و در نقطه ای این فتر فشرده از کنترل خارج می شود و اثر مسکن هم پس از زمانی کوتاه از بین می رود.

منشأ عمده فساد و رانت های موجود در کالاهای اساسی ارتباط بسیار زیادی با قیمت گذاری های کنترلی دارد. طی چند دهه گذشته یکی از تجربه های ناموفق سیاست های کنترلی دولت در بازار ارز داده که تبعات آن امروز همه اقتصاد را در بر گرفته است. زمانی که بازار ارز با قیمت های دستوری و غیر واقعی کنترل می شود؛ به طور قطع سودجویانی که به منابع ارزی دسترسی دارند، با واردات بی رویه منشأ ایجاد فساد و رانت در بازارها می شوند. در شرایط خاص و بحرانی که افزایش نرخ ارز بهای تمام شده مواد اولیه در کشور را افزایش داده، اگر قرار باشد قیمت کالاها تغییر نی کند، تولید متوقف می شود. به همین دلیل افزایش قیمت آن کالا متناسب با رشد قیمت بهای تمام شده، مهم و ضروری است.

بازار است؛ به همین دلیل فقط در شرایط خاص و بحرانی آن هم به طور موقت و کوتاه باید اجرا شود که تداوم آن به بازار ها آسیب می زند. پیش روی به سمت نظام قیمت گذاری دستوری باعث خروج بازار از حالت تعادل و ورود عوامل بیرونی آسیب زا در جریان بازار می شود. بر اساس اصول بدهی اقتصاد، بازارها باید تعیین کننده قیمت کالاها باشند؛ خریدار و فروشنده در عرضه و تقاضا منافع خود را لحاظ می کنند. در صورتی که فروشنده کالای خود را با قیمت بالاتری در بازار عرضه کند، با عدم تمایل خریدار مواجه می شود و نبود تقاضا به طور خودکار عرضه کننده را وادار به تعیین قیمت حقیقی می کند. با توجه به آسیب هایی که نظام قیمت گذاری دستوری بر بازار می زند و قیمت ها را از نرخ های حقیقی دور می کند، دولت تا جایی که امکان دارد نباید دخالتی در تعیین قیمت کالا و محصولات داشته باشد. در تمام این سال ها به کارگیری قیمت گذاری دستوری در کشور با موفقیت همراه نبوده و آثار سوء آن همه ارکان اقتصاد را متاثر کرده است.

❖ با توجه به شرایط خاص اقتصاد امروز و محدودیت های بین المللی پیش رو؛ آیا بازگشت به نظام قیمت گذاری دستوری محصولات اساسی چاره ساز است؟

بازارها در اقتصاد کشور ما هنوز به بلوغ لازم نرسیده اند؛ به همین دلیل در گام اول باید دلایل این عقب ماندگی بررسی شود که به طور قطع مهمترین دلیل، اعمال سیاست های قیمت گذاری دولتی است. بررسی روند حرکت و مسیر بازارها در گذشته نشان می دهد تجربه ها و راهکارهای پیشین موفقیت آمیز نبوده و تکرار راهکارهای اشتباه گذشته منطقی نیست.

کشف قیمت ها در جریان عرضه و تقاضای حقیقی بازار، واقعی ترین و عادلانه ترین نرخ را تعیین می کند و این اتفاق به سود اقتصاد کشور است. با این وجود در اقتصاد های دولتی سیاست های قیمت گذاری و تعیین نرخ های دستوری معمولاً برای کنترل بازارها به خصوص در کالاهای اساسی اجرایی می شود تا نرخ ها در جریان عرضه یا تقاضا های کاذب صعودی و نزولی نشود و دستکاری قیمتی اتفاق نیفتد. در هر صورت همیشه جریان های قهری و اجباری باعث ایجاد فضاهای غیر شفاف، بازار سیاه، قاچاق، رانت و امثال اینها می شود. در این شرایط شاید بتوان بازاری نظام مند و قانون مند که توسط نهادهای ناظر مورد رصد قرار می گیرد را بهترین گزینه برای تعیین قیمت واقعی کالاها در فضایی شفاف دانست؛ در نتیجه به نظر می رسد بورس های کالایی با توجه به ساختار اصولی که دارند، بهترین گزینه ها هستند. در همین رابطه عباس آرگون عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران در گفتگویی به بررسی آسیب های قیمت گذاری و منشأ فساد و رانت در بازارهای کنترلی پرداخته است که ماحصل این گفتگو در ادامه می آید:

❖ قیمت گذاری و اجرای نظام تعیین قیمت دستوری چه آسیب هایی به اقتصاد وارد می کند؟ به طور کلی اصل قیمت گذاری و کنترل نرخ ها در بازار ناقض اصول اقتصاد آزاد و تشکیل یک بازار واقعی است. به یقین قیمت ها باید بر اساس عرضه و تقاضای حقیقی و در فضایی شفاف تعیین شوند تا واقعی باشند. مهمترین آسیب قیمت گذاری دستوری، ایجاد محدودیت در نظام

مدیرعامل فولاد هرمزگان:

رانت اختلاف قیمت دستوری و بازار به جیب دلالتان رفته است

فولاد یک کالای میانی است و قیمت گذاری آن باید متأثر از قیمت ورودی‌های این صنعت باشد

مدیرعامل فولاد هرمزگان فاصله قیمت دستوری فولاد با قیمت بازار، رانتی ایجاد کرده که نه به جیب تولیدکننده فولاد می‌رود و نه به جیب مصرف‌کننده محصولات نهایی؛ بلکه صرفاً به جیب واسطه‌ها رفته و فشار آن به مصرف‌کننده و تولیدکننده وارد می‌شود.

فرزاد ارزانی مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به قیمت گذاری دستوری محصولات فولادی گفت: قیمت گذاری دستوری باعث ایجاد مشکلات عدیده‌ای می‌شود و در بلندمدت هم جواب نمی‌دهد؛ چراکه صنعت فولاد یک زنجیره است که از معدن آغاز و به محصول نهایی ختم می‌شود. در نتیجه زمانی منطقی است قیمت دستوری شود که تمام فرآیند و به خصوص محصول نهایی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد را کنترل کنیم؛ نه اینکه صرفاً برای یک بخش از این فرآیند به صورت دستوری قیمت تعیین شود. البته قیمت گذاری دستوری شیوه مناسبی نیست و بهتر است قیمت بر اساس عرضه و تقاضا تعیین شود. مدیرعامل فولاد هرمزگان افزود: تولید خودرو داخلی که یک محصول نهایی است، قیمت آن تحت کنترل دولت قرار دارد؛ اما فولاد یک کالای میانی است و نحوه قیمت گذاری آن ضروری است که متأثر از قیمت ورودی‌های مورد نیاز این صنعت باشد. در حال حاضر مواد اولیه، قطعات و ماشین آلات مورد نیاز فولادسازان با قیمت بازار تامین می‌شود.

وی گفت: محصولات نهایی از جمله خودرو نیز در این مدت افزایش قیمت بسیاری داشته‌اند و قطعات تشکیل دهنده خودرو نیز متأثر و با قیمت خودرو حرکت

که همان عرضه و تقاضا است و تعادل را ایجاد می‌کند و قیمت‌ها ثبات پیدا خواهند کرد.

ارزانی تصریح کرد: این نکته ضروری است که میزان عرضه با تقاضا باید همخوانی داشته باشد و می‌توان از انتهای زنجیره با توجه به میزان نیاز کشور به محصولات نهایی و اعلام آن به بورس، مقدار عرضه را نیز مدیریت و تامین کرد.

مدیرعامل فولاد هرمزگان افزود: ما هم برای تولید فولاد نیاز به خرید گندله داریم، اما همین الان کمبود گندله وجود دارد؛ چراکه صادرات گندله با توجه به قیمت دلار به صافه شده است. در نتیجه ضروری است مواد اولیه مورد نیاز شرکت‌های فولادی ابتدا از منابع داخلی و معادن تامین شود و در صورت داشتن ظرفیت مازاد آن را صادر کنند؛ در غیر این صورت تعادل تولید به هم خورده و تولید محصولات نهایی و عرضه آن به بازار دچار مشکل خواهد شد.

می‌کنند. اما در این میان فاصله قیمت دستوری فولاد با قیمت بازار، رانتی را ایجاد کرده که نه به جیب تولیدکننده فولاد می‌رود و نه به جیب مصرف‌کننده محصولات نهایی؛ بلکه صرفاً به جیب واسطه‌ها رفته و فشار آن به مصرف‌کننده و تولیدکننده وارد می‌شود. مدیرعامل فولاد هرمزگان تصریح کرد: در حال حاضر قیمت فولاد در بورس کالا حداکثر در رقابت می‌تواند ۱۰ درصد افزایش پیدا کند و با وجود شکاف قیمت در بورس کالا و بازار واقعی، سود قابل توجهی به جیب واسطه‌ها می‌رود که این وضعیت نادرست بوده و نمی‌تواند دوام داشته باشد.

مدیرعامل فولاد هرمزگان ادامه داد: باید توجه داشت که بورس کالا محل کشف قیمت است. یعنی در آنجا خریدار و فروشنده با هم تماس برقرار کرده و با یکدیگر توافق می‌کنند و مسلماً این توافق تابع نیاز بازار و صنعت کشور خواهد بود

عضو هیات رئیسه کمیسیون عمران مجلس:

مخالفت رانت خواران با بورس کالا طبیعی است

اطلاعات گسترده ای شامل قیمت ها، حجم عرضه و تقاضا و میزان معاملات قابل ارایه است و وجود همین اطلاعات در بورس، شفافیت ها را در اقتصاد افزایش می دهد.

این نماینده مجلس معتقد است که ریشه التهابات و نوسانات قیمتی در اوضاع کلان اقتصادی و سیاسی خلاصه می شود و ریسک سیستماتیک ناشی از آن قابل ارزیابی و سنجش نیست. حال آنکه در همین شرایط پر ریسک نیز اگر مبادلات کالاها در فضایی غیر شفاف انجام شد، فسادهای عظیم و تشدید التهاب ها به وجود می آمد.

این عضو هیات رئیسه کمیسیون عمران مجلس معتقد است، وقتی در بورس کالا آمارها برای همگان شفاف است، یعنی مسوولان می توانند نسبت به تنظیم و اصلاح روند ها اقدام کنند براین اساس برخی گروه های خاص همواره با شفافیت و عرضه کالاها در بورس مشکل دارند.

نیاز آذری افزود: لازم است مسوولان با تصمیم گیری اذدرست در روند معاملات بورس کالا، اعتماد صنایع را جلب کنند تا در سال حمایت از کالای ایرانی شاهد توسعه تولید با وجود تحریم ها باشیم.

این نماینده مجلس در پایان اظهار داشت: با نگاهی به کارنامه چندین ساله بورس کالا مشاهده می کنیم که شفافیت و رقابت، ارمغان این بورس برای اقتصاد کشور بوده اما امروز به بهانه التهاب های ارزی که همه اقتصاد را تحت تاثیر قرار داده، عده ای سعی در تخریب بورس کالا دارند که نیت این افراد جز بهره مندی را رانت در فضای غیر شفاف اقتصادی نیست.

می کنیم.

نیاز آذری بیان کرد: بورس کالا بهترین مکان برای انجام مبادلات کالایی و آگاهی بخشی به جامعه است و می تواند دقیق ترین اطلاعات را در خصوص بازارهای مختلف و همچنین مسوولان سیاست گذار قرار دهد. چراکه در بورس

وقتی در بورس کالا آمارها برای همگان شفاف است، یعنی مسوولان می توانند نسبت به تنظیم و اصلاح روند ها اقدام کنند براین اساس برخی گروه های خاص همواره با شفافیت و عرضه کالاها در بورس مشکل دارند.

در شرایطی که نوسانات ارزی تاثیرات منفی در اقتصاد کشور گذاشته و بازارهای کالایی نیز متاثر از رشد بهای ارز ملتهب شده است، انتقاد برخی افراد از بورس کالا که از شفاف ترین نهادهای اقتصادی کشور است، امری طبیعی است و جای تعجب ندارد.

حسین نیاز آذری عضو هیات رئیسه کمیسیون عمران مجلس با بیان مطلب فوق گفت: عده مشکلات فعلی کشور از نبود شفافیت ایجاد شده است، از این رو در حوزه بازار کالاها هرچه عرضه ها و معاملات را به سمت بورس هدایت کنیم، در راستای شفافیت قدم برداشته ایم و از سوء استفاده عده ای رانت خوار از شرایط خاص اقتصادی کشور جلوگیری

عمده مشکلات فعلی

کشور از نبود شفافیت

ایجاد شده است، از این

رو در حوزه بازار کالاها

هرچه عرضه ها و

معاملات را به سمت

بورس هدایت کنیم، در

راستای شفافیت قدم

برداشته ایم و از سوء

استفاده عده ای رانتخوار

از شرایط خاص اقتصادی

کشور جلوگیری می کنیم

نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران: با وجود بورس کالا نیازی به قیمت گذاری دستوری نیست

با وجود بورس کالا به عنوان بازاری شفاف در کشور، نیازی به قیمت گذاری دستوری نیست و قیمت ها در بورس کالا و در مقابل دیدگان مسئولان می تواند نظارت و تنظیم شود.

حسین سلاح ورزی نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران ضمن بیان مطلب فوق گفت: اجبار تولیدکنندگان به فروش محصولاتشان با نرخ های پایین تر از قیمت واقعی، باعث مرگ تدریجی تولید می شود.

نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران به آسیب های قیمت گذاری دستوری در اقتصاد کشور اشاره کرد و افزود: نظام قیمت گذاری دستوری و دخالت دولت در تعیین قیمت از سابقه طولانی در کشور و دنیا به خصوص طی ۴۰ سال اخیر برخوردار است. در اغلب مواقع این اقدام به عنوان یک سیاست شکست خورده تلقی شده و هیچگاه در کشور با نتیجه و جواب مثبتی همراه نبوده است.

وی با اشاره به اینکه آخرین نمونه قیمت گذاری دستوری تعیین قیمت برای ارز یا حتی برخی دیگر از کالاها بوده است، خاطرنشان کرد: اولین نکته قیمت گذاری دستوری این است که چنین اقدامی برخلاف تفکرات، مکانیسم بازار و همچنین اصل رقابت پذیری در بازار بوده است.

سلاح ورزی با تاکید بر اینکه قیمت گذاری دستوری زمینه ایجاد رشد، توسعه و افزایش کیفیت کالا در بازار را از بین خواهد برد، افزود: قیمت گذاری دستوری علیرغم آسیب هایی که به بازار وارد می کند؛ زمینه ایجاد رانت و فساد در بازار را هم فراهم خواهد کرد. در واقع می توان گفت چنین قیمت گذاری منجر به سرکوب قیمتی در بازار می شود.

نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه قیمت گذاری اجباری آسیب بسیار جدی

باشیم تولیدکنندگان محصولات خود را براساس قیمتی که به صورت دستوری تعیین می شود به فروش برسانند؛ معلوم است که به دلیل عدم توانایی در رقابت پذیری یا باید واحد تولیدی خود را تعطیل کنند و یا به واسطه کاهش شدید کیفیت محصولات خود به تولید ادامه دهند که در اینصورت قیمت گذاری اجباری باعث مرگ زودرس یا مرگ اجباری واحد تولیدی می شود.

سلاح ورزی در ادامه به بورس کالا اشاره کرد و گفت: بورس کالا بازار شفاف و قابل رصدی را در اختیار همگان از جمله مسئولان قرار داده است. از این رو می توان قیمت کالاها را براساس عرضه و تقاضا و به صورت واقعی کشف و با توجه به شفافیت این بورس در راستای تنظیم بازار و تعادل قیمت ها از طریق شیوه های بازاری اقدام کرد؛ از این رو نیازی به قیمت گذاری اجباری بر کالاها نیست و تقویت بورس کالا به خصوص در شرایط بحرانی فعلی به اقتصاد کشور کمک شایانی می کند.

را بر پیکره تولید وارد خواهد کرد، اظهار داشت: نظام تولیدی کشور از اجزای خاصی برخوردار است. دستمزد، هزینه های مالی، عوارض و حمل و نقل به عنوان اجزای اصلی قیمت تمام شده در تولید یک محصول به شمار می روند که ممکن است به تبعیت از قیمت گذاری دستوری با نوساناتی همراه شوند.

سلاح ورزی با بیان اینکه کشور صرفنظر از رکود و شرایط اقتصادی یک رقمی از مالیات را مدنظر قرار می دهد که به طور حتم باید آن را اخذ کند، گفت: زمانی وجود دارد که مشاهده می کنیم کامیون داران و صنف حمل و نقل دست به اعتصاب می زنند که در این برهه از زمان بالای ۴۰ درصد افزایش هزینه حمل و نقل داریم. از طرفی دیگر هم به دلیل انتظارات تورمی و افزایش قیمت ارز مشاهده می شود که مواد اولیه اعم از اینکه وارداتی باشد یا خیر در کشور به میزان ۱۰۰ درصد افزایش پیدا می کند.

نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران در ادامه بیان کرد: در این شرایط اگر توقع داشته

در گفت و گو با خلیفه سلطان دبیر انجمن تولید کنندگان فولاد مطرح شد؛

پیامدهای منفی دستورالعمل های دولتی برای تنظیم بازار محصولات فولادی

بدنه کارشناسی وزارت صمت مخالف قیمت گذاری دستوری است

در مجلس و دولت باید به موضوع ورود کرده و از توزیع بیشتر رانت به واسطه این دستورالعمل و البته دستورات بعدی وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای اجرایی کردن آن جلوگیری کنند. رسول خلیفه سلطان، دبیر انجمن تولید کنندگان فولاد به بررسی عواقب این نوع سیاست گذاری در حوزه فولاد پرداخته که با هم می خوانیم:

قیمت های گران به دست مصرف کننده می رسد. در بروز این وضعیت، عدم قانونمندی و پابندی به قوانین ریشه اصلی مشکلات است به نحوی که دستورالعمل تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت مغایر با قوانین اصل ۴۶ قانون اساسی و همچنین قانون توسعه ابزارهای مالی است. بر این اساس به نظر می رسد نهادهای ناظر بر اجرای قوانین

مصوبه جنجالی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم بازار فولاد نه تنها به نفع مصرف کنندگان نیست بلکه رانت های هنگفتی را برای واسطه گران به همراه دارد، این مصوبه موجب وارد آمدن فشار بر واحدهای فولادی عرضه کننده در بورس کالا شده و محصولات نهایی مثل لوله و پروفیل همچنان با

لوله و پروفیل همچنان با قیمت های گران به دست مصرف کننده می رسد. شاهد این مدعا قیمت ۲۵۰۰ تومانی ورق گرم در بورس کالا و قیمت هفت هزار تومانی پروفیل در کف بازار است. از سوی دیگر این دستورالعمل زمانی ابلاغ شد که قیمت ارز بر اساس تصمیم دولت ۴۲۰۰ تومان بوده و پس از نیمه مردادماه که بسته ارزی جدید دولت ارائه شد و ارز بازار ثانویه رسمیت یافت، متاسفانه فرمول قیمت فولاد در بورس کالا به روزرسانی نشده که اعتراض فولادسازان، این انجمن، مجلس شورای اسلامی و فعالان اقتصادی را موجب شده است، چراکه موجب توزیع رانت بین دلالان و سودجویان می شود.

این رانت از چه مسیرهایی ایجاد شده و سهم وزارت صنعت یا بورس کالا و حتی عرضه کننده ها از پیدایش آن به چه میزان است؟ این رانت که از اول تا ۲۰ مرداد، بیش از ۳۵۰۰ میلیارد ریال بوده، به طور عمده ناشی از رویکردهای دستوری وزارت صنعت، معدن و تجارت است. اکنون بورس کالا ابزار اجرای سیاست های تنظیم بازار دولت شده است که

با توجه به اعلام قیمت ۴۲۰۰ تومانی برای ارز و محاسبه محصولات فولادی بر اساس این قیمت زمینه هایی برای ایجاد رانت های فراوان در بازار ایجاد شده است، تحلیل شما از رانت هایی که در این مسیر ایجاد شده چیست؟

بررسی روند قیمت محصولات فولادی نشان می دهد که از ابتدای سال تا تاریخ ابلاغ بخشنامه دستوری وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر مشروط و محدودسازی صادرات در اواخر خردادماه، فاصله قیمت بازار و بورس کالا در حد یک تا سه درصد بوده اما با دخالت دولت در بازار این فاصله به تدریج زیادتر شده و با ابلاغ دستورالعمل تنظیم بازار فولاد در تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱ شروع به اوج گیری کرده به طوری که در برخی روزها فاصله ۱۰ درصدی قیمت در بورس کالا و بازار هم ثبت شده است. هدف وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابلاغ این دستورالعمل کنترل قیمت ها به نفع مصرف کنندگان نهایی بوده اما متاسفانه این اتفاق نیفتاده و این دستورالعمل فقط موجب وارد آمدن فشار بر واحدهای فولادی عرضه کننده در بورس کالا شده و محصولات نهایی مثل

بورس کالا ساختار قابل دفاعی دارد و نقصان و ایراد جدی که برخی ادعا

کرده‌اند در ساختار این بازار دیده نمی‌شود. نقش بورس کالا در حذف رانت، فساد و عدم شفافیت بسیار موثر است و

شفافیتی که در بورس کالا وجود دارد در حد قابل قبول و بالای ۸۰ درصد است و ساختار توسعه‌ای بورس کالا به سمت حفظ منافع تولیدکنندگان صنایع بالادست و پایین‌دست است

رخ خواهد داد یا در شرایط فعلی که قیمت‌ها در بورس کشف می‌شود؟ بر همین اساس به اعتقاد بنده ضمن پذیرش و بررسی انتقادهای سازنده، نباید چندان به ادعاها و انتقادهای مغرضانه و رانت‌جویانه توجه کرد.

♦ **وزارت صنعت با تاکید بر ارز ۴۲۰۰ تومانی عملاً باعث اختلال در مسیر بازار شده و حرکت طبیعی بازار را با انحراف روبه‌رو می‌کند و اجازه نمی‌دهد عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت واقعی باشند. آسیب‌هایی که اکنون به این دلیل در بازار قابل طرح است چیست؟**

قیمت فولاد در دو مسیر تعیین می‌شود، یکی بورس کالا و دیگری کف بازار که لزوماً قیمت بازار از بورس کالا تبعیت نمی‌کند. اکنون با کنترل‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و ابلاغ عرضه‌ها و قیمت‌های دستوری، کارخانه‌های بزرگ فولادی کشور که به‌طور شفاف عمل کرده و محصولات خود را در بورس کالا عرضه کرده‌اند، مجبورند با قیمت‌های غیرواقعی آنها را عرضه کنند. در عین حال حدود ۶ میلیون تن از عرضه فولاد کشور در بازار و خارج از بورس کالا رقم می‌خورد و قیمت واقعی در آنجا کشف می‌شود. به عبارت دیگر وزارت صنعت، معدن و تجارت با رویکردهای دستوری خود باعث شده کشف قیمت واقعی به جای بازار شفاف بورس کالا در بازار آزاد انجام شود و این مساله موجب کاهش توان رقابتی فولادسازان بزرگ کشور شده و سهامداران آنها را متضرر می‌کند.

♦ **در حال حاضر حتی برخی بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها با هم در تناقض هستند؛ به‌عنوان مثال سیاست‌های صادراتی یا عرضه در بورس کالا گاه با هم در تناقض آشکار قرار می‌گیرند که نشان می‌دهند تمرکز لازم از سوی دولت برای تعیین مسیر فولادسازان وجود ندارد. تحلیل شما از این موضوع چیست؟**

بله. این یکی از معایب رویکردهای دستوری در تنظیم بازار است و البته یکی از دلایلی است که کشورهای توسعه‌یافته را به سمت اقتصاد بازار رهنمون کرده است. مولفه‌های متعدد و پیچیده اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در بازار هر کالایی وجود دارد که ارائه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی را که همه آنها را دربر گیرد، تقریباً غیرممکن می‌سازد؛ اما سپردن تنظیم بازار به عرضه و تقاضا این مولفه‌ها را تا حد امکان کنترل می‌کند. در جریان دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های فولادی اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت هم این موضوع را شاهد بودیم؛ به‌طوری‌که ریاست محترم جمهوری و همه ارکان نظام بر توسعه صادرات غیرنفتی که مهم‌ترین آن صنایع معدنی و فولادی است تاکید می‌کنند؛ اما وزارت صنعت، معدن و تجارت سیاست محدود و مشروط‌سازی صادرات را پیش می‌گیرد یا اینکه رهبر معظم انقلاب بر قطع رانت تاکید می‌کنند؛ اما دستورالعمل‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت به وضوح رانت توزیع می‌کند.

♦ **وزارت صنعت حتی به نظر می‌رسد شناخت کافی روی محصولات شرکت‌های تولید فولاد ندارد و درمورد آنها سیاست‌های واحدی اتخاذ کرده که این سیاست‌ها در نحوه قیمت‌گذاری به بروز اختلال‌هایی منجر شده است. این مساله چه آسیب‌هایی به همراه دارد؟**

به هر حال این یک واقعیت است که بدنه کارشناسی وزارت صنعت، معدن و تجارت هم صدور چنین دستورالعمل‌هایی را صحیح نمی‌داند و از این‌رو دستورالعملی که از مبنای کارشناسی لازم برخوردار نباشد، موجب رفتار

البته خود مدیران بورس کالا هم معتقدند این رویکرد فلسفه بورس برای کشف قیمت و تعادل عرضه و تقاضا را زیر سوال برده است. علاوه بر این بورس کالا نهادهای مستقل برای شفافیت معاملاتی است اما با دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان بخشی از این وزارتخانه فرض شده است به‌طوری‌که حتی پس از پایان معاملات در بورس کالا، وزارت صنعت، معدن و تجارت هم نسبت به تایید معاملات اظهارنظر می‌کند. افرادی که امروز سعی دارند به بهانه‌های مختلف، بورس کالا را زیر سوال ببرند، باید اوضاع بازار فولاد قبل از تاسیس بورس کالا را به یاد بیاورند؛ در آن زمان رانت‌های زیادی در روند معاملات صنایع مختلف از جمله فولاد وجود داشت و عده‌ای کالاهای را در انبارهای خود احتکار کرده و با گران‌فروشی ثروت‌اندوزی می‌کردند. در آن شرایط با صناعی مواجه بودیم که سود نداشته و روزبه‌روز

ضعیف‌تر می‌شدند، این در حالی است که وقتی ساختار بورس کالا ایجاد شد، رقابت نسبی به وجود آمد و بخش اعظم سود که پیش از این به جیب عده معدودی سرازیر می‌شد، در خود صنعت حفظ شد؛ بعد از آن بود که صنایع توانستند رشد کنند و به سودآوری مطلوبی دست یابند. بورس کالا ساختار قابل دفاعی دارد و نقصان و ایراد جدی که برخی ادعا کرده‌اند در ساختار این بازار دیده نمی‌شود. نقش بورس کالا در حذف رانت، فساد و عدم شفافیت بسیار موثر است و شفافیتی که در بورس کالا وجود دارد در حد قابل قبول و بالای ۸۰ درصد است و ساختار توسعه‌ای بورس کالا به سمت حفظ منافع تولیدکنندگان صنایع بالادست و پایین‌دست است.

در مورد ادعای مطرح‌شده درخصوص عرضه‌های قطره‌چکانی و انحصاری در بورس کالا باید گفت شرکت‌های عرضه‌کننده در بورس کالا همچون فولاد مبارکه به‌عنوان بزرگ‌ترین قطب فولادی کشور، به‌صورت سالانه و برنامه‌ریزی‌شده محصول خود را در اختیار مصرف‌کننده نهایی آن قرار می‌دهند؛ در این میان اگر بورس کالا وجود نداشت، این محصولات در بازار به تاجران عرضه شده و به کمک واسطه‌ها و البته با قیمت‌های بالاتر در اختیار شرکت‌های مصرف‌کننده قرار می‌گرفت. مکانیزم مچینگ در بورس کالا را می‌توان یک نقطه قوت برشمرد، بورس مکانیزم خرید و فروش را از طریق فرآیند مچینگ و به‌صورت بنگاه به بنگاه ایجاد کرده و مصرف‌کننده یک کالا به‌طور مستقیم بدون حضور واسطه‌ها از تولیدکننده ماده اولیه مصرفی خود را خریداری می‌کند. به این ترتیب، طی فرآیند مچینگ قیمت کشف‌شده و تولیدکننده می‌تواند محصول خود را با یک مکانیزم قیمتی مشخص بفروشد. اگر چنین فرآیندی نباشد، بین تاجر و خریدار واقعی رقابت شده و به دنبال آن دست تاجران و واسطه‌ها در بازار باز می‌شود. به‌طوری‌که معلوم نمی‌شود کالا به دست مصرف‌کننده می‌رسد یا خیر و در این شرایط سود واقعی عاید تاجران و واسطه‌ها می‌شود. مکانیزم مچینگ شرایط را برای مبادله کالا بین بنگاه تولیدی و بنگاه مصرف‌کننده فراهم می‌کند و اگر هم معایبی در آن وجود داشته باشد، با کمک و نظارت‌های شورای رقابت، سازمان بورس و وزارت صنعت، معدن و تجارت قابل رفع است.

در محلی مثل بورس کالا که در آن سرمایه‌گذاری شده و به‌عنوان یک ساختار توسعه‌ای کشور نقش‌آفرین بوده، نمی‌توان به همین راحتی ساختارها را زیر سوال برد. اگر برخی افراد خاص با اهدافی که هنوز مشخص نیست قصد تضعیف بورس کالا را دارند، قدری به این موضوع فکر کنند که در چنین شرایطی بنگاهی که می‌خواهد در سال هفت میلیون تن محصول بفروشد، اگر بورسی نداشتیم با چه روشی عرضه می‌کرد؛ آیا در نبود بورس کالا فساد

دستورالعمل شورای رقابت به عنوان نهاد فراقوه‌ای باید اجرا شود. بنابراین لازم است در حوزه محصولات نهایی مثل لوله و پروفیل نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت افزایش یابد که این مهم می‌تواند از طریق سامانه بهین‌یاب عملیاتی شود.

❖ تحلیل شما از وضعیت صنعت فولاد در کشور چیست؟

صنعت فولاد کشور سال ۹۶ را با اقبال نسبتاً بهتری نسبت به سال‌های گذشته پشت سر گذاشت. تحولات بین‌المللی در حوزه کامودیتی‌ها و همچنین سیاست کارخانه‌ها در جهت تولید بیشتر محصول و افزایش صادرات از مواردی بود که توانست در روند فعالیت این گروه‌ها اثرگذار باشد. شرکت‌های فولادی در سال گذشته ۹ میلیون تن انواع محصولات صادر کرده‌اند، که با محاسبه صادرات در چهار ماهه ابتدایی سال جاری این خوشبینی وجود دارد که شرکت‌ها بتوانند با افزایش تولید محصولات همراه باشند. از سوی دیگر این افزایش تولیدات فضا را به سمت رقابتی شدن قیمت‌ها سوق داد. بر همین اساس بسیاری از شرکت‌ها توانستند در سال گذشته به رقابت با قیمت‌های جهانی بپردازند.

❖ با توجه به برخی گزارش‌ها در خصوص رکود ساخت و ساز در کشور، این عملکرد چگونه حاصل شد؟

با وجود آنکه رکود نسبی در بخش‌های مختلف نظیر مسکن وجود دارد، فولادی‌ها توانستند با تکیه بر بازارهای هدف بین‌المللی روند تعادلی را طی کنند. گواه این موضوع نیز رکورد زنی این شرکت‌ها در صادرات کنسانتره، آهن اسفنجی و شمش فولاد بود.

خوشبختانه اغلب طرح‌هایی که طی چهار تا پنج سال گذشته شروع شده، به بهره‌برداری رسیده یا در مرحله نهایی است و این روند نشان می‌دهد، زنجیره فولاد به تدریج به سمت تعادل پیش می‌رود. از سوی دیگر تقاضای آهن اسفنجی در منطقه بسیار بالاست، در شرایط تکنای تجاری میتوان حداقل ۹ میلیون تن آهن اسفنجی به ترکیه صادر کرد. همچنین در شرایط موجود، باید از کاهش تعرفه واردات برای محصولاتی که توان صادراتی خوبی دارند جلوگیری کنیم. به عنوان مثال، در تولید ورق توان بالایی داریم اما شاهد افت تعرفه واردات آن شدیم. با توجه به اینکه ممکن است صادرات با محدودیت مواجه شود، نباید تولیدکننده داخلی با مشکل مواجه شود.

❖ با توجه به موج جدید تحریم‌ها و سیاست‌های ارزی جدید دولت، صنعت فولاد کشور چه عملکردی خواهد داشت؟

در بسته جدید دولت ارز، حاصل از صادرات فولادی‌ها به بازار ثانویه منتقل می‌شود که این موضوع می‌تواند سودآوری این شرکت‌ها را به همراه داشته باشد. ضمناً تهدیدهای مطرح شده از سوی دولت آمریکا در خصوص موج جدید تحریم‌ها نمی‌تواند مشکل قابل توجهی در مسیر سودآوری شرکت‌های فولادی ایجاد کند؛ چراکه سهم بازار هدف و میزان تولید شرکت‌های فولادی، در بازارهای جهانی قابل توجه بوده و در نتیجه تقاضا برای مصرف همواره وجود دارد.

❖ به عنوان آخرین سوال، عملکرد بورس کالا را در زمینه صنعت فولاد کشور چگونه ارزیابی می‌کنید؟ بورس کالا به عنوان مرجع قیمت گذاری محصولات فولادی است. روند قیمت‌ها طی سال‌های اخیر نشان داده که بورس کالا به عنوان ارجح‌ترین مرجع قیمت گذاری برای محصولات فولادی مطرح می‌باشد.

بورس کالا یک بستر شفاف برای انجام معاملات است. اگر بورس کالا امروز در حوزه بازار فولاد فعال نبود، عدم شفافیت عامل اصلی فساد و سوءاستفاده در این بازار می‌شد. از این رو مکانیسم بورس کالا که به شفاف سازی معاملات و چگونگی کشف قیمت‌ها منجر می‌شود به سود اقتصاد و مردم است.

یکسان با محصولات متنوع فولادی می‌شود. به‌طور مثال در دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت پرمیوم‌های فنی و بازرگانی که سال‌هاست مورد پذیرش و عمل تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ورق‌های فولادی قرار دارد، به کلی نادیده گرفته شده است. در موارد دیگر نیز این تناقض‌ها و موارد غیرکارشناسی دیده می‌شود که ناشی از روح دستوری و امنیتی حاکم بر دستورالعمل مذکور است. از این‌رو درخواست فولادسازان هم اصلاح همین اشکالات غیرکارشناسی در این دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هاست.

❖ برخی فعالان حوزه فولاد با تبدیل ورق به قراضه و صادرات آن تلاش دارند از رانت‌های موجود که اتفاقاً حاصل همین سیاست‌هاست بهره‌مند شوند؛ در حالی که اگر سیاست قیمت‌گذاری بر اساس زنجیره فولاد صورت می‌گرفت بازار و اجزای آن در تعادل منطقی بودند و این اقدامات مغرب‌صورت نمی‌گرفت. تحلیل شما از این موضوع چیست؟

متأسفانه سیاست‌گذاری فعلی باعث شده که قیمت ورق گرم هم‌اندازه قیمت قراضه شود یا حتی قیمت شمش تولیدی کارخانه‌های فولادی از قراضه که مواد اولیه آنهاست پایین‌تر باشد به‌طوری که برای کارخانه‌های فولادی به صرفه‌تر است که محصولات تولیدی خود را مجدداً به‌عنوان شارژ فلزی مورد استفاده قرار دهند. همان‌طور که گفته شد، در این فضا سوءاستفاده‌ها و مفسده‌هایی به وجود می‌آید که افزایش صادرات قراضه در چندماهه اخیر نشان‌دهنده اشتباه استراتژیک در سیاست‌گذاری فعلی است. بنابراین لازم است وزارت صنعت، معدن و تجارت در رویکرد خود تجدید نظر کند و با کسب نظر انجمن‌ها، فولادسازان و ذی‌نفعان دیگر، به نحوی سیاست‌گذاری کند که بازی برد-برد وجود داشته باشد.

❖ در شرایط کنونی که فضای خرید در بازارها با رانت‌های مبهمی آلوده شده و بخش مهمی از آن نیز به دلیل تصمیمات دولتی است چه سیاست‌هایی برای تأمین تقاضاهای خرد باید در پیش گرفت؟ نظر شما در رابطه با خرده‌فروشی محصولات فولادی چیست؟

قبل از تصویب و ابلاغ این دستورالعمل و همچنین بعد از مشروط‌سازی صادرات فولادسازان توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، انجمن تولیدکنندگان فولاد جلساتی را با مسوولان این وزارتخانه داشت و راهکارهای کارشناسی خود برای تنظیم بازار فولاد را ارائه کرد، اما متأسفانه نظرات انجمن و فولادسازان کشور در دستورالعمل تنظیم بازار فولاد لحاظ نشده و به نظر می‌رسد بیشتر با آنها مخالفت یا به نوعی لجبازی شده است. راهکار انجمن مبتنی بر اصول علم اقتصاد و تعادل عرضه و تقاضاست. به وزارت صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد کرده‌ایم که انگیزه عرضه‌کنندگان برای عرضه بیشتر در بورس کالا را فراهم کند؛ چراکه افزایش عرضه بدون هیچ مکانیزم اضافه دیگری به کاهش قیمت معاملاتی منجر خواهد شد. از این‌رو وزارت صنعت، معدن و تجارت باید تمرکز خود را بر تعامل با فولادسازان برای افزایش عرضه‌ها معطوف کند، نه اینکه در فاز مقابله با آنان برخاسته و با محدودیت‌های صادراتی و رویکردهای ضدتولیدی قصد کنترل بازار را داشته باشد. هم‌اکنون نیز به‌عنوان تشکل صنفی فولاد کشور اعلام می‌کنیم چنانچه فضای دستوری، امنیتی و تعزیراتی فعلی از بازار فولاد کشور برداشته شود، تضمین می‌کنیم که قیمت فولاد به سرعت وارد فاز کاهش به نفع مصرف‌کننده نهایی شود. فقط کافی است وزارت صنعت، معدن و تجارت به بخش خصوصی و صنعت فولاد کشور اعتماد کند و اجازه بدهد عرضه و تقاضا کار کشف قیمت را انجام دهد نه دستورات دولتی. علاوه بر این به وزارت صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد داده‌ایم قیمت میلگرد کف بازار را به‌عنوان یک شاخص ببذرد و قیمت پایه سایر محصولات زنجیره فولاد (به جز ورق و پروفیل) هم مطابق ابلاغیه‌های قبلی وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین شود. در خصوص قیمت ورق هم معتقدیم در شرایط فعلی

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران با تاکید بر لطمه اقتصاد با قیمت گذاری دستوری مطرح کرد؛ حفظ منافع تولید کننده و مصرف کننده با محوریت بورس کالا

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران گفت: موضوع قیمت گذاری دستوری اکنون در دنیا منسوخ شده و هیچ کالایی در دنیا از جمله کالاهای اساسی مورد قیمت گذاری قرار نمی گیرند؛ حتی نرخ بنزین و مواد غذایی هم در یک بازار رقابتی عرضه و تقاضا تعیین می شود.

محمد لاهوتی با بیان اینکه اقتصاد ایران طی سه دهه گذشته یعنی از دوران بعد از جنگ دچار تغییر و تحولات اساسی شده است، افزود: تا یک زمانی سیاست بازار آزاد در کشور حاکم بود و در زمان دیگر به سمت بحث قیمت گذاری و محدودیت پیش رفتیم؛ چراکه هیچگونه استراتژی مشخصی در کشور وجود نداشت و نخواستیم قوانینی که به صورت قوانین بالادستی ابلاغ شده است را اجرا کنیم که در نهایت نتیجه آن عرضه تمام کالاها با چند قیمت شد.

لاهوته اظهار داشت: انرژی و مواد اولیه ارزان در اختیار تولیدکننده قرار داده شد، اما در نهایت مصرف کننده قادر به بهره مندی از این منابع ارزان نشد؛ لذا به طور کلی در دنیا ثابت شده که اقتصاد آزاد می تواند فضا را رقابتی و شرایط را شفاف کند و در مجموع رانت ها را در این میان از بین خواهد برد.

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران با تاکید بر اینکه بحث قیمت گذاری تاکنون هیچوقت موفق نبوده و در حال حاضر هم موفق نخواهد بود، گفت: سیاست های اخیر در حوزه ارز، کالا و خدمات که توسط دولت اتخاذ شده، عملاً به این فضا دامن زده است؛ در صورتی که هدف دولت مدیریت چنین شرایطی بوده است.

وی اظهار داشت: به نظر می رسد بهتر است دولت در وهله اول به این نتیجه برسد که از چه نوع اقتصادی می خواهد استفاده کند؟ اگر می خواهد اقتصاد آزاد را در دستور کار خود قرار دهد، باید برنامه ریزی های لازم را انجام دهد و اگر روش دیگری را در نظر دارد، باید به صورت شفاف اعلام و بر همان اساس سیاستگذاری کند.

لاهوته در ادامه به بهم خوردن توازن بازار کالاها پس از اعلام دلار ۴۲۰۰ تومانی اشاره کرد و گفت: شاهد بودیم که عرضه و تقاضای محصولات در بورس کالا هم به دلیل واقعی نبودن نرخ اعلامی ارز با مشکل مواجه شد که به منظور مدیریت و توازن عرضه و تقاضا همکاری هایی میان بورس کالا و اتاق بازرگانی صورت گرفته است.

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران به همکاری اتاق بازرگانی تهران و بورس کالا اشاره کرد و گفت: اخیراً تفاهمی مابین بورس کالا و اتاق بازرگانی تهران و کنفدراسیون صادرات امضاء شده که قرار است کارگروهی در هر حوزه کاری با نمایندگان ذینفع اعم از صنایع بالادستی و پایین دستی شکل بگیرد تا بحث قیمت گذاری و عرضه محصولات در بورس به نوعی تدارک دیده شود که درصد خطا کاهش و یا به نوعی به حداقل برسد.

لاهوته در پایان با بیان اینکه محوریت این تفاهم نامه بورس کالا است، گفت: امیدواریم با این تفاهم نامه بتوانیم ضمن حفظ منافع عرضه کننده کالا در صنایع بالادستی؛ مواد اولیه با قیمت جهانی و مناسب در اختیار مصرف کننده قرار گیرد.

لاهوته اظهار داشت: در حال حاضر ما در بازار شاهد یک بام و دو هوا هستیم؛ چراکه هر لحظه تصمیماتی اتخاذ می شود که مخالف خصوصی سازی، آزادسازی و ایجاد فضای رقابتی است. از طرف دیگر در شعار و سیاست های کلان کشور تکالیفی که برای دولت تعریف شده، براساس اقتصاد باز است. وی با اشاره به تاثیر قیمت گذاری دستوری بر پیکره تولید کشور گفت: در صورتی که قیمت تعیین شده از سوی دولت پایین تر از قیمت تمام شده واحد تولیدی باشد، عملاً واحد تولیدی را مجبور به تعطیلی یا کم فروشی می کند. در حال حاضر در بسیاری از موارد شاهد هستیم قیمتهایی که اعمال می شود؛ به صورت دستوری و غیرمنطقی است و با نهادهای تولید همخوانی ندارد؛ بنابراین مشکلاتی را در برخی از حوزه ها به خصوص حوزه مواد غذایی ایجاد کرده است. به گفته لاهوتی به نظر می رسد اینگونه قیمت گذاری ها و نظارت هایی که از پشتوانه کارشناسی و منطق اقتصادی لازم برخوردار نیست؛ شرایط را برخلاف تصورات و اهدافی که در سیاستگذاری وجود دارد، هدایت می کند.

امضای تفاهمنامه سه جانبه

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن: شفافیت قیمتی زنجیره تولید فولاد تنها در بورس کالا امکان پذیر است

سهامیه بندی و قیمت گذاری دستوری تعادل بازارها را به هم می ریزد

دولت وارد قیمت گذاری دستوری و تعیین سهامیه بندی مواد اولیه مصرفی در داخل بین کارخانه های بزرگ تا کوچک می شود، اما تجربه ثابت کرده که دخالت در بازارها خود عامل برهم ریختگی تعادل و توازن است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن تصریح کرد: علاوه بر این ما برای تعادل بخشی به بازار کالایی، اعتقادی به کارایی روش های کنترل دولتی قیمت ها یا سیاست قیمت گذاری دستوری نداریم و معتقدیم که اگر تنظیم بازار را تولیدکنندگان و مصرف کنندگان داخلی به دست گیرند، خودشان از لحاظ قیمت و میزان تولید به تعادل می رسند. این حالت از دخالت دستوری و کنترل بازار و همچنین شیوه سهامیه بندی کاملاً متفاوت و کارتر است. وی ادامه داد: البته دولت می تواند تامین مواد اولیه را برای صنایع پایین دست سهل کند تا به عنوان مثال محصولات صنایع بالادست از طریق بورس به مصرف کنندگان عرضه شود. این همان روشی است که در بورس کالا اکنون انجام می شود و ما اعتقاد داریم که اقدام مثبتی است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن گفت: ضروری است که در بازار کالاهایی مانند زنجیره تولید فولاد، شفافیت قیمتی و نظام قیمت گذاری بر مبنای عرضه و تقاضا حاکم باشد که این مهم در بستر بورس کالا دست یافتنی است.

مهرداد اکبریان طی گفتگویی بیان کرد: در بورس کالا قیمت واقعی کالاها کشف می شود، زنجیره تولیدکننده تا مصرف کننده با هم مبادله کالایی دارند و هر دو سمت معامله نیز راضی هستند؛ چراکه از ارزش افزوده ای که روی محصول ورودی خود دارند، می توانند سود واحدهای تولیدی خود را به دست بیاورند.

وی در ادامه افزود: اکنون در شرایطی قرار داریم که تحریم ها مانع صادرات سنگ آهن و مقاطع فولادی می شود و تولید نیز کاهش می یابد. در واقع بسیاری از کارخانه هایی که نمی توانند قراردادهای مناسبی منعقد کنند، مجبور می شوند از عرصه فعالیت های اقتصادی خارج شده و یا در دوران رکود، تولید خود را کاهش دهند. در این شرایط احتمالاً

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن تاکید کرد: بنابراین ضروری است در بازار کالاهایی مثل زنجیره تولید فولاد، شفافیت قیمتی و نظام قیمت گذاری آزاد را که به کمک بورس کالا دست یافتنی است، حفظ کنیم. اکبریان با بیان اینکه در مسیر آزادسازی اقتصادی قطعا بورس کالا در ابتدای راه بوده و اکنون در مسیر تقویت قرار دارد، اظهار کرد: اگر وضعیت سیاسی و اقتصادی کشور به پایداری برسد و در روند عرضه و تقاضا و قیمت کالاها نیز دخالت‌های دستوری وجود نداشته باشد، آن زمان است که کارایی بورس بیش از گذشته خودنمایی می‌کند. وی افزود: در زنجیره تولید فولاد نیز برخی از بخش‌های زنجیره در بورس حضور داشتند و ما در حال مذاکره با سایر بخش‌ها هستیم تا تولیدکنندگان کم به این سمت وارد شوند. از سوی دیگر مصرف‌کنندگان اصلی از بورس کالا خرید خود را انجام دهند.

تقویت ابزارهای مالی بورس کالا

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن عنوان کرد: برخی از مقامات دولتی عقیده دارند که مصرف‌کننده اصلی باید به تولیدکننده اصلی متصل شود و غیر از این را واسطه‌گری می‌دانند، اما طی سال‌های گذشته که بسیاری از واحدهای تولیدی از حمایتی برخوردار نبودند، این سرمایه‌گذاران داخلی بودند که توانستند از تولید حمایت کرده و بازار را تنظیم کنند. البته این مطلب اشاره به کسانی نیست که محصولی را خرید می‌کنند و همان روز آن را با قیمت بالاتر می‌فروشند؛ بلکه منظور سرمایه‌گذاران و واسطه‌های ضروری هستند که باعث گردش مالی و کاری در چند واحد تولیدی می‌شوند که حضور آنها هم به نفع تولیدکننده و هم به نفع مصرف‌کننده بوده و خود نیز سود می‌کردند.

اکبریان در ادامه خاطرنشان کرد: بورس کالا باید از لحاظ ابزاری تقویت شود؛ یعنی روش‌های دیگر معاملاتی را نیز در سیستم خود وارد کند. به عنوان مثال از تهاثر کالایی در معاملات کالایی مختلف استفاده کند تا معاملات تنها بر مبنای پول نباشد و تامین زنجیره فولاد با مبادله کالا بین بخش‌های مختلف امکانپذیر شود؛ چراکه بازار داخلی در حال تضعیف است و در شرایط تحریم بازار خارجی نیز تا حدودی از دست می‌رود. بنابراین به کمک این روش‌ها باید انجام معاملات تسهیل شود. در شرایط بحرانی اقتصاد کشور باید به دنبال روش‌های عقلانی باشیم و چه جایی را بهتر از بورس می‌توان یافت که این عقلانیت و منطق در آن پیدا شود؟ وی گفت: بعد از وضع عوارض برای صادرات سنگ آهن، شایعه‌ای مبنی بر خروج معاملات سنگ آهن از بورس کالا و قیمت گذاری دستوری بر آن منتشر شد. گویا دولت در نظر دارد تا با خروج معاملات سنگ آهن از بورس کالا و قیمت گذاری دستوری اقدام به اصلاح قیمت‌ها کند، اما این موضوع به ضرر شرکت‌ها بوده و مسلما حضور در بورس کالا بسیار علمی‌تر و موفق‌تر است.

رئیس انجمن سنگ آهن گفت: متأسفانه صحبت‌هایی در خصوص خروج معاملات محصولات سنگ آهنی از بورس کالا نیز شنیده می‌شود تا از این طریق خرید و فروش به صورت دستوری و براساس نرخ مشخص باشد. این موضوع اصلا مثبت نبوده و می‌تواند به ضرر صنایع باشد؛ گویا جلساتی نیز در این خصوص گذاشته شده است. وی در پایان تاکید کرد: عوارض صادرات کنسانتره طی اقدامی درست کاهش یافت، اما وضع عوارض بر سنگ آهن منجر خواهد شد تا شرکت‌ها نتوانند به خوبی تولید داشته باشند. ما معتقدیم که تمامی اجزای زنجیره فولاد نباید به لحاظ صادراتی محدودیتی داشته باشند؛ چراکه ما ابتدا بازار داخل را تامین کرده و سپس مازاد تولید را صادر می‌کنیم.

مرکز پژوهش های مجلس در گزارشی پیامدهای قیمت گذاری فلزات از سوی دولت را بررسی کرد؛

انحراف قیمت گذاری در بورس کالا

پیشنهادهایی برای برون رفت از وضعیت فعلی بازار فولاد

بر اساس اسناد بالادستی و برنامه های توسعه کشور، سیاست گذاری در خصوص افزایش ظرفیت تولید و رشد صادرات محصولات معدنی و فلزی از اولویت های اصلی کشور بوده؛ به طوری که با رشد ظرفیت تولید محصولات معدنی و فلزی به ویژه زنجیره ارزش فولاد، آلومینیوم و مس، صادرات این محصولات با رشد قابل توجهی همراه شده است. همواره با تأکید بر داخلی بودن مواد اولیه مورد نیاز زنجیره ارزش محصولات معدنی و فلزی و مساله تأمین انرژی واحدهای تولیدی با بارانه دولتی به ویژه در زنجیره ارزش فولاد، قیمت داخلی محصولات حلقه های مختلف این زنجیره توسط نهادهای دولتی کنترل و عموماً پایین تر از قیمت جهانی این محصولات نگه داشته شده است.

واحدهای تولیدکننده محصولات معدنی و فلزی، عموماً تولیدات خود را در بازار آزاد، بورس کالا (معاملات نقدی، سلف، مچینگ و...) یا صادرات به کشورهای دیگر به فروش می رسانند. با توجه به اختلاف قیمت داخلی و صادراتی این محصولات، تولیدکنندگان تمایل بیشتری به صادرات از خود نشان می دهند و دولت نیز برای تأمین نیاز بازار و جلوگیری از کمبود مواد معدنی و فلزات در داخل کشور دستورالعمل هایی را تدوین و ابلاغ می کند. مرکز پژوهش های مجلس در این رابطه در گزارشی با اشاره به اینکه در نیمه اول سال جاری به دلیل سیاست های ارزی دولت و اعلام خروج ایالات متحده آمریکا از توافق برجام، انتهاباتی در بازار ایجاد شد؛ به بررسی سیاست هایی پرداخته که وزارت صنعت در این راستا در پیش گرفته و نتیجه گیری می کند اغلب این سیاست ها هزینه های زیادی را به بازار تحمیل کرده است. این مرکز در پایان گزارش پیشنهادهایی را برای برون رفت از وضعیت فعلی در بازار محصولات فولادی و بورس کالا ارائه داده است که ماحصل این گزارش را در ادامه می خوانید:

و امور اقتصادی و دارایی موجب شده است تا بورس کالا نتواند براساس اساسنامه و قوانین موجود به وظیفه خود عمل کند و به دلیل فشارهای وارده از سوی دولت برخلاف قانون، معاملات محصولاتی که در بورس کالا عرضه شدند را بر اساس قیمت گذاری دستوری وزارت صمت انجام دهد.

آینده روشنی برای بخش معدن و صنایع معدنی متصور نمی شود

مرکز پژوهش های مجلس معتقد است روند فعلی که وزارت صنعت در پیش گرفته آینده روشنی برای بخش معدن و صنایع معدنی کشور تصویر نمی کند؛ زیرا تولیدکنندگان بزرگ زنجیره ارزش فولاد، مس و آلومینیوم عمدتاً شرکت های شبه دولتی بوده و در صورتی که تداوم این سیاست ها به همراه فشارهای بین المللی منجر به زیان و کاهش قابل توجه صادرات این واحدها شود، هزینه های هنگفتی صرف زنده نگه داشتن تولید، جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی و بیکاری

بنابراین گزارش وزارت صمت در شرایط فعلی اقدام به تعیین قیمت پایه عرضه محصولات معدنی و فلزی بر اساس نرخ دلار دولتی (۴۲ هزار ریال) و ارائه دستورالعمل قیمت گذاری این محصولات و الزام تولیدکنندگان به عرضه محصولات خود در بورس کالا کرد که این امر در کنار برخی دیگر از سیاست ها موجب ایجاد تلاطم در قیمت ها، دو نرخ شدن قیمت محصولات فولادی، آلومینیومی و مسی و رونق واسطه گری (افزایش بی رویه تقاضا) شد.

همچنین تولیدکنندگان به دلیل شرایط پیش روی کشور و بازگشت تحریم های آمریکا به ویژه در حوزه مبادلات مالی و حمل و نقل، نگران از دست رفتن بازارهای صادراتی خود هستند که این مساله موجب ایجاد چالش هایی میان تولیدکنندگان و سیاستگذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت شده است. دخالت ها و ابلاغ دستورالعمل های بعضاً فرا قانونی از سوی وزارتخانه های صنعت، معدن، تجارت

کارکنان آنها خواهد شد.

این گزارش می‌افزاید: طبق قانون، دولت مکلف است کالای پذیرفته شده در بورس را از نظام قیمت گذاری خارج کند. در اواخر اسفندماه ۹۶ بر اساس دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس کارگروه تنظیم بازار به معاونت امور اقتصادی و بازرگانی این وزارتخانه، پیشنهاد قیمت‌گذاری پایه فلزات اساسی در بورس کالا ارائه شد. در این دستورالعمل با اشاره به اینکه برخی از محصولات صنعتی نظیر فولاد و مس به دلیل ضریب وابستگی پایین به واردات مواد اولیه و تمرکز بر انرژی ارزان یارانه‌ای و تامین مواد اولیه از داخل کشور، تحت تاثیر نرخ ارز نیست و همچنین به دلیل افزایش نامتعارف قیمت محصولات فولادی (بیش از ۷۰ درصد) که اعتراض مصرف کنندگان و صنایع پایین دستی را به همراه داشته است، فرمول پیشنهادی به منظور تعیین قیمت پایه محصولات فولادی، آلومینیوم و مس در بورس کالا ارائه شد که مبنای آن ارز مبادله‌ای و ۹۵ درصد قیمت فوب بود.

برای آلومینیوم و مس نیز قیمت‌ها بر اساس قیمت بازار لندن و ارز مبادله‌ای فرمول گذاری شد. در اواخر فروردین ماه ۹۷ و پس از تلاطم ایجاد شده در بازار ارز نرخ ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت برای دلار اعلام شد و همچنین صادر کنندگان کالا موظف شدند ارز حاصل از صادرات خود را در سامانه «نیما» و با قیمت اعلام شده عرضه کنند و هر گونه معامله‌ای خارج از آن غیر قانونی اعلام شد. از اواسط خردادماه نیز با توجه به بالا رفتن حجم ثبت سفارش‌ها دولت ضمن مشخص کردن گروه‌های کالایی، اولویت تخصیص ارز ۴۲ هزار ریالی را به کالاهای در چهار گروه مشخص کرد.

در اواخر خردادماه ۹۷، وزیر صنعت، معدن و تجارت طی مکاتباتی با رئیس کل گمرک اعلام کرد از این به بعد فقط تولیدکنندگان داخلی یا نمایندگان رسمی آنها مجاز به صادرات شمش و ورق فولادی هستند؛ همچنین تولیدکنندگان مشخصی موظف به عرضه هفتگی در بورس کالا هستند. دلیل این تصمیم جمع‌آوری فلزات از سطح بازار و صادرات آن توسط بعضی از تجار و در نتیجه بی‌بهره ماندن واحدهای تولیدی از دسترسی به مواد اولیه داخلی عنوان و اعلام شد که از این به بعد فقط تولیدکنندگان به شرح جدولی که حاوی کد HS کالاهای و شناسه ملی شرکت‌ها است یا نمایندگان معرفی شده از طرف آنان مجاز به صادرات انواع فلزات خواهند بود. همچنین تولیدکنندگان عمده شمش فولادی کشور موظف شدند ۲۷۵ هزار تن عرضه هفتگی در بورس کالا داشته باشند. همچنین ۱۲۵ هزار تن سهمیه عرضه هفتگی اسلب برنامه‌ریزی شد.

همچنین برای ورق گرم فولادی (شامل انواع ورق‌های نازک و ضخیم) ۳۰۰ هزار تن و برای ورق سرد نیز ۱۰۰ هزار تن سهمیه در نظر گرفته شد. برای تولیدکنندگان مس کاتد، مفتول مسی و آلومینیوم نیز براساس دستورالعمل وزیر عرضه ماهانه در بورس مشخص شد.

بررسی دستورالعمل وزارت صمت برای تنظیم بازار محصولات فولادی

در اوایل مردادماه ۹۷ وزیر صنعت، معدن و تجارت دستورالعمل این وزارتخانه را برای تنظیم بازار محصولات فولادی طی ۱۴ بند ابلاغ کرد. این دستورالعمل بر الزام عرضه کنندگان نسبت به عرضه مستمر و مکفی بر مبنای کف عرضه در هر مرحله به میانگین هفتگی در بورس کالا تاکید کرده است. همچنین مقادیر کف عرضه محصولات فولادی مطابق ۱۲۰ درصد نیاز کشور با پیشنهاد معاونت امور معادن و صنایع و تصویب کمیته تخصصی تنظیم بازار تعیین شد. از سوی دیگر ضرورت نظارت دستگاه‌های نظارتی بر فرآیند عرضه در بورس و کنترل رعایت مقادیر کف عرضه، نحوه مصرف محصولات فولادی در چرخه تولید پس از بورس کالا و منوط کردن صادرات به رعایت کف عرضه و اقدام برای جلوگیری از صادرات تولیدکنندگان متخلف و مسدود کردن کد بورسی واحدهای صنایع پایین دستی متخلف و غیرفعال در این بخشنامه تصریح شد.

در بخش دیگری از بخشنامه اولویت دادن تامین نیاز داخلی بر صادرات و حفظ ارزش افزوده تبدیل محصولات فولادی در سقف ظرفیت‌های نصب شده و صادرات آنها پس از فرآوری، منوط شدن صادرات به رعایت کف عرضه محصولات فولادی و الزام کنترل و مدیریت تقاضا از طریق راستی آزمایی و تکمیل و به روزرسانی

اطلاعات مندرج در سامانه بهین یاب تصریح شده است.

همچنین الزام خریداران ورق (به استثنای خریداران محصولات فولادی که به عنوان مصرف کننده نهایی هستند) در بورس کالا به عرضه حداقل ۷۵ درصد محصول تولیدی خود در داخل کشور و تکلیف به ارائه ارز صادراتی خود به سامانه نیما بر اساس نرخ ارز رسمی مبنای قیمت پایه در صورت هرگونه صادرات لوله و پروفیل، ممنوعیت خرید و فروش محصولات فولادی توسط کارگزاران بورس کالا به نحوی که کارگزار عرضه کننده، اجازه خرید همان کالا را برای خود یا به وکالت ندارد و ضرورت عرضه محصولات خاص در قالب قراردادهای بلندمدت در بورس در روزهای غیر از عرضه عمومی با ضوابط پیشنهادی معاونت امور معادن و صنایع معدنی در این بخشنامه آمد.

تشدید فاصله قیمتی محصولات فولادی در بازار آزاد و بورس کالا

پس از اعلام دستورالعمل کمیته نظارت بر بازار وزارت صمت، فاصله بین قیمت بازار آزاد و بورس کالا تشدید شد؛ به طوری که شمش تا ۹۰ درصد، ورق گرم ۷۲ درصد، میلگرد تا ۹۵ درصد و تیرآهن تا ۷۷ درصد اختلاف قیمت بین بورس کالا و بازار آزاد پیدا کردند. با توجه به دستورالعمل‌های جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین شرایط ملتهب بازار ارز در کشور و به این دلیل که تولیدکنندگان دارای تعهدات صادراتی و سفارش بوده‌اند؛ چالش‌های جدی در زمینه تامین نیاز داخل و همچنین انجام تعهدات صادراتی پدید آمد و پس از صدور دستورالعمل جدید، قیمت‌ها نیز روند صعودی به خود گرفتند.

همچنین پس از سیاست‌های جدید ارزی دولت و اعلام اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی صرفاً به کالاهای اساسی و ایجاد بازار موازی ارز، انجام معاملات با نرخ پایه مبتنی بر ارز مبادلاتی برای تولیدکنندگان فولاد، مس و آلومینیوم با چالش‌هایی رو به رو شد.

رونق واسطه‌گری

این شرایط موجب رونق واسطه‌گری شد؛ به طوری که عده‌ای محصولات عرضه شده در بورس را با قیمت دلار مبادله‌ای خریداری یا انبار کردند یا در بازار آزاد با قیمت بالاتر به فروش رساندند. در این بین یکی از دلایلی که کنترل قیمت محصولات معدنی و فلزی را برای دولت توجیه پذیر کرده است، داخلی بودن مواد اولیه و همچنین دریافت انرژی یارانه‌ای از دولت برای تولیدکنندگان این محصولات است. مرکز پژوهش‌های مجلس در ادامه این گزارش می‌نویسد: این در حالی است که در مجموع زنجیره ارزش فولاد کشور، تامین مواد اولیه کلیه واحدهای تولیدکننده از داخل کشور بوده و تنها بخشی از محصولات نهایی فولادی به کشور وارد می‌شوند.

نکته قابل توجه در خصوص تامین مواد اولیه واحدهای فولادی این است که تولیدکنندگان سنگ آهن و کنسانتره عمدتاً به دلیل اینکه پرداخت‌های صنایع فولاد داخلی به آنها به صورت اعتباری (نه نقدی) است، تمایل به صادرات دارند که به منظور تامین نیاز داخل، عوارض صادراتی برای صادرات سنگ آهن از سوی شورای اقتصاد تصویب شده است. در خصوص شرکت ذوب آهن اصفهان نیز بخشی از زغالسنگ و کک مصرفی این شرکت (حدود یک سوم نیاز) به دلایل فنی از استرالیا و چین وارد می‌شود. الکترودهای گرافیتی نیز مهمترین مواد مصرفی کوره‌های قوس الکتریکی تولید فولاد هستند که ۱۰۰ درصد وارداتی هستند. حدود ۸۵ درصد تولید فولاد در ایران به روش EAF است.

طی سال‌های اخیر قیمت الکترودهای گرافیتی مورد نیاز واحدهای فولادسازی از حدود ۲ هزار دلار بر تن به ۲۰ تا ۳۰ هزار دلار بر تن افزایش یافته است و در شرایط تحریم امکان افزایش ۲۰ - ۱۰ درصدی هزینه‌ها نیز وجود دارد. به طور متوسط برای تولید هر تن فولاد ۲ کیلوگرم الکترودهای گرافیتی مصرف می‌شود. هزینه‌های انرژی (با یارانه دولتی) به طور متوسط ۵ تا ۱۰ درصد هزینه‌های تولید را در صنایع فولاد تشکیل می‌دهد که بر اساس نوع حلقه زنجیره این میزان متفاوت است و در صورتی که این میزان انرژی به قیمت آزاد به واحدهای فولادی ارائه شود، درصد انرژی از هزینه‌های تولید تا ۳۰ درصد می‌تواند افزایش یابد.

همچنین عمده شرکت‌های بزرگ در زنجیره ارزش آلومینیوم، ماده اولیه اصلی

- تشکیل مستمر جلسات هم اندیشی در وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور ارتباط تنگاتنگ تولیدکنندگان، صنایع پایین دستی و سیاستگذاران به منظور رصد مستمر بازار، تامین نیاز داخل، همکاری، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با مشورت تولیدکنندگان و بخش خصوصی تا زمان به تعادل رسیدن قیمت‌ها و تنظیم بازار - فراهم کردن شرایط عرضه تمام حلقه‌های زنجیره ارزش محصولات معدنی و فلزی به ویژه زنجیره ارزش فولاد در بورس کالا به منظور واقعی شدن و به تعادل رسیدن قیمت مواد اولیه مانند سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی براساس ساز و کارها و مقررات بورس کالا

- خودداری از ابلاغ دستورالعمل‌های واحد برای محصولات مختلف معدنی و فلزی به دلیل متفاوت بودن شرایط تامین ماده اولیه، انرژی، بازارهای هدف و یکسان نبودن امکان نظارت بر این محصولات تا رسیدن به دست مصرف کننده نهایی - رفع موانع (بوروکراسی اداری، گمرک و ...) و تسهیل صادرات محصولات فلزی به منظور جلوگیری از زیان واحدهای تولیدی و از دست رفتن بازارهای صادراتی به ویژه با توجه به اعمال تحریم‌های ایالات متحده آمریکا

- وضع عوارض صادرات به منظور ایجاد امکان حمایت دولت از صنایع پایین دستی و مصرف کنندگان برای محصولاتی که تامین ماده اولیه و انرژی آنها در داخل و با یارانه‌های دولتی صورت می‌گیرد (این راهکار در صورتی که اصلاح قیمت پایه در بورس کالا صورت گیرد، امکان اجرایی شدن خواهد داشت)

- ارائه برنامه مشخص و شفاف از سوی دولت به منظور اصلاح تدریجی قیمت آب و حامل‌های انرژی

- اصلاح سامانه بهمین یاب به دلیل وابسته بودن به نظرات کارشناسان در استان‌ها و امکان ایجاد فساد و رانت

- تغییر رویکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت از ارائه بخشنامه‌ها و سیاستگذاری دستوری، ناگهانی و بدون مشورت و گفت‌وگو با تولیدکنندگان و صنایع پایین دستی بخش خصوصی به منظور جلوگیری از وارد شدن شوک ناگهانی به صنایع معدنی و ایجاد امکان برای عمل به تعهدات قبلی صادراتی و سفارشات از سوی تولیدکنندگان

فرآیند (پودر آلومینا) وارداتی بوده و حدود ۷۰ درصد نیاز واحدهای تولیدی کشور وارد می‌شود. همچنین الکترودهای مورد استفاده در فرآیند الکترولیز و نسوز دیگ‌ها نیز وارداتی هستند و عمدتاً به صورت تهاتر با شمش آلومینیوم به کشور وارد می‌شوند. به عبارتی این صنعت وابسته‌ترین صنعت به واردات است. حدود ۴۰ درصد هزینه‌های تولید آلومینیوم مربوط به تامین پودر آلومینا، ۳۳ درصد تامین انرژی برق و بقیه مربوط به سایر هزینه‌های تولید است. به دلیل اینکه سهامداران عمده شرکت‌های تولیدکننده پودر آلومینا در دنیا آمریکایی هستند، خرید پودر برای واحدهای آلومینیوم کشور عمدتاً از طریق واسطه‌ها و به صورت تهاتر با شمش صورت می‌گیرد و در مواردی که خرید از هند انجام شده است ارز این کشور (روپیه) به ازای تحویل پودر آلومینا درخواست شده است که تامین آن با چالش‌هایی مواجه بوده است. مصرف برق در واحدهای آلومینیوم کشور حدود ۲۲ مگاوات بر تن محصول است که استاندارد جهانی مصرف برق با تکنولوژی مدرن، ۱۲/۵ مگاوات بر تن محصول است و واحدهای فعلی به دلیل بدهی‌ها و بالا بودن هزینه‌های تولید امکان اصلاح فرآیندها، به روزرسانی و ارتقاء فناوری را پیدا نکرده‌اند.

همچنین در سال ۹۶ حدود ۱۱۶ هزار تن آلومینیوم به کشور وارد شده است که با توجه به میزان نیاز کشور به این محصول که کمتر از میزان تولید داخل است، جای سوال دارد.

در زنجیره ارزش مس نیز عمده مواد اولیه و مصرفی مورد نیاز داخلی بوده و واردات قابل توجهی به جز برخی مواد مصرفی شیمیایی در فرآیندهای تغلیظ و تولید کنسانتره صورت نمی‌گیرد. تنها مس کاتد و برخی محصولات نهایی از مس به دلیل تقاضای کشور وارد می‌شود که حلقه انتهایی زنجیره ارزش را تشکیل می‌دهند.

پیشنهادهایی برای برون رفت از وضعیت فعلی

مرکز پژوهش‌های مجلس در نهایت راهکارهایی را به منظور برون رفت از وضعیت فعلی پیشنهاد کرده است:

- اصلاح قیمت پایه فولاد، مس و آلومینیوم در بورس کالا بر اساس ارز بازار ثانویه (سامانه نیما)، اصلاح سقف رقابت و ایجاد امکان به تعادل رسیدن عرضه و تقاضا براساس ساز و کارها و قوانین بورس

سلیمی عضو اتاق بازرگانی تهران:

با تولد بورس کالای ایران امضای طلایی و معامله پشت درهای بسته از بین رفت

بازگشت به دوران قیمت گذاری دستوری، عقبگرد اقتصادی است

نائب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه بازگشت به دوران قیمت گذاری دستوری عقبگرد اقتصادی است، گفت: تضعیف بورس کالا بازگشت به دوران توصیه نامه های رانتی است. زمانی نه چندان دور مانند مواد غذایی، محصولات اساسی همچون فولاد، آهن و مواد پتروشیمی نیز بر اساس سهمیه بندی و با قیمت گذاری دولتی فروخته می شد. با وجودی که دولت های وقت این روش را به منظور کنترل بازار و جلوگیری از افزایش قیمت ها به کار بسته بودند.

حسین سلیمی افزود: اما در عمل نتیجه آن رفته رفته معکوس شد و به تدریج رانت در این بخش هم شکل گرفت و رشد کرد؛ به طوری که هر خریداری که با نهادهای ذیربط نزدیکی بیشتری داشت ارزان تر و بیشتر محصول دریافت می کرد. در نیمه دهه ۸۰ شمسی با تولد بورس کالای ایران این روال تغییر کرد و به این ترتیب معاملاتی که تا پیش از این پشت درهای بسته و با امضاهای طلایی صورت می گرفت، به تالار شیشه های بورس آمد تا همه چیز شفاف و روشن باشد؛ اینکه قیمت واقعی چقدر است و خریداران و فروشندگان چه کسانی هستند.

سلیمی گفت: این در حالی است که همچنان برخی سودای بازگشت به دوره قبل از بورس کالا را دارند؛ دوره ای که از نگاه کارشناسان و صاحب نظران از زیانبارترین دوران اقتصادی ایران بوده است.

نائب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران در این خصوص گفت: تمام هدف دولت در حوزه اقتصاد ایجاد شفافیت است که خوشبختانه بورس کالا در دوران فعالیت خود توانسته آن را تامین کند.

فروشندگان محصولاتی که عرضه می شود را مشخص کرد تا دلالت وارد معاملات نشوند. نائب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اینکه در دوره فعالیت بورس کالا رانت و فساد به میزان قابل توجهی کاهش یافته است گفت: اگر به دوره قیمت گذاری محصولات بازگردیم، دوباره عده ای با در دست داشتن توصیه نامه ها و سفارش ها به دنبال رانت می افتند؛ از این رو عرضه محصولات پتروشیمی و فلزی خارج از بستر شفاف بورس کالا دوباره به التهاب بازارها و تضعیف تولید کشور منجر می شود. عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: در دوره ای که محصولات اساسی قیمت گذاری می شد، برخی که به نهادهای ذیربط نزدیک بودند، با دریافت توصیه نامه به صورت استثناء سهمیه بیشتری دریافت می کردند. بنابراین در بازار کار یک واحد تولیدی از کمبود مواد اولیه رنج می برد؛ در حالی که واحد دیگری برای یکسال مواد اولیه ذخیره کرده است.

سلیمی افزود: با مکانیزم هایی که در بورس کالا وجود دارد و با تکیه بر شفافیتی که در آن هست، به راحتی می توان هویت خریداران و

🔹 **در نیمه دهه ۸۰ شمسی
با تولد بورس کالای ایران،
روال قبلی معاملات (مردور)
نامه های رانتی و قیمت های
دستوری (تغییر کرد و به این
ترتیب معاملاتی که تا پیش از
این پشت درهای بسته و با
امضاهای طلایی صورت
می گرفت، به تالار شیشه های
بورس آمد تا همه چیز شفاف
و روشن باشد؛ اینکه قیمت
واقعی چقدر است و
خریداران و فروشندگان چه
کسانی هستند.**

طی ۵ ماهه نخست سال ۹۷ در بورس کالای ایران رخ داد؛

رشد ۴۵ درصدی معاملات محصولات صنعتی و معدنی

حجم کل معاملات محصولات به استثنای طلا و قراردادهای آتی در شرکت بورس کالا طی مدت مذکور ۱۱ میلیون و ۴۰۱ هزار و ۵۷۵ تن بود که به ارزش ۲۹۲ تریلیون و ۸۸۵ میلیارد و ۱۶۰ میلیون و ۹۰۸ هزار ریال داد و ستد شد. قراردادهای آتی به حجم ۴ میلیون و ۲۸ هزار و ۵۶۳ تن و طلا نیز به میزان ۶۱ کیلوگرم طی پنج ماه نخست سال ۹۷ مورد معامله قرار گرفت.

طی ۵ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۷ محصولات مختلفی در دو تالار داخلی و صادراتی در ۴ رینگ محصولات صنعتی، فرآورده های نفتی، پتروشیمی و کشاورزی به صورت نقدی، سلف و نسیه داد و ستد شد که با احتساب معاملات آتی، معاملات عرضه اولیه، معاملات ثانویه و گواهی سپرده کالایی؛ ارزش معاملات با رشد ۲۴۴ درصدی روبرو شد.

۱۰۵ هزار میلیارد ریال معامله در رینگ محصولات صنعتی و معدنی

طی ۵ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۷، رینگ محصولات صنعتی و معدنی با در اختیار داشتن ۳۶ درصد ارزش کل معاملات در جایگاه اول معاملات جای گرفت. در این رینگ جمعاً ۳ میلیون و ۱۳۸ هزار و ۸۹۷ تن انواع محصولات صنعتی شامل آلومینیوم، روی، فولاد و مس، کنسانتره مولیبدن، کنسانتره فلزات گرانبها، سیمان و کک متالورژی مورد معامله قرار گرفت. ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۱۰۵ تریلیون و ۲۵۱ میلیارد و ۴۰۸ میلیون و ۴۱۷ هزار ریال رسید که حجم و ارزش کل معاملات این رینگ نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب ۹ درصد کاهش و ۴۵ درصد رشد داشته است.

فولاد

گروه فولاد: طی ۵ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال قبل جمعاً ۲ میلیون و ۸۱۲ هزار و ۳۱۴ تن انواع محصولات فولادی به ارزش ۷۷ تریلیون و ۸۱۲ میلیارد و ۹۹۹ میلیون و ۲۸۷ هزار ریال داد و ستد شد که ۲ میلیون و ۷۵۶ هزار و ۳۰۱ تن به صورت سلف و مابقی به صورت نقدی مورد معامله قرار گرفت و ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۶ درصد رشد داشته که حجم آن با یک درصد کاهش روبرو بوده است.

آلومینیوم

گروه آلومینیوم پس از گذشت ۵ ماه از سال ۹۷ جمعاً ۳۹ هزار و ۲۰۰ تن انواع آلومینیوم به ارزش ۴ تریلیون و ۵۲۳ میلیارد و ۲۱۶ میلیون و ۶۰ هزار ریال به صورت نقدی به فروش رفت. ارزش معاملات این کالا در حالی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۴ درصد رشد داشته که حجم آن نیز با ۵ درصد افزایش روبرو بوده است.

مس

گروه مس: با پشت سر گذاشتن مرداد ماه سال ۹۷ بورس کالای ایران توانست ۱۰۱ هزار و ۸۹۰ تن انواع محصولات مسی به ارزش ۱۹ تریلیون و ۱۵ میلیارد و ۹۸۴ میلیون و ۸۴۵ هزار ریال به صورت نقدی داد و ستد کند که از نظر حجم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸ درصد رشد و از نظر ارزش ۷۳ درصد افزایش داشته است.

کنسانتره

با فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماهه سال ۹۷ جمعاً ۱۸۳ کنسانتره به ارزش یک تریلیون و ۸۱ میلیارد و ۹۵۵ میلیون و ۹۲۵ هزار ریال به فروش رفت. حجم این کالا نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۳۹ درصد رشد داشته و ارزش آن نیز با ۲۶۴ درصد رشد روبرو بوده است.

کنسانتره مولیبدن

گروه کنسانتره مولیبدن: با فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماه سال جاری ۲ هزار و ۶۶۰ تن کنسانتره مولیبدن به ارزش یک تریلیون و ۱۵۴ میلیارد و ۵۰۸ میلیون و ۹۰۰ هزار ریال به صورت نقدی داد و ستد شد که این مقدار از نظر حجم و ارزش به ترتیب نسبت به سال گذشته ۵ و ۷۶ درصد رشد داشته است.

سنگ آهن

گروه سنگ آهن: طی مدت مذکور ۵۵ هزار تن سنگ آهن به ارزش ۲۰۱ میلیارد و ۶۹۰ میلیون ریال به صورت نقدی داد و ستد شد که از نظر حجم با کاهش ۸۸ درصدی و از نظر ارزش نیز ۵۳ درصد کاهش داشته است.

طلا

گروه طلا: شرکت بورس کالای ایران در ۵ ماه سال ۹۷ شاهد معامله ۶۱ کیلوگرم طلا به ارزش ۱۵۴ میلیارد و ۵۳۴ میلیون و ۹۲۶ هزار ریال به صورت نقدی بود که از نظر حجم با کاهش ۳۳ درصدی و از نظر ارزش با افزایش ۲۰ درصدی روبرو بوده است.

خدمات بدون کارت

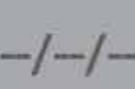
برداشت وجه کارت پاسارگاد (بدون کارت)
توسط خودپرداز بانک پاسارگاد

مرحله دوم

- ۱ مراجعه به خودپرداز
- ۲ دکمه تأیید و منوی برداشت وجه بدون کارت
- ۳ وارد کردن کد ملی و مبلغ درخواستی
- ۴ وارد کردن رمز سوم و برداشت وجه

مرحله اول

- ۱ ورود به سامانه بانکداری مجازی
- ۲ منوی کارت و انتخاب گزینه برداشت وجه بدون کارت
- ۳ انتخاب کارت و تخصیص رمز سوم
- ۴ تاریخ انقضای رمز سوم --/--/--

تولید کننده شمش و کنسانتره سرب و روی

شرکت کالسیمین

(سهامی عام)

تولید و توسعه همگام با حفاظت از محیط زیست

آدرس: خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، نبش کوچه زیر، پلاک ۱۵
WWW.CALCIMIN.COM تلفن: ۳-۸۸۴۲۸۱۸۰

شرکت ذوب و احیاء
روی قشم

شرکت تولید روی
بندرعباس

شرکت صنعت روی
زنگان

شرکت اسید
سازان زنگان

کاتالیزت
پارسیان

شرکت آلفا
ماشین پویا

این ، پاداش نیکی شماست

چهلمین جشنواره حساب های قرض الحسنه پس انداز بانک سپه

کمک هزینه خرید مسکن
ریالی ۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰

۱۹۴

کمک هزینه خرید خودرو ایرانی
ریالی ۲۵۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰

۳۹۴

و میلیارد ها ریال جوایز نقدی دیگر

حداقل موجودی ۲۰۰ / ۰۰۰ ریال هر ۱۰۰ / ۰۰۰ ریال در هر روز یک امتیاز

آخرین مهلت برای سپرده گذاری و یا تکمیل موجودی پایان شهریور ماه ۹۷